

Seznam příloh na CD

- Příloha č. 1 Rozhovor Aa
- Příloha č. 2 Rozhovor Ab
- Příloha č. 3 Rozhovor Ac
- Příloha č. 4 Rozhovor B
- Příloha č. 5 Rozhovor Ca
- Příloha č. 6 Rozhovor Cb
- Příloha č. 7 Rozhovor Cc
- Příloha č. 8 Rozhovor Cd
- Příloha č. 9 Rozhovor Ce
- Příloha č. 10 Rozhovor Cf
- Příloha č. 11 Rozhovor Cg
- Příloha č. 12 Rozhovor Ci
- Příloha č. 13 Rozhovor Da
- Příloha č. 14 Rozhovor Db
- Příloha č. 15 Rozhovor Dc
- Příloha č. 16 Rozhovor Dd
- Příloha č. 17 Rozhovor De
- Příloha č. 18 Rozhovor Df
- Příloha č. 19 Abecední seznam kódů
- Příloha č. 20 Kategorizovaný seznam kódů

Rozhovor Aa

Rozhovor probíhal ve velmi příjemné atmosféře. Účastník výzkumu znal osobně autorku práce, proto jsou výpovědi částečně neformální nebo se výpovědi nevztahují k tématu výzkumu. Z tohoto důvodu jsou části rozhovoru z přepisu vyjmuty. Účastník výzkumu se soustředil na rozhovor, věnoval rozhovoru dostatek času a nabídl pomoc při oslovení dalších účastníků výzkumu.

1. Jakým způsobem jsou přerozdělovány finanční prostředky z krajského rozpočtu na jednotlivá gymnázia v kraji?

Takže (.) financování školství víš, že jde.., že jsou dvoje peníze, jedny jdou přímé, jedny jdou nepřímé, takže tady na krajském úřadu máme odbor financí, na tom odboru financí mám vynikající, velmi chytrou paní (xxx), která v podstatě dělá všechny ty transfery peněz, takže, hhm, my máme některé vázané prostředky, některé nevázané, prostě tak to je (...)

A jde to podle počtu žáků nebo podle..?

Tam je několik cest, jakým způsobem se to nechá dělat a protože jsou.. něco jde přímo za žákem, některé peníze, třeba takových třicet tisíc na gymnáziu jde přímo za žákem a pak jsou ještě další rozpočtové věci typu, kde se třeba dělají určitá vyrovnání ve vztahu třeba k věkové struktuře učitelů ve škole.. třeba zrovna karlovarské gymnázium je jedno z nejstarších co se týká skladby kantorů, a protože ti kantoři tím věkovým automatem jsou ve vyšších třídách, takže tam se do té školy musí jakoby v uvozovkách přispívat více peněz, protože tam je starší sbor, tudíž potřebují více peněz. (...)

2. Kdo přerozděluje finanční prostředky na daném gymnáziu na jednotlivé výdaje školy?

přerozdělení financí
No, to dělá ředitel s ekonomkou.

3. V případě, že o přerozdělování financí na konkrétní výdaje školy rozhoduje ředitel školy nebo školská rada, musí být rozpočet školy zároveň schválen Karlovarským krajem jako zřizovatelem školy?

Hhm, takže v Německu je to tak, že tam v podstatě dostává ten ředitel kompletní hotové noty, to byla diskuse minulý týden právě v Chebu na integrované škole, kdežto tady ten systém umožňuje v podstatě tomu řediteli do určité míry nakládat s těmi penězi tak, jak chce.

Kolik se dá na pomůcky, kolik se dá do toho, kolik se dá do toho.

A už to nemusí předkládat zpětně Vám, jakožto krajskému zřízení?

Ne, my už mu to neschvalujeme. On odpovídá za kompletní hospodaření školy, že tam neudělá malér, manko nebo podobné věci, ale to už je potom jeho vnitřní skladba.

4. Jaký důraz je kladen ze strany Karlovarského kraje na další vzdělávání učitelů? Je nějakým způsobem zdůrazňován jeho význam?

význam DV kvalifikovanost
Sto procentně, my jsme krajem, který má jednu z nejnižších vzdělaností v České republice v průměru někde 63–70 %. Jsme absolutně poslední a ta doba, co jsem tady, ty dva roky, tak je spousta i projektů a dalších věcí dalšího vzdělávání učitelů v kraji. Můžeš klidně napsat,

význam DV

že na to dávám poměrně velký důraz. Hned ti vysvětlím jednu věc, po ročním jednání od 4. září na pedagogické škole v Karlových Varech je, hhm, zatím tedy celoživotní vzdělávání učitelství pro 1.–5. stupeň, to jsou učitelky které měly třeba jenom maturitu na pedagogické škole, na gymnáziu, učí dneska na národní škole v uvozovkách a dodělávají si vzdělání. Prvních 45 nastoupilo 4. září, tam jsem to odstartoval a chceme to udělat v příštím roce tak, že bychom chtěli otevřít jakoby konzultační středisko pro angličtinu a IT obory.

5. Existuje v rámci Karlovarského kraje celokrajský systém dalšího vzdělávání učitelů? Kdo ho financuje? Existují střediska ve všech okresních městech?

Tady k tomu bych ti tam dal pana (xxx), my máme teď takové celokrajské projekty, že vlastně

organizace DV

v Karlových Varech na gymnáziu, v Sokolově a v Chebu máme taková střediska dalšího vzdělávání, už určitě o tom víš, a tam jde poměrně o velké peníze a tam si myslím, že to bude důležité včetně toho portálu, to už taky víš. Chebské gymnázium, tam vlastně je

projekty

ohromný projekt skoro 40 milionů, kde vlastně chceme celokrajský portál pro všechny učitele, kde budou mít odborné věci včetně diskusí, možností.

Učitelé všech stupňů?

DV učitelů zeměpisu

Všech stupňů, ale hlavně.. jo prostě odborných předmětů, zeměpis a všech. A tam na tom portálu potom najdeš všechno, aktuality, potom tam najdeš až do přípravy třeba hodin, zkušenosti a další věci pro všechny učitele v kraji.

6. Jaké jsou možnosti dalšího vzdělávání gymnaziálních učitelů zeměpisu v Karlovarském kraji? Kdo provozuje kurzy dalšího vzdělávání v kraji?

(otázka vynechána)

7. Jsou jednotlivá gymnázia hodnocena a porovnávána Karlovarským krajem jako jejich zřizovatelem?

Neexistuje žádná oficiální struktura soutěžení nebo hodnocení, hhm, každý rok vedení školy předkládá výroční zprávu, mám samozřejmě všechna hodnocení pravidelná od České školní inspekce, ale neexistují.. žádná oficiální kritéria hodnocení té školy podle umístění žáků,

hodnocení škol

podle toho. Prostě to není, že bychom tu dělali nějaký žebříček.

8. Má kraj jako zřizovatel většiny gymnázií možnost zasáhnout nějakým způsobem do personálního složení školy?

hodnocení učitelů

Do personálního.. možná že by měl, ale zásadně to nedělá.

Takže o tom rozhoduje ředitel školy?

hodnocení učitelů

Hhm, zcela v kompetenci ředitele školy, já mám teď jednoho nového ředitele školy (xxx), jsem s ním moc spokojený.

9. Jaká je spolupráce kraje s Českou školní inspekcí? Jak často probíhají inspekce na gymnáziích?

spolupráce s ČŠI

Já osobně mám vynikající spolupráci s Českou školní inspekcí, protože se známe dlouhá léta, jsem s nimi tak v kontaktu minimálně jednou za tři neděle, velmi pečlivě čtu všechny inspekční zprávy a pro mě to je důležité právě protože my jako zřizovatel máme jeden pohled na tu školu a já beru ty jejich zprávy z toho odborného hlediska, takže pro mě je spolupráce velmi důležitá, druhá podotázka?

Jak často probíhají inspekce na gymnáziích?

Hhm, inspekce na gymnáziích. Česká školní inspekce má plán. Podle zhruba 3–4letého

četnost inspekci

plánu tady všechna zařízení v kraji, takže zhruba jednou za 3–4 roky vždy do toho gymnázia přichází inspekce. (...)

10. Má možnost kraj ze svého rozpočtu dotovat další vzdělávání gymnaziálních učitelů zeměpisu? Jsou udělovány speciální (účelové), jednorázové dotace? Kým jsou financovány projekty týkající se rozvoje dalšího vzdělávání učitelů v Karlovarském kraji?

Takže.. že bychom přímo ten zeměpis, prosím tě, to bych tě ještě tady seznámil. Tady je ústav dalšího vzdělávání. Takže přes ně existují různé projekty jednotlivých předmětů, to, co nám třeba chodilo do školy, různé odborné přednášky a podobně, ale to víceméně záleží na těch učitelích, jestli se do toho přihlásí. (z)

Takže to speciálně nedotuje?

použitelné finance

Jako že bychom speciálně dávali přímo peníze na... ne.

11. Jaké jsou možnosti zřízení pobočky pedagogické fakulty v Karlovarském kraji?

organizace DV

V současné době okamžiku pobočka je velký problém, protože tím, že byl poměrně velký malér na právech v Plzni, tak, hhm, pobočka jako taková v Karlových Varech nepřípadá v úvahu,

organizace DV

ale jak jsem ti říkal, máme konzultační středisko právě pro ten 1.–5. ročník nahoře na pedagogické škole. Dneska z pohledu vývoje vysokých škol to vypadá, že zřídit pobočku

lektori DV

by bylo moc těžké. Ale spolupráce s fakultou je vynikající, paní děkanka, paní proděkanka.. to všechno tady prostě funguje, já jsem tam zhruba tak jednou za dva měsíce v Plzni u nich. Konečně paní děkanka tady byla u mě asi třikrát.

12. Jaká je finanční podpora center pro další vzdělávání pedagogických pracovníků? Kdo je jejich zřizovatelem?

Toto jde trochu mimo mě, jak jdou, tady do toho jak jsou peníze, to ti přesně neřeknu.

použitelné finance

To bude z rozpočtu ministerstva školství do těch center, s tím my jako kraj v podstatě zase tak moc nemáme společného. To není naše ani příspěvková organizace, nám akorát patří pedagogicko-psychologické poradny, ty jsou naše.

13. Jakým způsobem kraj zasahuje do činnosti institucí pro další vzdělávání učitelů?

Další vzdělávání učitelů kraj, je to otázka.. ještě jednou?

Jakým způsobem kraj zasahuje do činnosti institucí pro další vzdělávání učitelů?

zásah kraje

No, hhm, přímo nezasahuje, naopak je to o spolupráci. Víím stoprocentně, že třeba z odboru

lektori DV

školství chodí... tak chodí třeba na přednášky, právní poradna... technické věci, metodické věci, to jako spolupracujeme.. si myslím, že velmi dobře. Třeba i u zkoušení, když získávají ředitelé různé kredity a podobně, tak tam si myslím, že to funguje. Už jsem byl také u předávání nějakých diplomů, to co mají třeba ředitelé v povinnostech, jo, když musí mít taková ta různá školení a podobně, tak to funguje.

14. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Tak to bude mimo zápis. (smích)

15. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Také mimo zápis. (smích)

Rozhovor Ab

Rozhovor byl časově poměrně náročný, účastnice výzkumu své odpovědi formulovala široce. Účastnice výzkumu byla velice milá a otevřená, byla cítit její maximální snaha pomoci autorce prostřednictvím provedení výzkumu při sestavování diplomové práce.

1. Jakým způsobem jsou přerozdělovány finanční prostředky z krajského rozpočtu na jednotlivá gymnázia v kraji?

Hhm, tady myslíte jako rozpočet obecně. Takže všechny příspěvkové organizace včetně gymnázií. Tady prostě není rozdíl. Jsou financovány z takových základních dvou zdrojů.

přerozdělení financí

Z prostředků zřizovatele jako Karlovarského kraje a potom z prostředků státního rozpočtu. Větší část těch prostředků jde z toho státního rozpočtu a ty jsou určené na tzv. přímé výdaje ve vzdělávání, jenom abyste měla představu, tak největší část tvoří platy pedagogických

přerozdělení financí

pracovníků, potom je tam na učební pomůcky, na další vzdělávání.

To jde ze státního rozpočtu?

přerozdělení financí

To jde ze státního rozpočtu, další vzdělávání, já nevím, cestovné a v podstatě ještě nějaké takové drobnosti, ale hlavní položku tvoří platy.. a z toho rozpočtu zřizovatele se hradí provozní výdaje budov, tzn. energie, opravy, údržba atd.

Takže rozhodně ne pomůcky?

Takto, může.. pomůcky se mohou hradit i z rozpočtu zřizovatele, zrovna tak zřizovatel může říct, že třeba něco přidá na platy, ale.. je to jako mimořádně, je to skutečně mimořádně, hlavní prostředky na platy jdou ze státního rozpočtu a z toho státního rozpočtu je to

použitelné finance

jinak.. tam se nemůže použít nic, třeba aby se řeklo, že se to použije na provoz, to co hradí zřizovatel, to ne, ale ten zřizovatel může říct, že třeba přidá na učební pomůcky, že přidá na platy, ten zřizovatel má takovou větší vůli v tom financování. Další potom, část tedy

použitelné finance projekty

prostředků, které získávají školy jsou teď peníze evropské prostřednictvím projektů a potom školy mají.. provozují také většinou doplňkovou činnost, z té doplňkové činnosti ten zisk vlastně používají zase do hlavní činnosti školy. Ale to už je zlomek proti tomu, proti těm dvěma základním zdrojům.

2. Kdo přerozděluje finanční prostředky na daném gymnáziu na jednotlivé výdaje školy?

Hhm, ředitel školy, takto, všechno to, co vám říkám, platí úplně pro všechny školy a školská zařízení, takže transparentně je to všude stejné, takže ředitel školy dostává dva rozpočty

přerozdělení financí

jakoby, jeden ten na ten provoz, jeden na, hhm, ty přímé výdaje, na platy a je už potom na něm tedy, jak on to tedy použije, ale samozřejmě tu účelovost těch prostředků musí dodržet.

3. V případě, že o přerozdělování financí na konkrétní výdaje školy rozhoduje ředitel školy nebo školská rada, musí být rozpočet školy zároveň schválen Karlovarským krajem jako zřizovatelem školy?

Já vám úplně toto jako přesně, přesně nepovím, ale ono v podstatě je to trochu jinak, že oni třeba dávají své požadavky do rozpočtu a potom ten rozpočet od nás jako dostanou, takže on vlastně ten rozpočet jim ten kraj přiděluje. On jim ho neschvaluje, ale on jim ho

přerozdělení financí

přidělí, ve smyslu toho balíku peněz, ale jinak potom jak on už si hospodaří jako uvnitř, to už

je jako jeho věc, ale nesmí porušit ta rozpočtová pravidla, ten účel těch prostředků, na co to je. On třeba kdyby chtěl použít ty provozní prostředky do platů, tak musí toho ^{použitelné finance} zřizovatele požádat, jestli je může použít. I kdyby chtěl, ano, do dalšího vzdělávání, tak jako musí požádat. ^{použitelné finance}

4. Jaký důraz je kladen ze strany Karlovarského kraje na další vzdělávání učitelů? Je nějakým způsobem zdůrazňován jeho význam?

Hhm, jako kraj jako zřizovatel bezprostředně s tím dalším vzděláváním v podstatě nemá ^{zásah kraje} nějaké zvláštní jako kompetence, ale samozřejmě pozornost tomu je věnována a zvláště ^{význam DV} nejaké zvláštní jako kompetence, ale samozřejmě pozornost tomu je věnována a zvláště ^{kvalifikovanost}

tedy z toho důvodu, že u nás, to určitě je vám asi známo, tady je obrovská nekvalifikovanost, zhruba, já nevím, nějakých 70 % kvalifikovaných, 30 % nekvalifikovaných, takže to další ^{význam DV}

vzdělávání tady má doopravdy velký význam jak pro ty kvalifikované, tak i pro ty nekvalifikované, aby získali takové nějaké alespoň základní předpoklady pro to, aby vůbec mohli tedy vzdělávat. Je tady docela jako špatné, že.. Karlovarský kraj jako ^{organizace DV}

jediný z krajů nemá svoje vlastní zařízení dalšího vzdělávání, protože v podstatě dříve to byla tzv. pedagogická centra, ono z nich potom vzniklo to NIDV a většina krajů prostě v té době si vytvořila svoje vlastní příspěvkové organizace na další vzdělávání, tady u nás prostě se to nepodařilo, hhm, takže ale zase na druhou stranu máme velice dobrou spolupráci s krajským pracovištěm NIDV, já si myslím, to oni vám říkají taky, protože ne ve všech krajích to zase tedy tak funguje.. a protože jsme si právě toho byli vědomi, že tady v tomto máme strašně velký jako handicap, tak v současné době jsou podané.. jeden individuální

^{projekty} a šest grantových projektů, které by měly nastavit tady systém dalšího vzdělávání v kraji, který bude zaštiťovat kraj. Takže vlastně vznikla, jako běží to.. začíná to běžet v rámci projektů, protože ty projekty se teprve od jara začaly realizovat, takže ono se to teprve jako rozjíždí.

Při gymnáziu v Sokolově vzniklo, tam tedy bylo zřízeno zařízení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, tzv. krajské vzdělávací centrum a teď teprve začíná rozjíždět svoje aktivity, sháněli se metodici a měli bychom jako zájem, aby právě tady prostřednictvím projektů byl ten systém dalšího vzdělávání.. a těch metodických center pro jednotlivé předměty, jak všeobecně vzdělávací, tak odborné, jako nastaven.. a v rámci udržitelnosti, ^{organizace DV}

aby prostě tady pak vzdělávací středisko jako zůstalo. Až se dostanete, jestli vám neodmítlo gymnázium Sokolov, takže tam by bylo dobré, kdybyste se obrátila, kde sídlí (xxx), takže ten by vám jako podrobněji třeba ještě řekl k těm projektům.

A k tomu se váže i to, co je tady na Prvním českém gymnáziu, ty učebny?

Je to... také se to k tomu váže. Ono potom do budoucna by vlastně se z toho mělo stát.. celý ^{organizace DV}

jako jednotný ten systém dalšího vzdělávání, a to krajské vzdělávací centrum. To, co je na tom gymnáziu v Karlových Varech, Chebu a v Sokolově na integrované škole, tak to jsou takové ty jakoby metodické kabinety v uvozovkách, tedy metodická centra, kde by mělo probíhat už nějaké to vzdělávání pedagogických pracovníků. A ještě teď vlastně by... já ^{organizační problémy}

nevím, jestli se to jako podaří, protože na těch školách je už někde přeprojektováno, a takové ty školy, které jako mají jako hodně projektů, tak už prostě tam nejsou ty personální ^{budoucnost}

kapacity, aby to mohly zastřešit.. ještě bychom chtěli podat jeden projekt, který nám neprošel, a to jsou zase jako metodická centra pro odborné předměty. Tady to jsou všeobecně vzdělávací zatím, odborné jsme ještě plánovali, že by měla být jako další projekt,

ale jednak aby kapacitně jsme ho podali my, tak to nejde, protože taky jako tady.. je nás tu strašně málo, no, anebo potom někde.. tedy nevím, jak to dopadne, ale kéž by se podařilo alespoň to, co je.

Jak je to s nekvalifikovaností, týká se to nekvalifikovanosti učitelů na základních nebo středních školách?

Nejlepší situaci máme na mateřských školách, tam celkem i tím, že tam mohou být jako středoškoláci, tak tam celkem jako se pohybujeme v té relaci jako jiné kraje a jinak jako

kvalifikovanost

základní a střední školy, tam skutečně se to pohybuje tak nějak jako kolem těch 70 %. Já bych vám mohla poskytnout.. na našich stránkách visí výroční zprávy školské a tam součástí jsou i tabulky za kvalifikovanost, srovnání po jednotlivých letech, podle jednotlivých druhů škol, takže to byste.. pokud by vás to zajímalo. Gymnázia tam vyčleněna nejsou, ale asi za ty poslední dva roky jako bychom dali dohromady i ta gymnázia, kdybyste potřebovala.

kvalifikovanost

Ale není to v té výroční zprávě, dělali jsme si to pro sebe. Ta gymnázia na tom jsou v porovnání s ostatními školami lépe, podstatně lépe. Když přijde absolvent školy, tak první chce jít na gymnázium, když není, tak pak se propadá.

5. Existuje v rámci Karlovarského kraje celokrajský systém dalšího vzdělávání učitelů? Kdo ho financuje?

(otázka vynechána)

6. Jaké jsou možnosti dalšího vzdělávání gymnaziálních učitelů zeměpisu v Karlovarském kraji? Kdo provozuje kurzy dalšího vzdělávání v kraji?

Hhm, k tomu vám jako nic neřeknu, protože to jako doopravdy nevím. (z) Tady tedy mají

organizace DV

možnost a využívají školy právě nabídky NIDV, potom nabídky, mám pocit že se jmenuje ta soukromá instituce „Pedagogické centrum.“ Oni seděli taky tam, jak je NIDV... sídlící v Karlových Varech, takže to jako zabezpečuje další vzdělávání. Potom využívají třeba nabídky, já nevím, Plzeňského kraje, také nevím, jak se přesně jmenují, je to bývalé pedagogické centrum, to je jako mimo kraj, ale právě tím, že tady jako těch vzdělávacích možností není tolik, tak já si myslím, že na těch školách i využívají tyto nabídky. Tady k tomu vám asi spíše potom řeknou ředitelé těch gymnázií, protože to my.. to doopravdy jde úplně mimo nás.

A tady tedy v Karlovarském kraji existuje NIDV, zřizované ministerstvem školství a potom tady existuje ta soukromá...?

organizace DV

Já mám pocit, že oni se i jmenují „Pedagogické centrum,“ ale bude to i.. až si najdete ty naše výroční zprávy na tom internetu, tak tam je část té výroční zprávy vždycky věnovaná dalšímu vzdělávání a tam my právě si bereme údaje od NIDV a od toho „Pedagogického centra,“ protože my skutečně nejsme schopni jinde to jako zjistit. Můžeme to zjistit třeba z výročních zpráv těch škol, ale zase do té výroční zprávy krajské to natolik podrobně se tam neuvádí. Takže pokud.. tak bychom museli jít do výročních zpráv, ale pro vás samozřejmě bude jednodušší se kontaktovat s těmi řediteli.

A třetí možnost tedy bude to, co se tady rozjíždí – ten projekt?

Třetí možnost bude tato, až se to v podstatě nějakým způsobem jako nastartuje,

budoucnost

tak samozřejmě potom by tam byl třeba kabinet zeměpisu, který by zajišťoval vzdělávání zeměpisářů.

A neexistuje např. v Mariánských Lázních nebo v Chebu nějaké další centrum, které by vzdělávalo učitele (samostatně existující)?

organizace DV

Ne, ne. Takto.. oni jsou samozřejmě i jiné vzdělávací neškolské instituce, mohlo by se stát, že si třeba někdo z nich zakredituje na ministerstvu školství nějaký třeba kurz nebo nějaké školení, ale já si myslím, že to asi není běžné, (-) protože všechno to další vzdělávání musí mít akreditaci ministerstva školství, všechny ty vzdělávací kurzy, aby mohly poskytovat to další vzdělávání.

7. Jsou jednotlivá gymnázia hodnocena a porovnávána Karlovarským krajem jako jejich zřizovatelem?

hodnocení škol

(pauza) Jako nějaký zvláštní systém hodnocení tady jako nastaven není. V podstatě my zpracováváme jednou ročně, předkládáme radě kraje takovou.. ale stručnou zprávu o činnosti příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení,

hodnocení škol

ale gymnázia jako samostatně tam hodnocena nejsou. Oblast dalšího vzdělávání je hodnocena u ředitelů třeba v rámci toho, když přiděluje odměny ředitelům, tak máme vytvořen takový jakoby dotazník, podklad, který nám ti ředitelé vyplňují a jednou částí je i otázka dalšího vzdělávání, jak vlastní toho ředitele, tak potom další vzdělávání na škole, co tedy zorganizoval. Takže z toho my se potom třeba dozvíme, co oni v té oblasti toho dalšího vzdělávání dělají, a podle toho jako... tady ano, podle toho my potom přidělujeme body a podle toho odměny ředitelům škol.

A ten je potom přerozděluje dále?

Ne, ne. To je jako konkrétní jeho odměna. Protože ten ředitel zodpovídá za oblast dalšího vzdělávání mimo jiné, takže i tato oblast je u něho jako hodnocena.

8. Má kraj jako zřizovatel většiny gymnázií možnost zasáhnout nějakým způsobem do personálního složení školy?

Nemá. Nemá, protože ty příspěvkové organizace jsou samostatné právní subjekty, takže

zásah kraje

skutečně je to ten ředitel školy, kdo zodpovídá za personální úroveň té školy a je to zcela na něm. My třeba jako se s tímto setkáváme, když třeba řešíme stížnosti, že třeba řeknu příklad: si stěžuje učitel, že třeba dostal napomenutí na porušení pracovní kázně nebo že dostal výpověď, tak my jako zřizovatel to třeba jdeme šetřit, ale i když třeba bychom řekli nebo by se nám zdálo, že ten ředitel nepostupoval správně, tak mu to můžeme pouze doporučit, tomu zaměstnanci pak odpovíme, že pouze soud je příslušný k řešení pracovně-právních sporů, takže mluvit mu do toho nemůžeme. Můžeme mu třeba doporučit něco, ale je to jeho zodpovědnost.

Přestože on přijal nekvalifikovaného učitele a mohl přijmout kvalifikovaného?

Je to jako jeho zodpovědnost, možná, že kdyby se to třeba dostalo nějak na ostří nože a zjistili jsme, že se mu tam hlásil kvalifikovaný a on dal přednost nekvalifikovanému, tak pak pravděpodobně bychom to třeba brali jako nějaké porušení toho, že nezabezpečil

personální složení

odpovídajícím způsobem.. personální obsazení té výuky.

9. Jaká je spolupráce kraje s Českou školní inspekcí? Jak často probíhají inspekce na gymnáziích?

*Hhm, já se.. takhle. Spolupráce odboru školství a České školní inspekce bych řekla, že je na *spolupráce s ČŠI**

dobré úrovni. Asi před zhruba rokem, možná už to budou dva roky (-) vlastně krajské úřady ve všech krajích uzavíraly takové rámcové dohody o spolupráci vždy s tím příslušným inspektorátem v kraji, ale u nás jako tou dohodou se nic nezměnilo, protože my s nimi spolupracujeme i tak a my se několikrát, já nevím, možná tak čtyřikrát do roka, se s inspekcí

scházíme buď u nás nebo tam u nich, vždy prostě za to období nastřádáme nějaké takové problémy, které bychom společně jako chtěli řešit nebo.. ona ta legislativa je také nejasná.. anebo existují takové nejasné případy, že ta spolupráce doopravdy s nimi je dobrá. Jinak inspekce, hhm, má zpracovaný hlavní plán úkolů nebo činností vždycky na ten

četnost inspekci

příslušný rok, takže z toho potom vychází ta jejich náplň těch inspekčních činností a já teď.. neberte to jako bernou minci, takže oni mají vlastně takový nějaký pravidelný interval, já mám pocit, že to může být tak jednou za 3-4 roky (z), kdy se na danou školu jako dostanou. Pak chodí na následné inspekce, pokud tam zjistí nějaké závady, tak jdou na následnou.. a potom řada inspekci je tematicky zaměřených, třeba k výuce jazyků. Teď třeba i k tvorbě školních vzdělávacích programů, takže, ale jinak jako na ta gymnázia chodí zrovna v takových intervalech jako chodí na jiné školy.

10. Má možnost kraj ze svého rozpočtu dotovat další vzdělávání gymnaziálních učitelů zeměpisu? Jsou udělovány speciální (účelové), jednorázové dotace? Kým jsou financovány projekty týkající se rozvoje dalšího vzdělávání učitelů v Karlovarském kraji?

dotace

Tak jako zatím tedy na extra vzdělávání gymnaziálních učitelů nebo učitelů zeměpisu.. se na tento titul nic zvláštního nedávalo, v těch bývalých letech byla vždy ze státního rozpočtu přidělována účelová dotace na další vzdělávání jako takové, teď už to není, teď prostě ten

přerozdělení financí

ředitel školy dostane balík na tzv. ostatní neinvestiční výdaje, to jsou ty učební pomůcky, další vzdělávání atd. a je potom na něm, kolik si z toho rozpočtu vyčlení na to další vzdělávání, ale jako žádné zvláštní prostředky jsme na to tedy nedávali. Pokud někde cítíme, že třeba je potřeba, tak třeba tím, jak je tu velká nekvalifikovanost, tak jsme se, ale to už je

dotace

také pár let, možná nějakých 5 let, tak kraj vlastně se podílel na spolufinancování tzv. toho doplňkového pedagogického studia pro učitele odborných předmětů a mistry, kde jsme to financovali. Pořádalo to právě NIDV. Teď třeba.. protože víte, že třeba na školách jsou

EVVO

vytvořeny také ty funkce koordinátora enviromentální výchovy (-) a je jich strašně málo těch, kteří splňují ty podmínky. Oni musí mít specializační studium, tak zase jsme z prostředků

dotace

kraje vyčlenili peníze, že bychom to pomohli v tom NIDV zafinancovat, protože ono to pro

náklady na DV

dotace

jednoho kantora ten kurz stojí asi 11 000, takže půlku bychom na to jako dali, takže spíš jsou to takové nějaké jako jednorázové akce, kde zjistíme, že je nějaký problém a že je to takové třeba jako masovější. Ale přesto, že jsme tady jako nabídli, že půlku na to dáme, tak zatím

účastníci DV

se nepodařilo sehnat jako dostatečný počet uchazečů, aby ten kurz šel organizovat. Nevím, jak to vypadá teď, ale v září ještě jich bylo málo.

A ona zrovna enviromentální výchova je zeměpisu blížká..

No... tady to kraj doopravdy v tom letošním roce.. a to by bylo z prostředků jako kraje, ne státního rozpočtu.

Z poloviny tedy?

dotace

Z poloviny bychom to financovali z rozpočtu, který dává tady Karlovarský kraj.

11. Jaké jsou možnosti zřízení pobočky pedagogické fakulty v Karlovarském kraji?

organizační problémy

(pauza) No, to je taková.. to je jako dlouholetá bolest, protože, hhm, tady jsme jednali tedy v posledních letech s pedagogickou fakultou olomoucké univerzity, ústecké univerzity a západočeské. (pauza) Vždycky jsme narazili jako na to.. oni jsou schopni nám nabídnout cokoliv třeba v systému celoživotního učení, ale to nás jako tolik netrápí, protože tady

kvalifikovanost

je hlavním problémem to, že chybí úplně ta základní kvalifikace a všichni jako tvrdili, že je problém.. my jsme měli třeba jako snahu, aby tady vzniklo odloučené pracoviště některé z těch pedagogických fakult a to vždy jako byl problém. Teď tedy, chvála Bohu, možná o tom mluvil tedy i (xxx), když jste se ho ptala, tak se nám podařilo tedy navázat spolupráci s plzeňskou pedagogickou fakultou a od září tady začal v rámci celoživotního vzdělávání..

organizace DV

je organizován kurz pro získání kvalifikace učitelů 1. stupně základních škol a.. Karlovarský kraj

dotace

tedy do toho.. je to dvouletý kurz.. Karlovarský kraj do toho investoval necelých 800 tisíc. Ti

náklady na DV

uchazeči si teď na první ročník platí 5 000, protože jsme říkali, že ono je to přece jenom více

motivace

motivuje. Ta částka je malá, ale přece jenom je to více namotivuje, než když by to měli celé zaplacené. Je tam asi 45 uchazečů a oni vlastně.. oni jedou ty dva roky, i když je to v celoživotním vzdělávání, tak oni jedou ty dva roky normálně podle učebního plánu jako má normální magisterské studium, mají tam určený počet kreditů, které by měli za ty dva roky získat a komu se to podaří a projde přijímacím řízením, tak by potom nastoupil rovnou do třetího ročníku magisterského studia. Takže ono se jim to vlastně neprodlouží, bylo by to 5 let. (pauza) Ještě je to tak, že v rámci.. jsme se domluvili s fakultou, že v rámci globálních grantů Karlovarského kraje ta fakulta podala projekt, takže ten druhý rok by už, pokud uspějí,

projekty

tak by se to studium hradilo z projektu, takže ten kraj by to už nic nestálo a ještě další projekt si podali na to, že bychom to ještě zopakovali od září, ještě jeden ten běh těch prvostupňových učitelů.. a v současné době s nimi tedy jednáme o tom, jestli by bylo možno touto formou napomoci i na druhém stupni základních škol a ve středních školách, že by se takto vystudovala nějaké aprobace. Tady je to ale už obtížnější, protože přece jen těch prvostupňových učitelů je masa, tam se nám doopravdy podařilo těch 40 sehnat a do toho projektu by jich mělo být příští rok ještě 20, takže podle toho, jak jsem dělala průzkum, si myslím, že je získáme těch 20... ale tady je to oborově docela roztráštěné, ale teď jsem si právě dělala průzkum, který nemáme ještě dokončený, protože to všechny školy neposlaly, takže zase jsme je urgovali, ale z té poloviny zhruba základních škol a středních škol, co to přišlo, tak to vypadá, že třeba kdybychom vzali angličtinu, tak tam bychom asi naplnili, si myslím, jeden ten.. jednu tu studijní skupinu.

A kde to probíhá?

organizace DV

Probíhá to studium na střední pedagogické škole tady ve Varech, mají tam.. tam jsme jim vytvořili jejich vlastní kancelář, mají tedy přednášky každou druhou sobotu a..

A chodí tam, nebo budou chodit na zkoušky?

Budou chodit na zkoušky, už teď, co vím, tak už dělají první zápočet z matematiky.

A tedy ta nabídka třeba z té pedagogické fakulty v Plzni pro to další vzdělávání by byla, ale kraj by rád nejprve kvalifikoval ty vůbec nekvalifikované?

Ano. Pro to další vzdělávání, pro to celoživotní učení.. oni ty další nabídky jsou třeba toho rozšiřujícího studia – udělat si třetí předmět nebo si rozšířit z druhého stupně základní školy

organizační problémy

vzdělávání pro střední školy. Takže to by jako nebyl problém, ale toto nás v současné době zase jako tolik nepálí, protože tady doopravdy je prvořadá ta kvalifikace, nejdříve toto.. a potom bychom se jako zabývali tím, rozvíjet se potom dále. Ale oni jako říkají, protože.. my

organizační problémy

jsme měli doopravdy ten záměr, že by tu třeba mohlo být to konzultační středisko, ale i to je.. je to docela jako problém.

Tak i to, co se vytvořilo, je něco jako konzultační středisko?

No, ale takové v uvozovkách. Není to oficiální jako konzultační středisko.. ono teď do budoucna taky s těmi vysokými školami.. jako čert ví, jak to vůbec bude. Takže oni třeba

lektori DV

i to jako uvítali, že mohli jako expandovat sem.. do toho Karlovarského kraje, ale aby to jako získalo třeba statut toho konzultačního střediska.. jako uvidíme do budoucna.

A co pražská pedagogická fakulta?

Hhm, tam jsme.. zatím jsme s nimi nejednali.

12. Jaká je finanční podpora center pro další vzdělávání pedagogických pracovníků?

Kdo je jejich zřizovatelem?

(otázka vynechána)

13. Jakým způsobem kraj zasahuje do činnosti institucí pro další vzdělávání učitelů?

zásah kraje

No, vzhledem k tomu, že žádnou nemáme, tak prostě nezasahujeme. Nezasahujeme do těch zřizovaných jinými, ani jako možnost nemáme. My doopravdy jako spolupracujeme s tím NIDV docela jako úzce. Když máme třeba jako.. trochu se stalo tradicí, že děláme jednou za rok dvoudenní porady ředitelů středních škol a těch ostatních zvlášť, ale hlavně tedy těch středních škol.. a tam vždycky jeden den dáváme takové jako metodické zaměstnání třeba.. já nevím.. když byla novela k přijímacímu řízení na střední školy,

lektori DV

k ukončování vzdělávání, tak jako.. vezmeme nějakého odborníka a tady právě využíváme NIDV, že to děláme prostřednictvím nich, protože oni mají akreditaci, takže tady s nimi jako spolupracujeme, že oni nám to zase jako zajistí.

Takže v rámci porady se odehrává další vzdělávání?

Ano, taky by se dalo říct. Teď jsme třeba měli... personální práce v práci ředitele školy.. takže tak nějak trochu..

Ale nemůže jakoby kraj, když cítí, že je potřeba dále vzdělávat učitele českého jazyka, tak nemůžete říct, že NIDV by měl dále vzdělávat právě tyto učitele?

zásah kraje

To ne.. ale věřím tomu, že ta spolupráce je taková, že kdybychom jako toto zjistili, tak že se s nimi dohodneme. Že třeba by to jako pro nás udělali, ale jak říkám.. jako my skutečně nemáme kompetence a ani síly, ani tyto informace se k nám tolik jako nedostanou.. že třeba aby se dalo říct, že.. protože na některé škole je nějaký problém, ale nemusí to být problém jako celokrajský. No, takže doopravdy je to třeba tak, že teď jsme zjistili, že třeba těch koordinátorů environmentální výchovy.. že skutečně to vzdělání pro ně.. že jich to má málo, že je to drahé, že ty školy si to nemůžou dovolit, tak jsme do toho takto vstoupili tou

dotace

finanční pomocí. Ale jinak jako doopravdy musel by to být jako krajský problém.

14. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

15. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ani snad ne.

Rozhovor Ac

Ze seznamu otázek sestavených pro tento rozhovor byly některé otázky vyjmuty z důvodu zaměření pracovní náplně účastnice provedeného rozhovoru. Přístup účastnice byl chladný, přesto byly uspokojivě zodpovězeny všechny položené otázky a výzkumu věnován dostatek času. Autorka se během rozhovoru necítila příliš příjemně.

1. Jakým způsobem jsou přerozdělovány finanční prostředky z krajského rozpočtu na jednotlivá gymnázia v kraji?

Hhm, existuje soustava tzv. krajských normativů, ty normativy jsou zveřejněny vždy na stránkách Krajského úřadu Karlovarského kraje, hhm, podle platné legislativy je kraj povinný vlastně tyto normativy stanovit do 30 pracovních dnů od doby, kdy obdrží rozpis rozpočtu od ministerstva školství. Tam jsou závazné ukazatele a orientační ukazatele a pokud se týká

přerozdělení financí

prostředků na další vzdělávání, tak oni jsou součástí takové kategorie, které se říká ostatní neinvestiční výdaje, takže my školám přímo nerozepisujeme, kolik prostředků mají na pomůcky nebo na... další vzdělávání pracovníků, tzn. tam rozhoduje, jak si to jako kdyby

přerozdělení financí

rozdělí ředitel. Ale ta částka, ta je vždy jako normativ na jednoho žáka, je zveřejněna na těch stránkách, tzn. ta částka je jiná samozřejmě pro základní školy, střední školy, mateřské školy atd.

použitelné finance

2. Kdo přerozděluje finanční prostředky na daném gymnáziu na jednotlivé výdaje školy?

V podstatě to záleží na tom, jak je to vlastně dáno.. v nějaké vnitřní směrnici ředitele, hhm, pro nás vlastně odpovědnou osobou je ten ředitel nebo ředitelka školy a záleží na rozdělení

přerozdělení financí

kompetencí v rámci té školy. My to neurčujeme, my jenom určíme tu částku a v podstatě ani jako nezavazujeme školu, kolik má vydat na pomůcky, kolik má vydat.. tzn. jako z pozice

zásah kraje

krajského úřadu toto neřešíme.

3. V případě, že o přerozdělování financí na konkrétní výdaje školy rozhoduje ředitel školy nebo školská rada, musí být rozpočet školy zároveň schválen Karlovarským krajem jako zřizovatelem školy?

zásah kraje

Nemusí, rozpočet na přímé výdaje je vlastně dán, jsou tam závazné ukazatele na platy, na ostatní osobní výdaje a potom jsou.. je jako kdyby závazný balíček, a to jsou prostředky na odvody, tvorbu FKSP (fond kulturních a sociálních potřeb – pozn. aut.) a potom ještě prostředky na výplatu náhrad za prvních 14 dní pracovní neschopnosti pracovníků.. a v těchto 4 ukazatelích jsou tyto prostředky libovolně převoditelné mezi sebou. Tak samozřejmě, že ředitel musí splnit to, aby byly odvedeny zákonné odvody ve stanovené výši, tvorba FKSP

použitelné finance

2 % atd. a ten zbytek, jestliže má kdekoliv úsporu v těchto ukazatelích, tak může použít buď na další vzdělávání nebo na ty pomůcky. Ale my už to zpětně neschvalujeme. To je prostě v kompetenci ředitele.

zásah kraje

Ale ty peníze na ty platy jdou z ministerstva školství – ze státního rozpočtu?

Ano.

A vy tam také máte část, kdy zřizovatel dál dotuje ty platy a to další vzdělávání?

Takže tady vlastně nastává jako kdyby otázka vícezdrojového financování, což zrovna u těch prostředků na ty pomůcky je vlastně možné, tzn. ty pomůcky a další vzdělávání z mého

použitelné finance

pohledu na té škole se financují z těch prostředků, které jsou přiděleny z ministerstva školství, ta částka.. a zrovna tak tyto aktivity mohou být financovány z rozpočtu zřizovatele, protože konkrétně v našem kraji tedy organizace předkládají finanční plán, hhm, zastupitelstvo Karlovarského kraje jim stanoví, hhm, provozní příspěvek, ale nestanoví jim v rámci tohoto závazné limity například na energii, vodu atd., tzn. pokud organizace použije ty prostředky provozní, dalo by se říci, na... pomůcky nebo na další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo na vzdělávání nepedagogických pracovníků, tak to není z hlediska rozpočtu problém, jen se prostě musí vejít do toho objemu. Takže oni mají dva zdroje.

Takže je možné, že on ušetří na energiích a dá to do dalšího vzdělávání?

použitelné finance

Mohl by. Ano, může.

Ale stejně tak to může dát na FKSP?

Hhm, z provozu.. takhle FKSP má... tam se ta tvorba řídí tou vyhláškou 114/2004.. tam jsou, hhm, 2 % z prostředků na platy vyplacených jako.. tam to je vlastně.. když jsou peníze z rozpočtu ministerstva školství, tak automaticky k tomu dostávají ta 2 %, takže tam na to.. to je vždy zajištěno, pokud jsou prostředky vyplácené z prostředků zřizovatele, jako třeba z doplňkové činnosti nebo tak, tak samozřejmě vlastně i z těchto zdrojů tvoří to FKSP, ale oni si nemohou utvořit méně než 2 % nebo více než 2 %, takže toto je jako kdyby.. toto ne, jako že by si peníze, které by mohli dát na DVPP, že by si dali do FKSP, to nepadá v úvahu.

A mohou to dát na pomůcky a mohou to dát ještě do něčeho jiného?

Mohou to dát kamkolí, oni to taky v podstatě nemusí utratit a když je neutratí, tak jim spadnou do rezervního fondu, takže.. ten provozní příspěvek se prostě netváří tak, že musí být za každou cenu utracen.

4. Jaký důraz je kladen ze strany Karlovarského kraje na další vzdělávání učitelů? Je nějakým způsobem zdůrazňován jeho význam?

(otázka vynechána)

5. Existuje v rámci Karlovarského kraje celokrajský systém dalšího vzdělávání učitelů? Kdo ho financuje?

Pokud vím, tak že by tato otázka byla přímo řízena z Karlovarského kraje, tak to podle mého

zásah kraje

názoru není, ale existuje z provozního rozpočtu odboru školství.. je další vzdělávání pedagogických pracovníků podporováno při různých akcích. Ale že by byl nějaký závazný systém.. to, to není. A dokonce Krajský úřad Karlovarského kraje je jedním z mála krajských

organizace DV

úřadů, který nezřizuje svoji vlastní organizaci, která by se zabývala dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, což řada krajů zřizuje. Ale v době, kdy se vlastně jako kdyby rušilo pedagogické centrum, nebo nevím, jak se ty organizace jmenovaly, tak řada krajů zřizovala.. ale my tím, jak jsme byli prostě malý kraj, tak vlastně k tomu zřízení nedošlo, tzn.

organizace DV

tady je vlastně opravdu buď tedy NIDV nebo potom některé soukromé organizace.

6. Jaké jsou možnosti dalšího vzdělávání gymnaziálních učitelů zeměpisu v Karlovarském kraji? Kdo provozuje kurzy dalšího vzdělávání v kraji?

(otázka vynechána)

7. Jsou jednotlivá gymnázia hodnocena a porovnávána Karlovarským krajem jako jejich zřizovatelem?

(otázka vynechána)

8. Má kraj jako zřizovatel většiny gymnázií možnost zasáhnout nějakým způsobem do personálního složení školy?

(otázka vynechána)

9. Jaká je spolupráce kraje s Českou školní inspekcí? Jak často probíhají inspekce na gymnáziích?

(otázka vynechána)

10. Má možnost kraj ze svého rozpočtu dotovat další vzdělávání gymnaziálních učitelů zeměpisu? Jsou udělovány speciální (účelové), jednorázové dotace? Kým jsou financovány projekty týkající se rozvoje dalšího vzdělávání učitelů v Karlovarském kraji?

dotace

Má, má. Má možnost, dokonce teď, hhm, v současné době se vlastně pracuje a otevírá se.. Karlovarský kraj dává ze svého rozpočtu třeba teď v roce 2010, hhm, dotaci na.. dalo by se

kvalifikovanost

řít, další vzdělávání pracovníků. V našem kraji je obecně jedna z nejnižších vzdělanostních úrovní pedagogických pracovníků, proto Karlovarský kraj se dohodl.. ale přesné informace

projekty

vám dají na školství, hhm, s plzeňskou fakultou podle mého názoru, a vzdělávají se tady pedagogičtí pracovníci. Ale já teď nevím, jestli je to pro první stupeň.. jako přes mě to tedy nejde. A tam je konkrétní dotace na to, že aby se vlastně mohli.. aby se rozšířila ta kvalifikace, to ano.

11. Jaké jsou možnosti zřízení pobočky pedagogické fakulty v Karlovarském kraji?

(otázka vynechána)

12. Jaká je finanční podpora center pro další vzdělávání pedagogických pracovníků přesto, že jejich zřizovatelem není kraj?

Hhm, tam v podstatě oni mají jako kdyby samostatnou linii financování, to jsou vlastně příspěvkové organizace zřizované ministerstvem školství, tzn. oni si vlastně jedou.. takže si myslím, že bychom tam jako kdyby přímo periodicky nějakým způsobem dávali peníze, to

dotace

určitě ne. Ale ze strany Krajského úřadu Karlovarského kraje bych řekla, že je velmi

lektori DV

významná podpora v tom, že řada pracovníků krajského úřadu přednáší na tom institutu.. a v podstatě bez nároku na plat.

Takže v podstatě podpora tam je?

zásah kraje

Podpora tam je, je to na dohodě.. samozřejmě ředitele krajského úřadu a bývala tady, vlastně byla ředitelkou paní (xxx), hhm, ale obecně už prostě dlouhá léta řada pracovníků

dotace lektori DV

krajského úřadu bezplatně přednáší na tom NIDV, třeba u funkčního studia ředitelů, funkční studium zástupců atd. Takže jako bych řekla, pokud by i nebyla finanční podpora, tak

zásah kraje

v oblasti lidských zdrojů ano.. a řekla bych, že možná.. že třeba to vzdělávání těch ředitelů je z poloviny pokryto touto formou. Takže opravdu bych řekla, že to je významná podpora pro to NIDV, protože oni by si jinak museli najímat lektory.

13. Jakým způsobem kraj zasahuje do činnosti institucí pro další vzdělávání učitelů?

(otázka vynechána)

14. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?
Ani ne.

15. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?
Ani ne.

Rozhovor B

Účastnice výzkumu byla velmi vstřícná, celý rozhovor se odehrál ve velmi příjemné atmosféře. Jednalo se o časově velice náročný rozhovor, a to i proto, že účastnice výzkumu autorku diplomové práce osobně zná a jejím cílem bylo proto poskytnout autorce co nejvíce informací použitelných v diplomové práci.

1. Jak dlouho existuje pracoviště Národního institutu pro další vzdělávání v Karlových Varech?

Tak.. *pracoviště NIDV v Karlových Varech v podstatě, vezmeme-li to od počátku této organizace DV*

instituce, existuje již od roku 2000, kdy vznikla po.. na základě vlastně reformy úřední.. státní správy a samosprávy.. zanikly školské úřady, které kdysi mívaly vlastně funkci také dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, a vznikla Pedagogická centra – v každém kraji jedno, která jsou jako přímo řízené organizace ministerstva školství. Pedagogické centrum v Karlových Varech existovalo v Karlových Varech až do roku 2004, kdy z popudu paní ministryně Buzkové byla všechna Krajská pedagogická centra jako.. která existovala jako subjekty vlastní.. zrušena.. a zůstalo pouze Pedagogické centrum Praha a k němu připojené jakoby pobočky organizace bez vlastní subjektivit. A k 1. 4. 2005 potom z toho Pedagogického centra Praha vznikl Národní institut pro další vzdělávání, který má své pobočky v každém kraji.

Takže tady u nás jen jednu?

Tady je jenom jedna. V každém kraji jedna.

2. Jakým způsobem a jak často jsou organizovány kurzy dalšího vzdělávání učitelů?

Takže semináře a vůbec programy se nabízí učitelům v tzv. programové nabídce, jsou dělány pro pololetí, tzn. září až leden a únor až červen, nebo až srpen, protože tam začínají vlastně učitelé v tom posledním týdnu chodit do školy, takže i tam se nabízí semináře, hhm,

to jsou většinou semináře, dalo by se říci, ne jednodenní, ale několikahodinové, nejmenší dotace je 6, nejvíce 8 hodin, a pak to jsou semináře, které mohou být třeba i dvoudenní.

Kromě toho se nabízí učitelům také studia, kde si mohou zvyšovat nepřímo tedy kvalifikaci, protože ještě tady není nastaven ten standard toho učitele, ale.. dalo by se říct, na takovém

vyšším.. třeba různé funkce, třeba koordinátor autoevaluace, koordinátor školního vzdělávacího programu pro střední i základní školy, mohou si zvyšovat kvalifikaci, hhm, kompetence výchovných poradců pro základní i střední školy. Další studia, která jsou nabízena, nejsou nabízena přímo středním školám, ale možnosti třeba, hhm, účastníkům, klientům, kteří mají zájem jít učit na střední školy nebo střední odborná učiliště, dělat tam třeba mistra odborného výcviku, čili na základě toho, jakého dosáhli vzdělání, tak potom na tom postu mohou dále pokračovat na té střední škole. Hhm, jsou tu i semináře nebo jsou to tzv. kolokvia pro učitele nebo pro ředitele, která jsou třeba dvoudenní, kde jsou takové různé přednášky plus workshopy a (pauza) to je myslím.. Já jenom, abyste to pochopila, v podstatě ty oblasti toho vzdělávání jsou rozděleny asi do sedmi.. nebo to vzdělávání nabízené učitelům je rozděleno do sedmi oblastí, tou první je právě management, kdy vlastně se vzdělávají řídicí pracovníci škol třeba v legislativě, v různých věcech, které souvisí s řízením, s ekonomikou atd., potom máme předškolní a základní vzdělávání, pak je samostatná oblast střední vzdělávání, pak je oblast cizí jazyky, pak je právě to kariérní vzdělávání, kde vlastně můžou studovat buď pedagogiku, nebo funkční studium pro ředitele škol a školských zařízení.. tzn. vy víte, že podle školského zákona vlastně každý ředitel, který nastoupí do své funkce, musí splňovat kvalifikační předpoklady, a ty si splní buď

tříletým studiem magisterského oboru Management školy nebo nabízíme dvousemestrální studium kvalifikačních studií tady při pedagogickém centru, hhm, kdy vlastně oni získají vlastně certifikát, složí zkoušku, napíše závěrečnou práci, absolvují určité penzum studia, hhm, a to jim v podstatě stačí k tomu, aby mohli vykonávat funkci ředitele nebo zástupce ředitele školy. No, v těch kvalifikačních studiích.. tam jich je několik těch studií.. hhm, výchovní poradci, studium pedagogiky, studium asistence pedagoga atd. No, a pak je to vlastně ICT, ta poslední kategorie.. a ještě oblast dalšího vzdělávání, to je taková ta neutrální oblast, kam nemůžete to zařadit, jako třeba, ohledně třeba agresivity dětí a mládeže, čili jako kde jsou takové ty obecnější pojmy. Každý ten účastník získává osvědčení, které předkládá svému

hodnocení učitelů

nadřízenému, tzn. ten by si měl vést ten ředitel školy takovou agendu, jak se mu ti učitelé vzdělávají, protože jak je tedy pořádek.. není nastaven ten standard učitele a ten jeho kariérní růst, tak si alespoň může ředitel školy udělat takový ten obrázek, který z kantorů se jak chce dále vzdělávat, chce získávat nové informace.. a samozřejmě máme zpětnou vazbu, jakým způsobem jim vlastně ty semináře uděláme.. jestli se jim vlastně ten lektor

a vůbec ta

spokojenost

nabízená služba líbí, ve smyslu nejen, že se tady cítí dobře, ale samozřejmě co do kvality toho, jak to bude pro jeho další práci užitek. Není to jednoduché, protože sehnat

lektori DV

lektory.. taky je užší výběr, zejména třeba když vy byste se chtěla specializovat na ten zeměpis, takže se musí sehnat takový lektor... aby byl opravdu pro ty účastníky zajímavý, aby tam jenom to neodseděli a neposlouchali to, co už dávno znali. Ještě jsem chtěla doplnit, že kromě těchto vzdělávacích oblastí, o kterých jsme teď mluvili, vlastně NIDV poskytuje

projekty

prakticky dlouhodobé vzdělávání v rámci projektů, ať už se jedná o grantové projekty, o které jednotlivé kraje mohou žádat.. o dotaci v rámci Operačního programu Vzdělání pro

dotace

konkurenceschopnost, který se financuje z ESF.. a potom v rámci takových individuálních národních projektů, které se žádají na ministerstvu školství nebo nějakých individuálních projektů nebo ostatních projektů.. tady v podstatě vlani a letos třeba takovým stěžejním

nabídka DV

projektem je aktivita CISKOM, kterou organizuje NIDV v rámci toho programu Příprava podmínek maturitní zkoušky.. proškolení zadavatelů, hodnotitelů a maturitních komisařů pro obě části maturitní zkoušky. Potom v podstatě běžel veliký projekt autoevaluace, tzn. příprava učitelů nebo vedení škol pro.. ono vlastně ze zákona vyplývá, že si každá škola musí dělat vlastní hodnocení školy, na to vlastně musí být ti lidé nějakým způsobem připraveni a vzděláni, takže tento velký projekt autoevaluace v současné době.. vybraní účastníci té autoevaluace jsou potom proškolení jako koordinátoři autoevaluace pro tu jednotlivou školu. Nebo probíhaly velké jazykové projekty – zrovna v Karlovarském a Královehradeckém kraji.. Brána jazyků otevřená, protože, jak sama víte... je tu stále velké procento učitelů cizích

kvalifikovanost

jazyků, kteří nemají splněny kvalifikační předpoklady, takže v podstatě si mohou doplnit jazykové i metodické znalosti, takže za tím účelem běžela, nebo ještě běží v Hradci Králové. Potom tady máme projekt Personální řízení na podporu managementu škol v oblasti práce

projekty

s lidskými zdroji a řízení lidí ve škole. Pak tady... co ještě tady máme... KLIL – to je zase na podporu vlastně jazykového vzdělávání, jestli jste o tom neslyšela, to je takový projekt, spíš bych až řekla metodika nebo filozofie, kdy se zavádí vlastně kombinovaná integrovaná výuka nějakého odborného předmětu a cizího jazyka. (...) To je takový trend, který k nám jde ze západní Evropy, zatím je jen bázlivě přijímán, ale i v tomto vlastně běží jeden národní individuální projekt celostátně. Musím říct, že tyto všechny projekty běží celostátně, jsou centrálně řízeny, a co je důležité, když už jsme zmínili konkurence v uvozovkách,

organizace DV

v podstatě.. NIDV je vlastně jediná přímo řízená organizace ministerstva školství, která je vysloveně zaměřená na zajišťování dalšího vzdělávání učitelů, hhm, a to tak, že vlastně se zaměřuje především na prioritní témata a vlastně priority nebo to, co to ministerstvo v té jazykové vzdělávací politice vlastně má za cíle, tak vlastně implantuje do té učitelské veřejnosti prostřednictvím Pedagogických center, která využívají právě tu výhodu, že sice jsou řízena centrálně, ale mají dosah v podstatě do těch škol konkrétně, protože mají svá místní pracoviště a ten kontakt mezi námi a školami je naprosto bezprostřední a my jsme

nabídka DV

schopni připravovat pro školy i programy na klíč atd.. (...) My jsme proškolili k maturitě v republice e-learningovým způsobem asi 32 000 účastníků školení a v rámci prezenčního studia vlastně jsme proškolili na těch jednotlivých kurzech asi 37 000 lidí, takže o tom se moc nemluví... (...) Ale právě tady se nejvíce ukazuje, a to mohu říct ve srovnání třeba se základní školou, že učitelé základní školy a mateřské školy jsou daleko otevřenější tomu nechat se dále vzdělávat než učitelé středních škol. To je poznatek z vlastní praxe, protože

motivace

učitelé středních škol prostě neradí. Je to pro ně práce navíc.. opravdu, je to tak. (...)

3. Je Národní institut pro další vzdělávání jedinou institucí organizující další vzdělávání učitelů v Karlovarském kraji?

Jak už tady bylo zmíněno, takže takové to know-how bylo paní ředitelky (xxx) pro to Pedagogické centrum a když tedy byl.. vznikala tato národní instituce, tak byla požádána, aby vedla tuto, protože měla ty výborné zkušenosti a někteří kolegové se jaksi odnožili a udělali si to Pedagogické centrum jako svoji, hhm, soukromou společnost, takže jako trošičku jako.. my to nechceme brát.. jako že nemáme rádi konkurenci, ale bohužel tam to velké know-how odešlo a dělají prostě spoustu seminářů.

A kolik je takových soukromých organizací, je to jenom tato zmíněná?

organizace DV

Jenom tato jedna je u nás na Karlovarsku.

A více jich tedy není, v Chebu, Sokolově apod.?

Není, ale ono to totiž stačí potom, abyste ten odliv.. já neříkám, opravdu, jestli mají nebo nemají koncepci, ale když jsme se dívali na jejich stránky, tak je to tak podobně řízené jako je to u nás a některé programy jsou i duplicitní, protože ono akreditovaný program, který už je, není problém zkopírovat. Ale my jsme přímo řízená organizace ministerstvem školství a mělo by to mít nějaký řád a měli by právě.. o co naše paní ředitelka usiluje, aby ta krajská pracoviště jela jednotně v těch programech, aby ti učitelé dostávali to vzdělání opravdu současně a ve stejných tématech, to je jasné. (...)

4. Jaký podíl všech akcí pořádaných Vaší institucí je zaměřen na další vzdělávání gymnaziálních učitelů zeměpisu?

(smích) Tak, to je otázka hodně na tělo a je to taková ta otázka, která, řeknu na rovinu,

nabídka DV

je nulová. Hhm, když my jsme dělali semináře zaměřující se na historii, třeba Pražské jaro, druhá světová válka, český jazyk a literatura, tak se přihlásí 4–5 učitelů. Jako jenom jsem k tomu chtěla říci, když si třeba vezmete naši programovou nabídku, tak tam není nabídka konkrétních jako oborů (...), ale jsou tam i témata, která jsou nad rámec oborů. Takže konkrétně teď že bychom udělali pro zeměpisáře seminář nějaký, moderní trendy ve výuce

organizační problémy

zeměpisu, že bychom udělali pro češtináře... hhm, tak toto v podstatě v současné době.. jsme vzhledem k těm úkolům – maturita, školní vzdělávací programy, chystá se autoevaluace, k tomu potřebuje mít ředitel tým lidí.. a potom trendy, které jsou v současné době na středních školách, gymnáziích, je stále více lidí se specifickými potřebami v učení, vzdělávacími potřebami, ŠVP – to hýbe celou střední školou, jestli chceme nebo nechceme a.. v podstatě co se týče i obecných metod a přístupů k výuce (...)

motivace

A vím, že cokoli má přijít na střední školu, tak velký distanc (...)

5. Jaká je spolupráce institutu s vysokými školami? Jsou ochotny zabezpečit kvalifikované školitele pro kurzy dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

lektori DV

Naprosto běžně.

Ve všech oborech?

lektori DV

Ve všech oborech. Jakékoli obory většinou lovíme právě mezi lektory, kteří jsou vlastně odborníky na vysoké škole nebo učili na vysoké škole a teď už to dělají na tom, že lektorují.. že si udělali.. že neučí už nikde a že jen lektorují. Já si myslím, že čerpáme hlavně.

A konkrétně, z kterých škol Vám sem proudí nejvíce lektorů?

Z pedagogické fakulty z Ústí nad Labem, plzeňské pedagogické fakulty, z Hradce Králové. A protože vlastně máme celorepublikové propojení, tak vlastně my když akreditujeme nějakou akci nebo když se ty akce konají někde, tak nám naši kolegové třeba z Jihlavy doporučí, že tento lektor je ochoten sem opravdu přijet. Jo, protože to jsou prostě.. prostě přijali za své, že budou také vzdělávat, oni si to vlastně připisují na vrub svým atestacím, takže s tím problémy nemáme a myslím si, že se nám daří i pro ta kvalifikační studia spolupráci velice dobře nastavit.. a máme jen dobré zkušenosti.

A co pražská pedagogická fakulta?

Tak z Prahy.. ona je tak strašně vytížená tou Prahou, protože v Praze je nejvíce vlastně těch středních škol v té oblasti Praha a střední Čechy. Ale nejde o to, že by nešli, to určitě ne, máme tam také pár takových výjimek, určitě.. teď vám neřeknu, kteří to jsou, ale opravdu není problém, takhle když oslovíte, hhm, a víte, že ten určitý lektor má tu problematiku v malíčku a dokáže... opravdu máte informace, že je vynikající, tak kolikrát spíše máme problém, abychom se jim trefili do termínu, protože jsou tak zaneprázdnění, že opravdu ten dobrý, výborný a velmi dobrý lektor je hodně vytížen a musíme si ho někdy objednávat i rok dopředu.

6. Lektorují v kurzech dalšího vzdělávání také učitelé ze základních a středních škol?

lektori DV

Ano.

A konkrétně tady z místních základních a středních škol?

Ano, dokonce i z mateřských škol. Dokonce i ředitelky z mateřských škol lektorují také samy a dokáží předávat ty zkušenosti, které mají vynikající, těm ostatní. Lektorují nám dokonce

lektori DV

nejen učitelé, ale lektorují nám třeba místní odborníci třeba přes právo, lektorují nám třeba z krajského úřadu z odboru školství a finančního – zrovna to funkční vzdělávání učitelů, z pedagogicko-psychologických poraden, z různých speciálních.. prostě odborníky bereme.. nejen, že bychom se zaměřili na ty z té akademické sféry, ale si myslím, že některé semináře jsou zaměřené tak, že i zkušený učitel ze základní nebo střední školy, jazykáři jsou vlastně z našich škol, vlastně z regionu. (...)

7. Kdo dává podněty pro oblasti, kterých by se mělo další vzdělávání učitelů týkat?

Tak je to v podstatě, když jsme celostátní instituce, tak máme pro každou vzdělávací oblast takového garanta, který koordinuje nebo měl by koordinovat činnost. Každý pracovník má na starosti tu jednu nebo dvě nebo případně i tři oblasti vzdělávání, protože nás je tady poměrně málo a vlastně oni mívají vždycky tak jednou za půl roku schůzku, jsou v kontaktu

obsah DV

přes email, kdy se domlouvají, jaké téma vlastně je nosné právě pro tu danou oblast. Jo, prostě, dají hlavy dohromady, oni se domluví na tom, jaké téma by se mělo v té programové nabídce objevit.. takže v současné době budou chystat na příští pololetí (...)

A ty kurzy se opakují, třeba po roce že by došlo k opakování stejného kurzu?

Po roce až tak ne, ale třeba takovou periodu 2–3 roky máme. Protože to jsou většinou ti stejní kantoři (...)

8. Je možné, aby skupina vyučujících zeměpisu požádala institut o zorganizování kurzu dalšího vzdělávání týkajícího se problematiky vybrané učitelé z praxe a bylo jí vyhověno?

nabídka DV

Určitě, hhm, my děláme tzv. objednávky pro školu (...) Ale takto specifické, jako je třeba zeměpis, dějepis atd. tyto impulzy dostáváme většinou z tzv. evaluačních dotazníků, že třeba když tady jsou na semináři, tak oni tam mohou připsat, co by si třeba přáli v naší nabídce a podobně, hhm, aby se.. tak z těchto potřeb vycházíme, ale.. to musíme vycházet z potřeb všech středních škol, protože ten zeměpis se opravdu učí jen na těch gymnáziích a obchodních akademiích, je to tak specifické, že někdy je i docela problém, aby ten ředitel

organizační problémy

třeba ty 3 zeměpisáře na ten seminář pustil (...) Bylo by velice vhodné, jako se kdysi dělávalo, že jsou tzv. jarní prázdniny a takhle.. tak vám tady zorganizujeme seminář, se mine účinkem, protože většinou jako.. i když míváme i o prázdninách semináře, tak oni nepřijdou. Oni mají 12 dnů volna, ale jde o to, že když půjde o zeměpis, tak ne každý ředitel je tak prozíravý, že tedy upraví rozvrhy tak, že by tam nikde zeměpis nebyl, hhm, takže se těch lidí

motivace

tak moc nesejde. Bylo by to geniální, kdyby ti lidé třeba opravdu vytvořili nějaký požadavek, tak to jsme schopni prostě jim vyjít velmi vstříc. Já vám ještě v této souvislosti chci říct jednu

EVVO

věc, že v současné době chystáme.. kvalifikační studium pro koordinátory environmentální výchovy a vzdělávání na školách, to je ten projekt EVVO, který tedy původně bylo zamýšleno, že by mohl probíhat v každém kraji, nakonec to vypadá tak, že ho budeme otevírat jenom tady. Koordinátor EVVO – to bude specializovaná činnost, která třeba jednou, hhm, v tom kariérním systému bude vyžadovat alespoň tu první atestaci a bude ohodnocena nějakým tím finančním příspěvkem, poskytovaným, který mu bude náležet až do smrti, v podstatě, nebo do důchodu tomu učitelí... a máme s tím takovou zkušenost, že my jsme vlastně ten program nabízeli i s tím, že krajský úřad to podpoří polovinou finančně tedy, a přesto se nám ze začátku nehlásil vůbec nikdo. To je pro zeměpisáře jako dělané, v podstatě, ta environmentální výchova. Nicméně my jsme udělali ještě znovu dodatečný nábor, hhm, nabírali jsme, prezentovali jsme to na poradách ředitelů a zdá se, že tak tu skupinu kolem těch 15 lidí nakonec mít budeme včetně učitelů základních škol. Hlásí se lidé, mají o to zájem a tady je ten problém ještě jeden velký, na který jsme vlastně mohli narazit

organizační problémy

hned na začátku, že učitelé by se vzdělávali, ale jsou dva determinující důvody, proč ne. Buď ta škola nemá už dost peněz, aby to těm lidem zaplatila nebo se těm lidem ta informace o tom, že se to koná, nedostane, protože my vlastně posíláme nabídku.. jednak si to mohou najít na internetu, ale jak víme, ne všichni prostě jsou přáteli s ICT a za druhé, my posíláme nabídky na školy a víte, jak to na některých školách chodí. Obezřetní ředitelé to předají zástupci, který to vyvěsí a je to fajn, učitelé chodí, ptají se, jestli se mohou vzdělávat, jestli jim to škola zaplatí a hlásí se. A pak jsou taková vedení, která buď to vůbec ani nevyvěsí nebo to prostě hodí do sborovny, někdo to sbalí a pak už to tam nevrátí, takže ten učitel kolikrát ani neví, že se akce koná. To jsou momenty, které ovlivňují účast na těch

motivace

vzdělávacích akcích. Nemohu říct, že by učitelé jenom neměli a priori zájem, mají, více na těch základních a mateřských školách, méně často nám chodí totiž... tam totiž připravit

vzdělávací akci pro střední školy, to už není vlastně pro doplnění kvalifikace nebo aprobace nebo něco takového, tam jde o to, vytvořit tak zajímavý program, který by těm učitelům dal něco více, než vystudovali, protože u středních škol předpokládáme, že tam jsou kvalifikovaní učitelé, jo, takže tam doplňovat... ale není to pokaždé (...) Pak třeba se mi trošku ani nelíbí jedna věc, kdy tedy přece já se nevzdělávám jenom proto, aby mi to platil stát, ale vzdělávám se také proto, že chci, tzn. když si někdo... tak si to může zaplatit i sám, ale učitelé vám pořád řeknou, že 450 korun je prostě i pro ně moc, když je to malý seminář, když je to vzdělávání, studium, tak to jde samozřejmě i do tisíců, třeba 6 000–8 000 (...)

9. Jaké jsou náklady pro účastníka kurzu dalšího vzdělávání?

finanční náklady

To, jak jsem říkala, od těch 400, 450 korun, záleží, kolik tam.. to se všechno dělá na akreditaci, když je akreditace, tak vlastně tam se musí ten program celý akreditovat, na to máte přímo i finanční kolonky, a z toho vyleze na konci číslo, kolik ten seminář.. za jakou cenu bude (...) Samozřejmě ty dvoudenní, to se násobí, a když to třeba bývá s nějakým výjezdním zasedáním, tak tam je i přespání atd., tak tam samozřejmě jde o to, že tam je hrazeno i to ubytování a třeba snídaně, ale to ostatní si hradí z cestovného ti účastníci, a studium, to je tak, že když se někdo rozhodne na studium koordinátorů nebo asistenta pedagoga, tak je otázka, jak ho potřebuje škola. Pokud škola koordinátora ŠVP potřebuje, tak mu to zaplatí, ale samozřejmě to studium je poměrně náročné finančně – 8 000 korun, tak si to škola musí smluvně ošetřit. (...)

10. Co všechno zahrnuje poplatek, který učitel uhradí za kurz dalšího vzdělávání?

(otázka vynechána)

11. Jakou formou je nejčastěji organizováno další vzdělávání učitelů zeměpisu ve Vaší instituci?

časová dotace

Tak většinou to bývají ty jednodenní akce v pracovní den, bývá to dopoledne, někdy od dopoledne do odpoledních hodin, tzn. když je to osmihodinové. Měli jsme takovou

motivace

zkušenost, že když jsme to udělali na odpoledne, nikdo se nehlásil. Takže opravdu se osvědčil od 9:00 ten začátek toho semináře a má to tedy 6–8 hodin a... kurzy jsou samozřejmě pravidelně každý týden třeba 2 vyučovací hodiny, potom samozřejmě ta studia a kvalifikační studia, to se koná většinou jednou za 14 dní celodenní akce, někdy jsou i dvoudenní s tím, že přijdou i v sobotu ti učitelé – pátek a sobota (...)

12. Jaké je obsahové zaměření kurzů dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

(otázka vynechána)

13. Jaký cíl si kladou kurzy dalšího vzdělávání pro učitele zeměpisu (zdokonalování vědomostí, didaktických nebo pedagogicko-psychologických dovedností)?

obsah DV

To záleží na tom, jak je zvoleno téma, když už vysloveně máte téma zaměřené na nové metodické postupy třeba při výuce češtiny atd., tak samozřejmě cílem je zdokonalení, poskytnout těm účastníkům prostě maximálně metodické vzory, nápady, náměty... naučit je nějakou novou techniku, třeba vyučovací, a když je třeba o legislativní věci, tak cílem je seznámit.. nebo sondáž do legislativy, tak tam je to hlavně odborné, odborné znalosti. (...) Ale zajisté, kdyby byl třeba v zeměpise obor, který je nový a vyučoval se nově a ti učitelé by

nabídka DV

s tím neměli zkušenost, ale samozřejmě.. my potřebujeme tu zpětnou vazbu, protože my to samozřejmě až takto nesledujeme, jestli jsou nové nějaké oblasti v zeměpise, které se dále učí. Je potřeba bud'to zpětnou vazbu z těch škol.. a teď nějak sedíme

a přemýšlíme, jak dostat z těch středních škol tu zpětnou vazbu, abychom věděli, co je pálí a bolí (...)

14. O jakou oblast mají gymnaziální učitelé v rámci dalšího vzdělávání největší zájem?

Co si pamatuji, tak třeba u té výuky cizích jazyků, tam třeba se sešli na nějakých akcích na gymnáziu nebo si to dokonce zorganizovali sami nebo přes nějaké nakladatelství a sešli

zájem

se tak jednou za rok třeba na nějaké akci. Tam asi ta oblast toho jazyka byla nejožehavější, protože tam se jich nejvíce vzdělávalo. (...)

15. Jakým způsobem do činnosti Národního institutu pro další vzdělávání zasahuje Karlovarský kraj?

zásah kraje

Hhm, nezasahuje. Že by nějak direktivně, na to nemá v podstatě síly a páky, protože my jsme přímo pod tím ministerstvem, které do nás může zasahovat, nicméně musím říct, že velmi pozitivně spolupracujeme. Spolupracujeme, opravdu nám lektorují třeba, nebo nás zvou na porady ředitelů, diskutují s námi, využívají našeho lektorského potenciálu, berou nás jako rovnocenné partnery, opravdu ta spolupráce tam je na výborné úrovni.

16. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Tak já myslím, že jsem řekla opravdu všechno, já jenom bych to uzavřela tím, že kantořina je náročná a dělat jí není lehké, ale je to jako jakákoliv jiná práce a myslím si, že vlastně ti učitelé, ať vydávají ze sebe cokoliv, tak když tu práci chtějí dělat, tak se opravdu musí

motivace

vzdělávat a teď si musím říct, jestli to opravdu chci dělat nebo jestli půjdu dělat něco jiného, vždycky si můžu říct i to druhé, jestli mě to pořád naplňuje, když tedy potom slyšíte ta obrovská negativa, tak si řeknu, proč tu práci děláš, když jako tam pořád vidíš více a více těch negativ, takže to je ta otázka, kdy tedy se.. něco je v těch žácích a něco je třeba ve mně, tak v tom se musím zlepšit i já jako ten učitel. (...) My, jako NIDV, jim chceme být nápomocní.

17. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Co očekáváte od učitelské profese? Jak budete připravena na vstup před žáky?

Rozhovor Ca

Účastnice výzkumu odmítla opatření zvukového záznamu z rozhovoru, proto byl rozhovor zaznamenáván ručním přepisem. U účastnice výzkumu bylo cítit neochotu odpovědět na některé z položených otázek, přesto poté odpověděla na všechny položené otázky. Přepis tohoto rozhovoru je stručnější z důvodu chybějícího zvukového záznamu.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

podpora vedení

Podpora dalšího vzdělávání ze strany vedení gymnázia je, záleží ale na učitelích, co si který vybere. Záleží na tom, co pro daného učitele je nebo není dobré, vhodné..

nabídka DV

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

použitelné finance

Na další vzdělávání učitelů je v rozpočtu vyhrazená částka, kterou lze přečerpat nebo naopak nedočerpat. Peníze na další vzdělávání jdou z krajského rozpočtu.

použitelné finance

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

podpora vedení

V 90 % případů učitel není omezován. Omezení ze strany vedení školy je pouze z organizačních důvodů v případě, že zároveň chybí další učitelé např. z důvodu nemoci. Jeden den mohou na kurz dalšího vzdělávání odjet maximálně 3 učitelé, nikdy ale taková situace nenastala.

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

ocenění DV

Ano, podle zákona o pedagogických pracovnících jsou přímo ohodnoceni. Jinak jsou učitelé odměňováni na konci roku, další vzdělávání je jedním z kritérií udělení odměny.

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

volno pro DV

V době podzimních, vánočních, jarních prázdnin... tedy v době tzv. vedlejších prázdnin.

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučujícího zeměpisu?

hospitace

Zeměpis na naší škole učí zástupce ředitele, proto hospitace v jeho hodinách neprobíhají.. hospitoval by sám sobě. (smích) Jinak jsou prováděny 2–3 hospitace v daném předmětu ročně, záleží na počtu vyučujících.

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

četnost inspekci

V březnu 2010 proběhla obecná inspekční činnost, která byla zaměřena na hodnocení ŠVP, podporu environmentální výchovy a čtenářské gramotnosti. Zároveň proběhly i hospitace inspektorů v určitých předmětech.

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Učitelé se scházejí v rámci komise přírodovědných předmětů.

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

(otázka vynechána)

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

lektori DV

Ano, jsou. Jedná se o tři učitele – biologie, základů společenských věd a matematiky. Netýká se to vyučujícího zeměpisu.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

preferované období

zájem

Vedení školy preferuje období prázdnin, ale to nechtějí učitelé. Květen a červen jsou

preferované období

nevhodné měsíce z důvodu konání maturit. Nejlepší období pro další vzdělávání učitelů je listopad a březen.

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

úhrada DV

Hradí je škola.

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

úhrada DV

Další vzdělávání včetně ubytování a stravování hradí škola.

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Ano.

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

omezení DV

Určitě motivace učitelů a čas.

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

faktory rozvoje

organizace DV

Přispěla by lepší dopravní dostupnost kurzů – většina kurzů je organizována v Karlových

nabídka DV

Varech, které jsou hůře dopravně dostupné. Nabídka kurzů je podle mého názoru dobrá.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ne.

Rozhovor Cb

Rozhovor byl proveden na velice formální úrovni, účastník rozhovoru neprojevil žádné emoce (smích apod.) Odpovědi účastníka byly vyčerpávající, účastník věnoval rozhovoru dostatek času. Účastník projevil zájem o výsledky diplomové práce.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

Tak.. úplně stejně jako potřeba vzdělávání každých jiných apobací, to znamená, že, hhm, podpora vedení pokud nám to dovolí peníze a... do tohoto momentu to ty peníze téměř vždy dovolují, tak jim vycházíme maximálně vstříc. V podstatě neomezujeme učitele v jejich požadavcích. Jenom kdyby se stalo například, že... některý učitel odmítne určitý typ vzdělávání, například protože je něco v sobotu, tak nepojede, a pak by chtěl jet ve všední den, tak bych se asi zamyslel, jestli mu to povolím nebo nepovolím. Zatím se to ale nestalo.

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

použitelné finance Máme na to zvláštní kolonku v analytickém členění, protože je to prostě pro naše nadřízené orgány důležitá část výkaznictví, tak to sledujeme zvlášť. Už kvůli výroční zprávě.

A když tu část peněz nedočerpáte nebo naopak přečerpáte?

Většinou ji vyčerpáme, nejvíce stojí cestovné, takže ona to není jedna položka s tím spojená. Patří do toho i cestovné, hhm, jsou to všechno provozní náklady, samozřejmě na to

použitelné finance můžeme použít i ostatní neinvestiční náklady a také používáme.. ale z toho se kupují především ještě pomůcky a tak. Svým způsobem to vždy dotujeme z provozních

podpora vedení prostředků. Protože jsme velká škola, tak si to my můžeme dovolit. Jako na malé škole... určitě nemají tu možnost tak lidem vycházet vstříc. Tam musí zvažovat, koho pustí a na co pustí a kolik peněz to stojí a podobně. To ty předpisy prostě umožňují dotovat to z provozních prostředků, pokud samozřejmě jsou.

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

podpora vedení No, tak.. asi kdyby jezdil jen na konferenci a další vzdělávání, tak by to taky asi nešlo, ale

motivace nikdo tady takový není. Jsou tu učitelé, kteří se více touží vzdělávat, někteří méně, ale když vidím, že jsou ochotni obětovat na to i část prázdnin.. že jsou ochotni jet i o víkend, tak vím, že to není jen vyhýbání se jiným pracovním povinností a nemáme s tím problém.

podpora vedení Hhm, prostě ten učitel je suplován a může jet. Pokud má zájem, tak ty podmínky tu jsou.

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

ocenění DV Tak.. v podstatě, hhm, ano i ne. Vysvětlím to. Já když jsem dělal kritéria pro osobní ohodnocení, tak nejdříve jsem, jako většina kolegů, vytvořil propracovaný systém, kde se hodnotilo všechno včetně dalšího vzdělávání. Ale zjistil jsem, že jakmile máte mnoho kritérií, těch kritérií bylo skoro ke dvaceti, tak.. u každého najdete něco a vlastně se to úplně průměrovalo. Ti lidé nebyli fakticky odlišeni. Ten měl titul, ten zase se vzdělával, ten zase něco jiného, a ti lidé nejsou stejní, ale ono to z toho systému tak vypadlo. Takže teď máme systém, kde jsou tři kritéria, z nich je jedno „pedagogické mistrovství,“ a v tom je, proto říkám

ocenění DV

ano i ne, v tom je také ukryto to další vzdělávání. Do tzv. pedagogického mistrovství dávám, jestli na sobě pracuje, nepracuje apod. Další kritérium je „práce s talenty,“ protože si myslím, že to je náš hlavní úkol a třetí je „práce navíc,“ tedy že má nějaký kabinet, nějakou sbírku na starost nebo je pověřen kontaktem s nějakou zahraniční školou a tak. A pak už ti lidé vycházejí odlišeni. Takže tímto způsobem ano, ale že by to bylo speciální kritérium, od toho jsme upustili.

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

volno pro DV

Každý rok. Jako je to ale zásadně o vedlejších prázdninách, zásadně o vedlejších prázdninách. To studijní volno nedostávají, když jedou na další vzdělávání, to se jim bere jako normálně pracovní cesta. Ale pokud mají nějaké soukromé důvody, tak zásadně nedostávají to volno. (...) To volno bylo vymyšlené v té legislativě proto, aby učitelé nemuseli sedět ve škole o vedlejších prázdninách, protože počet dnů prázdnin je více, než je dnů dovolených.

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučujícího zeměpisu?

hospitace

Tak jako já musím říct, že já osobně na hospitace příliš nevěřím, protože... prostě ten učitel předvede obvykle něco jiného než je standard... pokud chodím na hospitace, tak v případě problémů nebo u nových tváří, abych se na ně podíval, ale u těch osvědčených matadorů žádné hospitace neprovádím. My kontrolujeme výstup.. tady každý učitel má svobodnou volbu vzdělávací cesty. Někdo učí raději tradičně, někdo učí raději moderně, nikomu tady nevnucujeme ty moderní postupy. Jenom je podporujeme tím, že kdo se přihlásí

ocenění DV

do nějakého projektu, tak má třeba notebook nebo něco takového. Spíše nějaké benefity jsou s tím spojené. (...)

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

četnost inspekci

Inspekce tady byla naposledy.. jsou to řádově týdny. Ale nebyla to komplexní inspekce. Komplexní inspekce proběhla někdy před rokem, ale probíhají takové dílčí inspekce.. jako když byla maturitní generálka, tak tu byl inspektor. Dílčí inspekce.

A komplexní inspekce, ta šla po všech předmětech?

Ta jde po všech předmětech a po řízení školy.

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Tak jako, hhm, některé komise takto fungují, že se tam scházejí a baví se o tom, některé fungují méně. To je zase dáno tím, jak ti učitelé v té komisi si sednou navzájem, jak si věří. (...) Jak to konkrétně funguje v zeměpise, to se musíte zeptat předsedy. (...)

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

účastníci DV

(pauza) Já bych řekl, že více než polovina.

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

lektori DV

Ano, jsou.

A jsou to kurzy organizované přímo tady nebo někde mimo školu?

Tady i po kraji. Jezdí školit i jinam, ale školí i tady. Máme tu řadu lektorů dalšího vzdělávání.
lektori DV

Týká se to i lektorů z řad učitelů zeměpisu. Jeden učitel je krajským metodikem výuky zeměpisu. Dříve to úplně upadlo někam v zapomnění, teď to tady v Karlovarském kraji

projekty
na základě jednoho projektu.. se snaží zřídit metodická střediska pro učitele, takže centrum bude v Sokolově a v Karlových Varech a v Chebu jsou pobočky.. a hodně našich učitelů se tam stalo metodiky.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

Jako samozřejmě ideální by bylo, kdyby ty kurzy byly v období, kdy jakoby.. učitelé nemají co

preferované období
dělat, tzn. o vedlejších prázdninách, ale ty firmy takto vůbec nepřemýšlí. Ta nabídka není soustředěna na ty prázdniny a.. jako jak říkám, jsou učitelé, kteří by, kdyby to bylo jen

motivace
o vedlejších prázdninách, tak by nešli. A já jsem přemýšlel takto.. dokud z toho ten učitel

ocenění DV
v podstatě jakoby v uvozovkách nic nemá, já k tomu přihlédnu možná při tom osobním ohodnocení, ale že by byl nastavený nějaký kariérní systém, který by říkal, když dosáhnu tohoto, této atestace nebo tak, tak mám nárok na takový plat, tak o tom se pořád jen mluví a mluví a zřejmě se to nikdy nerealizuje, když spočteme, kolik peněz by to stálo. A ty peníze nikdo nemá. Takže, hhm, dokud z toho nemají žádné hmotné požitky, tak to беру, že to je

podpora vedení
skutečně něco, co dělají nad rámec, a chci je při tom maximálně podpořit, tzn. je v podstatě

úhrada DV
jedno, jestli jedou ve všední den nebo v tu sobotu, dostávají zaplacené cestovné, platíme za ně 100 %. Na některých školách platí jen 50 % a podobně. My, pokud ty peníze máme, pokud není konec roku a ty peníze docházejí, tak absolutně problémy neděláme a všechno hradíme. Včetně ubytování, cestovného.. je to normální služební cesta. Ale jestliže by byl spuštěn někdy ten kariérní systém a z toho dalšího vzdělávání jim plynula nějaká hmotná výhoda, pak bych ale trval na tom.. nebo bych si přál, aby ty aktivity byly soustředěny na odpoledne, na sobotu a neděli, na prázdniny, ať si do toho ten člověk investuje svůj soukromý čas a peníze. Nebo by ta podpora byla menší. Ale pak samozřejmě má nárok na něco. (...)

Nestává se ani u dražších kurzů, že by si část museli učitelé hradit sami?

úhrada DV
Nestává se to. Jsou jim plně hrazeny školou. Takhle, jediné, kdy jsem jako zaváhal, ale nakonec jsme to taky platili, oni jsou takové kurzy v létě, které svým charakterem spíše

preferovaný obsah
připomínají rekreaci.. a to si už začínám rozmýšlet, jestli takové věci plně podpořit. Zrovna to byla jedna vyučující zeměpisu, byly to takové zeměpisné exkurze, ale.. tak jsem tehdy chtěl, aby si alespoň stravu hradila sama. (...) Užitečné to pro zeměpisáře je, ale má to charakter spíše rekreace než dalšího vzdělávání. Na těch klasických žádný problém.

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

(otázka vynechána)

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

(otázka vynechána)

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Určitě. Přijdou.. takhle, musí se zeptat, jestli mohou.. a ještě jsem nikomu neodmítl, pokud není prosinec a my nemáme úplně peníze vyčerpané. Tak řeknu, počkáte do ledna a koupí se to potom. (...) Co si pamatuji, tak jsem neodmítl koupit sady učebnic, literatury ani metodických pomůcek.

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

Tak jako.. zase mluvíte o zeměpise, ale já to musím říct obecně, protože zeměpis tu nemá žádné podřadné, ale ani výsadní postavení, je na tom standardně jako všechny ostatní

omezení DV

předměty. Tak pokud by něco omezovalo, tak jsou to finanční prostředky a do toho

organizační problémy

patří i to, že by třeba ten člověk dlouho chyběl a muselo se za něj dlouho suplovat, to také stojí peníze. Takže za vším jsou zase jen ty peníze, jinak to neomezuje nic, no.

A co motivace učitelů?

motivace

Já bych řekl, že motivace je vyšší než průměrná, i když zase se nemohu porovnat s tím.. ale tak já jim pravidelně přeposílám ty pozvánky, ne, že by se úplně přetrhli, ale zapojují se. Úplný nezájem necítím, ale není tady ani nějaký přetlak, že by tady pořád někam chtěli jezdit. Myslím, že k tomu přistupují racionálně a pokud je něco zajímavá, tak na to jedou.

využití DV

Prostě když má školení 20% výtěžnost, tak je to běžné, protože 80 % informací je nepoužitelných, ale z 20 % se člověk dozví něco nového. Důležité také je, aby lidé někam

motivace

jezdili, že je to trochu motivuje. Vidí jiné prostředí, jinou školu, jiného lektora.. zjistí, že něco se někde dělá jinak, lépe, to se líbí. Neměli bychom být uzavřeni jen sami do sebe, měli bychom být otevření. V tomto smyslu vidím jako důležité, vysílat učitele jako předsedy maturit na jiné školy, i v tom vidím další vzdělávání.

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

budoucnost

No, ten kariérní systém. Ten by určitě lidi motivoval více. (...) Ale pak by musely přijít ty peníze na navýšení platu, to je to podstatné. Čili ani ne peníze na ta školení jako taková, ale na ty platy a jejich následné zvýšení v rámci toho kariérního systému.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ne.

Rozhovor Cc

Účastnice výzkumu se zpočátku projevovала velice nepřístupně, ale po chvíli rozhovoru začal být její přístup vstřícný. Jevila zájem o studium autorky i o cíle diplomové práce. Z jejího projevu byl cítit obrovský zájem o školu jako instituci, inovace ve škole, o vřelý vztah žáků a učitelů.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

podpora vedení

No, vnímána je pozitivně. Máme tu, protože jsme škola malá, tak máme jednoho *kvalifikovanost* aprobovaného učitele zeměpisu a pak to učí i dva neaprobovaní. (...)

Jsou nějak podněcováni k dalšímu vzdělávání?

Podněcování jsou.. protože jsou podněcováni k tomu, že se všechno vyvíjí, takže i výuka toho zeměpisu.. a dokonce jsme tady měli jednou stav, že jsem zeměpisáře neměla a protože nikdo nechtěl maturovat ze zeměpisu, tak problém nebyl zas až takový, a rozdělili si to mezi sebe společenskovědní učitelé a biologové a na pár hodin do toho zasahovali i dějepisci. Takže to byl jeden takový krizový rok, kdy jsme to tedy tímto způsobem vyřešili. A nezdálo

podpora vedení

se mi to zase tak špatné. (...) Určitě je učitelům další vzdělávání doporučováno.

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

úhrada DV

Normálně.. je jim to proplaceno, pokud je to.. supluje se za ně. A.. dostávají cestovní náhrady.

A máte na to zvláštní kategorii v rozpočtu?

použitelné finance

Ne. U nás ne. (...)

A máte na další vzdělávání nějaké sponzory nebo to stačí pokrýt školné?

použitelné finance

To víte, že na to nemáme sponzory, vycházíme.. my nepatříme mezi školy, která si vydělává nějaké zisky, my to skutečně všechno vkládáme do toho vzdělávání, tzn. výuka v malých skupinách, alternativní výuka, takže i z toho normativu vycházíme velmi těžko, ale musíme to vždy zvážit.. zase nejsme perfektně vybavená škola. Nemáme v každé třídě televizi, nemáme v každé třídě počítač. Po technické stránce nejsme.. máme jednu interaktivní tabuli, máme dataprojektor.. to všechno máme, máme počítačovou učebnu, ale máme to všechno po jednom kusu, takže tím, že jsme škola malá, tzn. nemáme žádnou třídu v paralelce, máme je do různých skupin, je to náročné na rozvrh a na to, jak se ti lidé dohodnou.

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

volno pro DV

Zařídí se suplování, my máme rozvrh udělaný tak, že jsou tam vždy dvě pohotovosti na každou hodinu. Jsou v pohotovosti dva učitelé, kteří mají svůj stálý rozvrh a ještě mají v těch svých stálých rozvrzích, kdy mají pohotovosti. Takže ví.. zvláště v tomto je daleko

organizační problémy

větší problém, když onemocní, když je chřipková epidemie a onemocní mi více učitelů, tak pak je to náročné. Ale vzhledem k tomu, že máme ty malé skupiny, tak je můžeme spojit (...)

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

ocenění DV

Samozřejmě, že to zohledňuji. Oni mají stálý plat, základní plat, a každý měsíc podle svých aktivit.. tak mohou dostávat odměny.

Dokonce každý měsíc?

Každý měsíc, ano. Oni si to píšou do mzdových listů, musí z toho odevzdávat výsledek, který to mělo.. takže si to píšou do mzdových listů, které já každý měsíc vyhodnocuji. Takže

ocenění DV

zhodnotím jak další vzdělávání, tak učitele, kteří suplovali za ty, kteří chyběli.

A co kariérní růst?

Automatické zvyšování platu tu není, my máme poměrně mladý pedagogický sbor, tak rozhodně tady neplatí pravidlo, že čím starší, tím větší plat. (...) Podle toho, co jsou daní

motivace

učitelé platní škole, jakou práci dělají navíc, tak teprve potom třeba po roce mohou ti mladší brát více než ti starší.

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

(pauza) No, teď jste mě zaskočila, to je právě na základě.. oni, hhm, oni dostanou ode mě dokonce i více, když budou vyžadovat více. Já nikomu v tom.. ale faktem je, tak je to právě

volno pro DV

o prázdninách. Je to třeba samostudium a podobně. Takže o těch prázdninách.

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučujícího zeměpisu?

(pauza) Upřímně řečeno, se přiznám, že příliš často ne, ale konkrétně u toho zeměpisu jsem

hospitace

tam byla skoro vícekrát než kdekoli jinde, protože mi vadila výuka zeměpisu.. já totiž mám tu teorii, že přestože je dnes všechno na internetu, každý vzdělaný člověk minimálně s maturitou, by měl být vybaven atlasem, že by měl znát veškeré pojmy, které jsou v tom atlase.. tedy pokud se v něm naučí pracovat a orientovat se v něm, tak je tam najde. (...) Takže pokud ty moje hospitace k něčemu směřují, tak je to k tomu, že ověřuji, zda jsou ty děti učeny tímto způsobem, že tedy pracují s atlasem, pracují na problémech, které jsou schopni i z těch atlasů vyčíst.

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

četnost inspekci

Proběhla.. my jsme měli hloubkovou inspekci v květnu 2010. Šla po všech předmětech. Myslím, že byli také na hodinách zeměpisu.

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Nemáme předmětové komise, protože u nás třeba konkrétně biologové, zeměpisci.. tak je to jeden nebo dva lidé. Takže ti se mezi sebou musí dohodnout. Mám člověka, který je zodpovědný za zeměpis a pokud mu tam vypomáhají nějakí lidé, tak pracují i podle jeho instrukcí.

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

účastníci

Momentálně žádný, protože aprobovaný zeměpisec mi odešel v srpnu (...) Ta se v oblasti zeměpisu docela vzdělávala. A teď učí zeměpis aprobovaná zeměpisářka na vyšším

gymnáziu, ale neučila ho roky, jejím stěžejním předmětem byl český jazyk. Takže teď teprve do toho zeměpisu se teprve znovu dostává. (...)

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

lektori DV

Konkrétně v tom zeměpisu ne. V jiných předmětech ano. Respektive jsou zapojeni do toho krajského projektu – spolku metodiků, tak tam jich je spousta. Bohužel jsme škola, kde jich je nejvíce, což je pro mě největší problém.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

preferované období

Tak se upřímně přiznám, že o tom jsem nepřemýšlela. No, určitě by se mi to nehodilo kolem maturit, protože ta maturita tím, že nás je tu jen 25, tak ta maturita obsáhne, spolkne spousta učitelů na málo dětí, protože tam musíte udělat nějaký organizační systém, a proto tam dochází k destabilizaci toho rozvrhu a je tam různě suplování a kdyby do toho vlezly nějaké kurzy, tak je to pro mě nereálné. Ten květen, červen ne.

A preferovala byste kurzy třeba o prázdninách?

preferované období

Preferovala. Já osobně hlavně kolem těch hlavních prázdnin. Protože si myslím, že se naopak nachází velmi složitě jako náplň na ty dny.. a v podstatě nemají nárok učitelé, nikdo by neměl mít nárok.. jako, že mají nárok na odpočinek zároveň s dětmi, to ano, ale myslím si, že by to mělo být právě věnováno sebevzdělávání, no. (...)

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

úhrada DV

No, škola. Učitelé se na tom nepodílí ani částečně. Pokud jsou to učitelé, u kterých by mohlo hrozit, že odejdou, tak.. ale zatím se mi to ještě nestalo. (...) Ale stalo se mi to u (xxx), že jsem jí zaplatila.. že si u nás zvýšila kvalifikaci a na konci toho odešla a neměla jsem s ní nic sepsaného, takže jsme to zaplatili my. Ale celkem to řešíme jako na dohodě, že to je jako ve prospěch školy.

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

úhrada DV

Škola.

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Ano. Přijdou a řeknou, že by toužili po této knize, tak jim to koupím.

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

omezení DV

(pauza) No, já myslím, že to je omezené hlavně tím, jestli jim zbývá čas. My se tady učíme od 8:30, takže my se učíme.. takže ti učitelé mají třeba třikrát týdně výuku do 15:30. (...) Ale ještě nenastalo to, že by se ostatní bránili, že by nechtěli suplovat nebo tak.. ve chvíli, kdy někdo projeví zájem, že tedy odjede, tak ostatní to berou jako samozřejmost.

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

Ten zeměpis teď vnímám jako problém, protože teď jsem se dostala do krizové situace, kdy to je sice aprobovaná zeměpisářka, ale není to její.. nemyslím si, že by to považovala za své

hobby. Takže to teď považuji za problém. Ale zatím jí dávám čas a myslím si, že je to jen otázka naskočení do toho vlaku a že to je zase paní, která k tomu přistupuje celkem asi zodpovědně a vzhledem k tomu, že má pozitivní vztah k dětem, tak určitě je nenechá

motivace

nudit se na hodinách a určitě to zvládne dobře. (...) Myslím si, že naši učitelé se hodně dále vzdělávají, což potvrdila i ta hloubková inspekce, takže není třeba dále rozšiřovat další vzdělávání. Motivace není problém, jsou motivováni sami. (...) Naši učitelé si vybírají i kurzy

organizace DV

dalšího vzdělávání v Praze.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

(...)

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

(...)

Rozhovor Cd

U rozhovoru bylo složité sjednat datum a čas návštěvy ve škole. Přístup účastníka byl chladný, autorka byla předem upozorněna na to, že rozhovor nesmí trvat příliš dlouho. Z důvodu velkého časového vytížení účastníka byly odpovědi zúženy jen na nejpodstatnější informace, všechny odpovědi se velice úzce vztahovaly k položeným otázkám.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

podpora vedení

Silně, no, silně, protože zeměpis se vyvíjí, ten svět se stále mění a ty nabídky dalšího

organizace DV

vzdělávání v zeměpise bohužel nejsou v tomto kraji, jsou v Plzeňském kraji, takže někteří jezdí do Plzeňského kraje, podporuji všechny. Co si vyberou, jedou.

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

použitelné finance

Rozpočet školy.. s tím státní rozpočet už nepočítá, dříve s tím počítal. Ted' vlastně je na škole, kolik na to dá. Každá škola může cokoli z přímých nákladů, čili z nákladů, které jsou.. vlastně normativně stanovené státem. Ale už se nevyčleňuje zvlášť rozpočet na další vzdělávání. To už neexistuje.

Takže vy musíte někde ušetřit, třeba na provozních nákladech a dát to do dalšího vzdělávání?

Třeba, no.. bud'.. kdyby nestačily přímé náklady od státu, tak zatím zřizovatel nemá nic proti

použitelné finance

tomu, aby se to bralo i z provozního příspěvku.

A že by to speciálně kraj nějak podporoval?

projekty

To ano, jsou tady projekty dalšího vzdělávání.

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

volno pro DV

Nečiním překážek, umožním vždy.

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

ocenění DV

Ne.

Ani v rámci nějakých odměn?

V rámci odměn výjimečně. Osobní ohodnocení je v této chvíli někde kolem 1000,- Kč v průměru, takže celkem jako... (smích) Není k tomu finanční prostor.

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

volno pro DV

O vedlejších prázdninách. Pokud... to nevyžaduje situace jinak. Třeba ted' paní (xxx) potřebuje tři dny na samostudium, tak je dostane ted'. Ale pak je problém, že o vedlejších prázdninách bude stejně doma. Těch 12 dnů pro samostudium, to nikdo nevymyslel, to není myšlené ve skutečnosti jako podpora samostudia učitelů, to je účelová záležitost v zákoně o pedagogických pracovnících, kteřá vlastně řeší otázku, co s učiteli o vedlejších prázdninách. Tak to je.

A stačí těch 12 dnů?

Ano, stačí. Někdy jeden den přebývá, někdy jeden den nezbývá. (...)

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučujícího zeměpisu?

hospitace

Málo, málo.. jednou za dva roky.

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

četnost inspekci

Na jaře 2010.

A to byla komplexní inspekce?

Inspekce se zaměřila na školní vzdělávací program a vybrali si k tomu několik předmětů.

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

(otázka vynechána)

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

účastníci DV

(pauza) Dva ze čtyř nebo pěti. Tak 40 %.

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

lektori DV

Ještě nejsou, ale budou.

A kterých předmětů se to bude týkat?

(pauza) Bude to tělesná výchova, základy společenských věd, český jazyk... to je, myslím, všechno.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

preferované období

První pololetí.

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

úhrada DV

Je to plně hrazeno školou.

Učitelé se nepodílí ani z částí?

Ne.

A existuje nějaký finanční limit, nad který by škola ve financování dalšího vzdělávání nemohla jít?

úhrada DV

Ne, zatím se to nestalo.

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

úhrada DV

To je v cestovních náhradách, takže to také platí škola. Většinou ty akce nejsou nijak drahé, extrémně drahé. To opravdu ne. To kurzovné většinou bývá v řádech stokorun a ty cestovní náhrady dělají kolikrát více než samotné kurzovné. (...) Doškolovací kurzy pro.. lyžařské

kurzy, snowboard, carvingové lyže.. to teď máme plán, protože to se musí.. kromě těch, kteří mají vystudovanou tělesnou výchovu, tak ti si to musí pořád obnovovat po 5 letech. (...) Tam je ta částka v tisících. (...)

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Ano. Mají knihovnu, která se doplňuje. Odebírají i časopisy.

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

nabídka DV

(pauza) Nedostatečná nabídka v kraji v tom zeměpisu. Tady není. Ta nabídka je bohatá

organizace DV

v Plzni, takže jezdí do Plzně. Výhradně paní (xxx), ta tam jezdí hodně často. Ale tady v kraji

projekty

zeměpis není. Ale bude, až se teď projekt dokončí, tak tam budou koordinátoři pro všechny předměty, ti budou mít v kompetenci pozvat toho přednášejícího třeba i z té Plzně nebo

lektori DV

z Prahy. V Karlových Varech nejsou odborníci, kteří mohou zasvěceně školit učitele zeměpisu na středních školách. Kde by se tu vzali. To jsou všechno externisté. A navíc.. podle té zásady „cizinec je vždy odborník,“ je lepší nějaký člověk z univerzity. Naši učitelé jezdí do Plzně.

A vadilo by, kdyby chtěli odjet např. do Olomouce?

No.. záleželo by na tom, co by to bylo za akci. Kdyby to byla nějaká zásadní akce, tak by to šlo. Oni toho kantoři zase až tolik nezneužívají v uvozovkách, ty náklady na to další

úhrada DV

vzdělávání jsou ročně v desítkách tisíc, čili to nejsou nějaké extrémní náklady. Já to dělám

podpora vedení

tak, že jsem rád, když se někdo někam přihlásí. Když se někdo někam přihlásí a chce se

zájem

vzdělávat, někdo někam chce, tak se mi nestalo, abych to odmítl. Té iniciativy ze strany kantorů je málo.

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

budoucnost

Kariérní růst. Neexistuje. Aby věděli, že když budou mít nějaký certifikát, tak jim to umožní dosáhnout vyšší mzdy. (...) Ten kariérní řád by stál miliardy. Mluví se o tom už roky, ale nikdo s tím nic nedělá.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

(...)

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ne.

Rozhovor Ce

Rozhovor byl proveden ve velice příjemné atmosféře, účastník byl velmi milý a vstřícný. Snažil se poskytnout autorce maximum informací, které by mohly být použity v diplomové práci. Účastník věnoval výzkumu dokonce mnohem více času, než o kolik byl požádán, zajímal se o studium autorky a cíle její diplomové práce.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

Pokud učitelé potřebují se vzdělávat, mají vnitřní potřebu, tak jim to samozřejmě je umožněno. Ale je to na učitelích, my jim nic nenakazujeme.

podpora vedení

motivace

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

Stejně jako ostatní náklady, tzn. jsou to peníze na provozní výdaje, je to stejná hromádka jako cestovní výdaje, pomůcky atd. (...)

použitelné finance

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

V tom není žádný problém, pokud učitel chce někam jet a není to vyloženě v rozporu s jeho aprobací, tak je mu to umožněno bez problému. A pokud jsou na to peníze, tedy ještě.

volno pro DV

omezení DV

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

ocenění DV

Zatím ne.

Ani v rámci odměň?

Ne, ne. Zatím ne. Protože další vzdělávání pedagogických pracovníků je jejich povinnost ze zákona o pedagogických pracovnících. To by byla spousta financí, vy ho tam pošlete, zaplatíte mu tam ubytování, zaplatíte mu tam cestovné, suplování za něj a ještě dostane odměnu. To bychom asi neuřídili finančně.

použitelné finance

omezení DV

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

Ty dny volna nejsou samozřejmě nárokové, což je základ. To záleží pouze na řediteli, pokud chce, tak je udělí, když nechce, tak je nemusí udělit.. jsou samozřejmě přednostně dávány na různá ředitelská volna pro žáky, případně tedy na prázdniny, tzn. podzimní prázdniny atd.

volno pro DV

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučujícího zeměpisu?

Vloni proběhly hospitace tak, že ve vedení jsme tři a u každého učitele jsme byli minimálně jednou.

hospitace

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

Podle toho, jaká. V srpnu, další na jaře, další v únoru. V únoru 2010 proběhla komplexní inspekce. Ti tady byli asi týden nebo 14 dní. Chodili do hodin.

četnost inspekci

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

To netuším (smích). To se musíte zeptat paní (xxx), protože oni mají svoje schůzky, ^{předmětová komise} co na nich probírají, to my sice víme ze zápisu, ale zkušenosti si vzájemně vyměňují spíše někde na chodbě nebo v kabinetu.

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

^{účastníci DV} Skoro všichni, podle mě.

Kolik jich tu je?

^{účasť na kurzech} Čtyři učitelé zeměpisu na vyšším gymnáziu. ^{zájem} Téměř všichni se aktivně účastní dalšího vzdělávání.

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

^{lektori DV} Pro zeměpis ne, obecně ano.

Jakých předmětů se to týká?

Biologie, matematika, chemie.. a na poslední si nevzpomenu.

A to se týká projektu na vaší škole?

^{projekty} Ano, to je ten projekt krajského vzdělávacího centra, my máme v hlavní činnosti vzdělávání ^{organizace DV} dětí i dospělých od loňského roku. My pořádáme workshopy, vychází to tak na 2 workshopy za 14 dní pro učitele jednotlivých oborů. Takže my máme v podstatě.. ty workshopy někdy vedou naši učitelé, někdy ne, a někteří z toho jsou ještě metodiky pro okresní metodické centrum, které zřizujeme při Integrované střední škole v Sokolově.

A ty workshopy se týkají všech předmětů?

^{organizace DV} Postupně všech. Už se konají. (...) Začalo to teď v září. Akce se konají většinou přímo tady ve škole.

A v jakou dobu se akce konají?

^{použitelné finance} Je to.. ty workshopy, protože je to financováno z projektu Evropské unie, tzn. je to na ^{časová dotace} dopoledne, je to.. od osmi do dvou hodin. Ve všední den.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

^{nabídka DV} Těžká otázka. Ale na to jsme malí páni, protože podle toho, kdy ty kurzy jsou, tak se jim musíme přizpůsobit.

A kdy by se vám to nehodilo?

^{preferované období} Nehodí se to v době maturit, to vůbec, to je nepustím nikam. A jinak je to v podstatě na nich.

Takže ta nabídka kurzů v květnu je zbytečná?

nabídka DV

Ano. To se nedá určit.

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

úhrada DV

Je to povinnost, musíme to zaplatit my. Učitelé se nepodílí na úhradě.

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

úhrada DV

Pokud je na to nárok, tak také škola.

A existuje nějaký finanční limit, nad který by škola nemohla jít?

Takto.. my nestanovujeme nějaký limit. Ale vím, že některé školy přesně stanovují limit pro jednotlivé předměty. To my neřešíme, protože samozřejmě někdo na to vzdělávání jezdit chce, někdo na to vzdělávání jezdit nechce. Otázka zní, když absolvujete čtyři

význam DV

vzdělávací kurzy, bude z vás lepší učitel? Někdo neabsolvuje ani jeden. To znamená.. my toto jako nějak

omezení DV

neřešíme striktně, ale v podstatě ve chvíli, kdy ty peníze ještě máme, tak jim to umožníme. No, a když pak ke konci roku už ty peníze nejsou, tak samozřejmě se to omezí. Ale neexistuje žádný limit.

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Pokud si nějakou zakoupí, tak ji kupují v podstatě pro školu, tak ano. (...)

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

omezení DV

Co omezuje? No, tak zájem či nezájem samozřejmě, no a pak když si vezmete, že většina zeměpisářů má aprobaci s tělesnou výchovou, tak je to to, když oni pojedou někam se vzdělávat, pak jedou na ligu škol, pak jedou na lyžařský kurz, pak jedou na letní kurz atd.,

organizační problémy

tak nejsou skoro ve škole. To je jediný problém – organizačně je to špatné.

A co motivace učitelů, když jste se o ní zmínil?

omezení DV

Ta motivace? Podle mě ten zájem by byl, ale ti lidé jsou přetížení. A to je obecně problém všech asi škol, všech učitelů na všech stupních (...) Představa, že jde ještě někam se vzdělávat.. někdy ti lidé už prostě nemůžou. Fyzicky i psychicky už nemůžou. Ale.. většina těch lidí, co chce, tak si samozřejmě svoje vzdělávací kurzy najde. Vyhledávají si je.

nabídka DV

My jim samozřejmě nabídky, které přijdou, tak jim je předáváme, aby se podívali. Tam problém není. (...)

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

Nevíme, co na naší škole, ale vím, co asi tak obecně. Jako, když si vezmete, že se neustále,

faktory rozvoje

již několik let, připravuje kariérní systém učitelů, který není stále dořešen, tak další vzdělávání pedagogických pracovníků je sice hezké, ale z pohledu učitele to má tu jednu stránku, že se něco dozví, ale to ještě není jistota, že se to dozví. Někdy ty kurzy jsou

spokojenost
hrozná, přijedou zpět a jsou naštvaní, že tam jeli. Druhá věc je ta, že on sice dostane
organizační problémy
zapláceno kurzovné a cestovní náhrady, ale zase myslíme na to, že třeba ztratí hodiny výuky, protože ne vždy se jim to podaří přehodit. Ztratí den.. měli by např. nadúvazkové hodiny, o které přijde, protože je neodučil, a ona ta ztráta je potom veliká. Když by jezdili pořád.. a to aby bylo ještě na odměny, tak je to přesně o tom, že by musel každý ředitel velice dobře posoudit to, jestli to, že někdo absolvuje tři nebo čtyři kurzy, tak jestli to z něj
význam DV *využití DV*
lepšího učitele udělá. Jestli to taky použije, co se tam naučil.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ne.

Rozhovor Cf

Přístup účastnice výzkumu k autorce byl odměřený, k jednotlivým otázkám byly podány poměrně stručné odpovědi. Autorka se během výzkumu necítila příliš příjemně, zdálo se, že účastnice výzkumu nemá na provedení výzkumu dostatek času, proto spěchá.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

*Pokud pedagogové potřebují se vzdělávat, vyberou si jakoukoliv vzdělávací akci, tak se **podpora vedení** mohou na ní přihlásit a mohou se jí zúčastnit.*

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

***použitelné finance**
Je na to vyčleněna částka, kolonka v rozpočtu, která na to plyne, takže s tím není žádný problém.*

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

***volno pro DV**
Bez jakýchkoli problémů, může si vzít volno. Pokud je to v rámci pracovní doby, tak služebně.. nebo studijní volno. Není problém.*

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

***zájem**
(pauza) Hhm, je to zohledňováno v odměnách potom, ale my tady na škole nemáme nikoho, kdo by soustavně se vzdělával, třeba mezi učiteli zeměpisu.. jsou to vesměs jednorázové **ocenění DV***

akce, takže pokud jede na jednorázovou akci, tak v odměnách potom, které jsou, tak má zohledněno, že se zúčastnil té akce. Odměny se dávají podle finančních možností školy – jednou za půl roku, sleduje se to, mám to zapsané, kdy jakých akcí se zúčastnili kolegové a potom jednou za půl roku nebo někdy i jednou za čtvrt roku.. v těch odměnách je to zohledněno.

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

***volno pro DV**
Hhm, tak většinou je to udělováno v době prázdnin nebo ředitelského volna nebo když mají děti také volno, tak se kantoři mohou sami vzdělávat. Když jedou na akce, třeba na nějaké vzdělávací akce, tak jedou většinou jako služebně, takže nečerpají to studijní volno, které jim potom zbývá na ty prázdniny. (...)*

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučovacího zeměpisu?

***hospitace**
(...) Přibližně jednou do roka jsou hospitace. V každém předmětu máme rozdělené hospitace, takže u každého vyučovacího přibližně jednou do roka.*

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

***četnost inspekci**
V lednu 2010. Byla to komplexní inspekce, konaly se i hospitace v hodinách.*

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

V rámci předmětové komise se scházejí, určitě.

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

My máme dva učitele, takže pokud si najdou jakoukoliv vzdělávací akci, tak mohou jet oba dva.

- A je tam z jejich strany zájem?

nabídka DV

Tak.. zájem by možná byl, ale tady v podstatě Karlovarský kraj jako takový nenabízí dostatek vzdělávacích akcí pro zeměpisáře. Takže tam třeba když by zabrousili do Plzeňského kraje, který má mnohem více vzdělávacích akcí, tak tam by to bylo výhodnější. Takže tady

organizace DV

vzdělávací akce v Karlovarském kraji jsou pro kolegy ze zeměpisu menší. Plzeňský kraj nabízí mnohem více.

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

lektori DV

Hhm, ano. Týká se to psychologie.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

volno pro DV

Nepreferuje. Kdykoliv.

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

úhrada DV

Pokud jsou to akreditované kurzy, tak jako všechny, na které se přihlásí, jim hradíme z peněz školy. Učitelé se na tom finančně nepodílí. Pokud jsou to kurzy pro školu, tak se na tom nepodílí finančně. Včetně cestovních náhrad.

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

(otázka vynechána)

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

předmětová komise

Ano, samozřejmě. Každá komise má přidělenou určitou finanční částku a z té finanční částky si rozhodují v té komisi, co koupí. Samozřejmě mohou to čerpat do výše té finanční částky, tam do toho my už nezasahujeme. Nezasahujeme, oni si mohou.. cokoli potřebují v té komisi.. je to do výše částky, která je na rok přidělena té dané komisi. Takže pokud by ji přečerpalí, tak by to museli projednávat s vedením.. proč, z jakého důvodu. (...)

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

použitelné finance

Finanční částka na další vzdělávání je odpovídající. Kdykoli kdokoli z kantorů přijde, že se

zájem

chce přihlásit na nějaké školení, tak může. A zájem.. by mohl být někdy větší.. řekla bych, že je tu nic nelimituje.

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

faktory rozvoje

Větší nabídka, širší nabídka těch kurzů a možnost.. oni když.. samozřejmě oni si mohou vybrat z jiných krajů z nabídek, ale tady máme více těch organizací, které nabízejí

nabídka DV

vzdělávací kurzy, ale v podstatě není tam taková nabídka, jakou by si ti kantoři přáli.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

(...)

Rozhovor Cg

Účastník výzkumu odmítl pořízení zvukového záznamu, proto byl rozhovor zaznamenáván ručním přepisem. Před zahájením rozhovoru byla autorka upozorněna na to, že rozhovor nesmí trvat příliš dlouho a že účastník nerozumí tomu, jaké informace by mohly být pro sestavení diplomové práce užitečné. Autorka se cítila během rozhovoru velmi nepříjemně, rozhovor byl ze strany účastníka několikrát přerušen.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

podpora vedení

Stejně jako všech ostatních předmětů, většinou je učitel uvolněn na kurz, pokud tomu nebrání organizační důvody.

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

použitelné finance

Dříve to bylo účelově. V současnosti je to z provozních nákladů školy.

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

volno pro DV

Učitel dostane volno, den má normálně placený – jedná se o služební cestu. Cestovní úhrada DV náhrady i kurzovné jsou hrazeny školou. Někdy si učitel část nákladů hradí, a to v případě velké četnosti absolvování kurzů dalšího vzdělávání nebo velkého odklonu tématu od školního vzdělávacího programu.

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

ocenění DV

Ano, učitelé to mají zakomponované do osobního ohodnocení, které je vypláceno měsíčně.

význam DV

Někdy je to zahrnuto i do pololetních odměn, protože je to známka velkého zájmu o učitelství.

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

volno pro DV

Nejčastěji v době jarních, podzimních, velikonočních prázdnin. Těch 12 dnů to přesně pokryje. To je v tom zákonu stanoveno přesně, aby to vyšlo.

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučujícího zeměpisu?

hospitace

Každoročně podle potřeby. Při zadání RVP, ŠVP častěji. V případě, že si rodiče nebo žáci na výuku nějakého předmětu stěžují, tak jdou do hodin také hospitace. Přibližně 3–4x do roka přijde k danému vyučujícímu do hodiny hospitovat někdo z vedení školy.

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

četnost inspekci

V květnu 2010, jednalo se tehdy o komplexní inspekci.

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Ano, 3x ročně.

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

účastníci DV

Přibližně polovina učitelů na vyšším gymnáziu.

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

lektori DV

Ne, nejsou.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

volno pro DV

Žádnou nepreferuje. Kdykoli.

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

úhrada DV

Škola – jde to z rozpočtu školy.

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

úhrada DV

Škola – ubytování je zahrnuto v cestovních náhradách.

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Z velké míry ano. Ředitel posoudí, nakolik je kniha odpovídající. Ale předmětové komise dostanou peníze (6000,- Kč na rok) a s těmito penězi samy hospodaří. Kupují za to nejen literaturu, ale i pomůcky a časopisy, které odebírají. Když chtějí peníze navíc, požádají ředitele.

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

zájem

Lenost učitelů, nezájem. Máme tu výrazně aktivnější učitele, než jsou učitelé zeměpisu. Pocit vyhoření je častější u mladších učitelů, protože mají pocit nedocení.

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

faktory rozvoje

To je těžká otázka. Myslím si, že týmová práce a její podpora – šéf předmětové komise by se měl více snažit svoje lidi motivovat. Ale zrovna v zeměpisu je předsedou předmětové komise (xxx), který neví, co má dělat dříve.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ne.

Rozhovor Ci

Účastník výzkumu odmítl pořizování zvukového záznamu, z tohoto důvodu byl rozhovor zaznamenán pomocí ručního přepisu. Účastník neměl na provedení rozhovoru dostatek času, dojednání schůzky za účelem provedení rozhovoru bylo velmi složité. Přesto v prostředí školy autorka vnímala pozitivní atmosféru.

1. Jak je ze strany vedení gymnázia vnímána potřeba dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

zájem

Většina učitelů někde něco studuje. Buď si doplňují vzdělání nebo si ho rozšiřují, např. v oblasti alternativních metod – waldorfský nebo montessoriovský přístup. Organizačně je to organizační problémy podpora vedení úhrada DV složitější, je třeba zajistit suplování. Další vzdělávání hodně podporujeme, proto ho hodně platíme sami.

2. Jak je další vzdělávání učitelů a náklady s ním spojené zaneseno do rozpočtu školy?

úhrada DV

Značnou část nákladů hradí škola, pokud vzdělávání vyučující nebo škola chce. Pokud to škola nechce, pak učitel dostane volno, ale kurz si potom platí sám. Peníze na další vzdělávání máme hlavně z dotací.

použitelné finance

3. Jak ředitel školy jedná při nutnosti udělit učiteli volno, pokud má zájem se zúčastnit kurzu/školení/konference v rámci dalšího vzdělávání?

volno pro DV

Ke kolizi nikdy nedojde – vždy je všem vyhověno. (...)

4. Má učitel, který se aktivně dále vzdělává, nějaké zvláštní ohodnocení ve své práci?

Finanční ohodnocení je odstupňováno na naší škole podle vzdělání a podle všestrannosti

ocenění DV

učitele. Když učitel absolvuje nějaké další vzdělávání, dostane se v platovém žebříčku dále.

kvalifikovanost

Učitelství sbor je na naší škole velmi mladý, kvalifikovanost na gymnáziu je téměř 100 %.

5. Kdy je učitelům udělováno 12 dnů volna, které ze zákona přísluší pro využití v dalším vzdělávání?

volno pro DV

Tak různě podle toho, jak si ho vyberou. Kdykoliv učitel chce, tak si volno vybere. Pokud učitel studuje nějakou školu, tak dostává volno před zkouškami a před státními závěrečnými zkouškami.

6. Jak často probíhají hospitace ze strany vedení školy ve výuce konkrétního vyučujícího zeměpisu?

hospitace

No, do hodin zeměpisu na gymnáziu hospitace nechodí, protože zeměpis vyučuje moje manželka. Je jedinou vyučující zeměpisu na gymnáziu. V jiných předmětech probíhají hospitace jednou ročně. Ve výuce českého jazyka a cizích jazyků probíhají hospitace dokonce častěji.

7. Kdy na škole naposledy proběhla inspekční činnost České školní inspekce?

četnost inspekci

Vloni – jednalo se o inspekční činnost, která probíhala na všech gymnáziích v kraji. Naše škola ale často sama žádá o hospitaci Českou školní inspekci.

8. Schází se vyučující zeměpisu s předsedou předmětové komise v zeměpisu proto, aby vzájemnou výměnou vědomostí, dovedností, metod a zkušeností přispívali k dalšímu vzdělávání?

(otázka vynechána)

9. Jaká část vyučujících zeměpisu na vyšším gymnáziu se účastní specializovaných kurzů dalšího vzdělávání?

Zeměpis se na naší škole vyučuje málo, protože studentů na gymnáziu je málo. Máme jen jednu vyučující zeměpisu na gymnáziu, která se dále vzdělává.

10. Jsou v učitelském sboru učitelé, kteří jsou sami lektory v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných přímo na škole nebo mimo školu?

lektori DV

Je tu spousta učitelů, kteří organizují svoje vlastní kurzy – např. učitelé cizích jazyků.

11. Kterou část školního roku preferuje vedení školy pro účast učitelů na kurzech dalšího vzdělávání?

volno pro DV

Je nám to skoro jedno. Průběžně.

12. Kdo kurzy dalšího vzdělávání organizované mimo školu hradí?

úhrada DV

podpora vedení

Z velké části kurzy hradí škola. Lze říci, že téměř vždy. Škola má zájem o další vzdělávání učitelů.

13. Kdo hradí vedlejší náklady spojené s dalším vzděláváním vyučujícího zeměpisu organizovaném mimo školu (doprava, ubytování, stravování)?

úhrada DV

V rámci cestovních náhrad škola hradí vše.

14. Je vyučujícím zeměpisu hrazena literatura, kterou si zakoupí za účelem dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Víceméně ano. V tom případě ale literatura není majetkem učitele, ale je majetkem školy. Skoro nikdy vedení školy neodmítne uhradit literaturu. Na začátku roku si za tímto účelem každý vyučující navrhne seznam, jakou literaturu by chtěl zakoupit.

15. Jaké faktory omezují další vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

Pokud někdo přijde, že chce zaplatit kurz za 30 000,- Kč, tak o tom musíme diskutovat.

omezení DV

Finanční stránka hraje někdy určitou roli. Rozhodně ale nemáme žádný finanční limit, který.. pokud bychom vyčerpali, tak už se dále nic nezaplatí.

16. Co by přispělo k většímu rozvoji dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu na této škole?

Ve srovnání s ostatními školami mohu říci, že jsou u nás podmínky pro další vzdělávání

zájem

učitelů velmi dobré. Zájem ze strany učitelů je velký. Neustále je někdo někde za účelem vzdělávání.

17. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

(...)

18. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

(...)

Rozhovor Da

Atmosféra během rozhovoru byla velice příjemná, účastník rozhovoru autorce věnoval více času, než bylo předem dohodnuto. Účastník se snažil k jednotlivým otázkám podat co možná nejširší odpověď, nad svými odpověďmi se hluboce zamýšlel.

1. Kolik let vyučujete zeměpis na vyšším gymnáziu?

délka praxe

Devatenáctý rok.

2. Jaké podmínky Vám dává škola k dalšímu vzdělávání?

podpora vedení

(pauza) (smích) No, já bych řekl standardní. Jako jiné školy.

3. Scházíte se jako skupina vyučujících zeměpisu za účelem diskuse a vzájemné výměny zkušeností, dovedností, nových metod a vědomostí, které by přispěly k Vašemu dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Hhm, scházeli jsme se, ale co kolega odešel, tak už jsem tady jediný zeměpisář, takže teď už se nescházíme. Ale diskutujeme v rámci komise.. přírodovědných předmětů, tam je ještě biologie, chemie, fyzika... takže v rámci této komise, samotný zeměpis ne, protože jsem tu sám.

4. Jak často byla ve Vaší výuce zeměpisu hospitace ze strany vedení školy, případně České školní inspekce?

četnost inspekci

Hhm, v průběhu posledních čtyř let jsme měli inspekci jednu a ta nebyla v zeměpise. Tu jsme měli vloni a ta chodila na ŠVP a na český jazyk. No, a jinak jako čtyři roky jsem i zástupcem,

hospitace

tak sám sobě nechodím, ředitelka na hospitaci nebyla, čili na zeměpis mi poslední čtyři roky nikdo nebyl, ale předtím, když byla zástupkyně paní (xxx), tak ta mi na zeměpis byla asi dvakrát. Takže za tu kariéru 19 let mi mohl být na zeměpise, já nevím, desetkrát někdo. Školní inspekce v průběhu celé kariéry byla v mých hodinách jednou, to bylo... já nevím, asi

četnost inspekci

před těmi pěti lety. Tak po pěti letech chodí inspekce. Před pěti lety chodili na všechny předměty a byli i na zeměpise. Květen 2005 myslím, že to bylo.

5. Využíváte pro své další vzdělávání hospitací ve vyučovacích hodinách svých kolegů? Přicházejí do Vašich hodin zeměpisu hospítovat Vaši kolegové?

hospitace

No, teď ne. A předtím, předtím moc ne, protože jsme tady byli dva, pan kolega byl můj zavádějící učitel, takže já jeho metody znal a on mi chodil na ty úvodní hodiny a potom jako už ne.

6. Je Vám školou hrazena literatura, kterou si zakoupíte za účelem svého dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Hhm, je.

7. Kdy čerpáte 12 dnů volna, které ze zákona přísluší dalšímu vzdělávání učitelů?

volno pro DV

Hhm, řekl bych.. průběžně. Když je akce a potřebuji odjet, tak odjedu.

A není to tak, že byste volno čerpal např. během jarních prázdnin?

volno pro DV

Ne. Ne, to určitě ne. To čerpám svojí dovolenou, kterou já si jako... protože chodím do práce dříve o prázdninách, tak mám ještě 15 dnů staré dovolené, takže určitě ne o prázdninách. Takže je to během roku podle potřeby.

8. Kolikrát jste se během doby, kdy působíte jako učitel zeměpisu na vyšším gymnáziu, zúčastnil kurzů dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu?

účast na kurzech

Tak to už nevím, já si pamatuji tak poslední tři v průběhu, já nevím.. posledních šesti let.

A kde byly organizovány? V kraji nebo mimo kraj?

organizace DV

No, byly to v kraji, mimo kraj jsem nejel – v Karlových Varech a potom chebské gymnázium pořádá taky takové kurzy. Oni jsou pilotní škola, tak pan (xxx) tam pořádal. Potom... co si pamatuji... jsem byl na geografických informačních systémech v roce 2007.

9. O jaké akce se jednalo? Jak byly časově, resp. finančně náročné? Kde se akce konaly?

organizace DV

Karlovy Vary, Cheb. Časově jako do toho Chebu je dojízdnost dobrá, když člověk jede autem taky...

Jak byly časově náročné co se týče počtu hodin nebo počtu dní?

časová dotace

Většinou to v tom Chebu, to bylo... to bylo vícero... to bylo každou středu, já nevím, asi pětkrát za sebou. V těch Karlových Varech to byla jednorázová akce asi tříhodinová.

A finančně?

finanční náklady

úhrada DV

(pauza) Finančně nevím, protože to platila škola. To vždy platí škola, ale vychází to tak.. většinou tak 500,- Kč na tu akci, 500,- až 1 000,- Kč.

10. Co limituje Vaši účast na kurzech dalšího vzdělávání mimo školu?

omezení DV

No, v současné době to, že zastávám i tu funkci zástupce, tudíž, hhm, na to nemám tolik času. Nebo jezdím třeba i na školení pro vedení školy a ne pro ten zeměpis.

11. Jaké důvody Vás vedly zapojit se do organizovaného dalšího vzdělávání mimo školu?

motivace

(pauza) Proč jsem tam šel? No, protože jsem si v úvodu myslel, že mi to něco dá, že mě to poučí, že mně to řekne nějaké nové metody, protože přece jen už jsem ze školy nějakých 18 let. Takže hlavní důvody byly.. dozvědět se něco nového. V těch prvních letech zřejmě i to, že mě tam poslal pan ředitel (smích), no a to by byly asi ty hlavní důvody.

A nenaplnilo to vaše očekávání?

spokojenost

No... jak která akce. V tom Chebu to bylo docela dobré (xxx), to bylo využití vlastně počítače ve výuce, ale potom třeba ty GIS nebo i jiné akce, co jsem jezdil do těch Karlových Varů, tak většinou bylo tak, že jsem řekl, že už příště tam nejedu. Jenom, že je to ztráta času a mně to nic nedá.

To bylo organizované NIDV?

Hhm. Ale aby to zase nebylo jako... byl jsem tam i na zajímavých akcích, třeba paní (xxx)..

spokojenost

měla zajímavou přednášku, ale já nevím, tak tři z pěti se mi vždy nelíbily. Nedalo mi to, co jsem očekával, spíše to bylo jen...

12. Kdo hradil náklady na Vaše další vzdělávání mimo školu?

úhrada DV

No, vždy to hradila škola.

13. Organizuje škola sama formou setkání učitelů zeměpisu další vzdělávání?

organizace DV

Ne, ani v minulosti neorganizovala.

14. Preferujete další vzdělávání ve škole nebo organizované mimo školu?

preferovaná organizace *omezení DV*

Já bych preferoval organizované mimo školu, ale v rámci kraje, aby to bylo dopravně dostupné.

15. Do jaké míry Vaše absence ve škole ovlivní výuku zeměpisu?

No... na naší škole do značné míry, protože jsem tady jediný zeměpisec, takže v současné volno pro DV době značně. Protože vloni ještě mi vypomáhal kolega chemik, který zeměpis také částečně uměl. Ale to jsme museli zrušit, protože mu to tak nešlo nebo byl pozadu, tak jsem si vzal všechny zeměpisy. Takže teď, když jako nejsem, tak to do značné míry výuku ovlivní.

16. Čemu byste se chtěl naučit v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

Čemu? (smích) To já nevím. No, spíše v tom zeměpise je taková nevýhoda, že ty údaje velmi rychle zastarávají, takže mně třeba trošku chybí, když učím Českou republiku, tak nejnovější údaje, co se týče závodů, názvů závodů. Čili já od těch kurzů očekávám, že mně jako... že mně dají nové informace, které velmi rychle zastarávají, to jest třeba průmyslové závody.

A co se týče metod?

No, co se týče metod, tak... já jsem právě před těmi 3 lety hodně najel na tu metodu toho, no... vyučování, kdy mám připravené prezentace a žákům to promítám, čili oni si to nemusí tak rychle psát, protože to mají před sebou.. a k tomu povídáme. No, a nějaké novější metody... máme tady dvě interaktivní tabule v počítačových učebnách, ale já využívám zeměpisnou učebnu, kde mám jen dataprojektor a plátno. Takže děti si na to zvykly.. ale musím už říct, že už trošku od toho zase upouštím, protože ony si na to zvykly už tak, že jenom něco tupě opisují. Takže ono to chce jako asi střídat. Takový kompromis.

17. Co očekáváte od kurzů dalšího vzdělávání? Se kterými tématy byste se rád setkal v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

preferovaný obsah

No, tak de facto nějaké nové údaje nebo nové poznatky ve fyzické geografii, pokud jsou tedy. Snažím se je i sám sledovat. No... a potom ta geografie světadílů, tam se to velmi rychle mění. (...) Třeba v tom Rusku, tam se to hodně změnilo. Takže ty nejnovější poznatky.

18. Jakou formou by podle Vašeho názoru měly kurzy dalšího vzdělávání probíhat? Jak by měly být časově, resp. finančně náročné?

*No, já bych nejradši nějaké... určitě ne několikahodinové, protože to je jako o sprintu, tam se toho pořádně moc neprobere. Člověk přijede a je vázán na ten odjezd toho vlaku, takže *preferovaná organizace* spíše nějaké vícedenní akce.*

Takové soustředění?

preferovaná organizace

Bud' soustředění nebo právě třeba v Chebu jak bylo, že to bylo vícedenní, třeba pětkrát po týdnu. Že se nemuselo tolik spěchat nebo se ten další týden třeba zopakovalo to, co se předtím probíralo. To mi vyhovovalo jako nejvíce. Jako nechtěl bych, aby se někde jako týden bylo. Ale spíše takové jednorázové, opakující se po týdnu.

A jak by měly být finančně náročné?

(smích) To já nevím, protože já jsem nikdy takový seminář neorganizoval. Tudiž nevím, jak to může být finančně náročné.

A je nějaký limit, co už by vám škola nezaplatila?

No, to určitě. Protože teď finanční situace ve školství je hrozná, takže já si myslím, že kdyby

preferovaná cena

to stálo třeba v řádu tisíců, tak že bych se i já sám na to nepřihlásil. Tak těch 1 000,- Kč je limit, si myslím.

19. Do jaké míry ovlivnilo/ovlivňuje další vzdělávání Vaši výuku zeměpisu?

využití DV

Spíše to nepoužívám. I když jako.. říkám, je to seminář od semináře, jak bylo v Chebu, tak to mi pomohlo, tam jsem se dozvěděl zajímavé adresy s geografickými údaji, ale zase ty GIS,

spokojenost

těšil jsem se, ale nedalo mi to nic. Jak který seminář, některé ano, některé ne.

20. Předáváte svoje znalosti a dovednosti osvojené během dalšího vzdělávání svým kolegům?

(otázka vynechána)

21. Jaké znalosti a dovednosti osvojené v rámci dalšího vzdělávání jste aplikoval do výuky? Uveďte konkrétní příklady činností ve výuce.

No, já nevím. Já spíše si myslím, tedy, že čím dále učím, tak to pozoruji já, že těm dětem

využití DV

toho říkám čím dále, tím méně. Takže, já nevím, určitě jsem zařadil právě ty nové údaje, předtím jsem byl odkázán jen na knihy, ale ty novější údaje o počtu obyvatel.. teď vím, na kterých stránkách to mohu najít. (...) Potom tam dosti zařazují nové údaje o vesmíru, o Sluneční soustavě, o pohybech Země... tam se toho dost nového objevuje. Já nevím, kde

využití DV

ještě. Ale spíše než to, co jsem získal na těch kurzech, je to, co jsem sám nastudoval samostudiem.

22. Jaké kladete nároky na organizované kurzy dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

preferovaná organizace

No... tak samozřejmě první nároky na místo, aby to bylo v rámci kraje (...) Praha je hrozně daleko. To je na jednodenní akci příliš daleko. No, takže v rámci kraje. No, a ty lektory... ty,

lektori DV

které znám, tak řekněme... osobností v geografii.. nebo i spolupráce se středoškolskými učiteli. (...)

Měl byste něco proti, kdyby tam lektorovali středoškolští učitelé?

lektori DV

Ne, to je v právě v tom Chebu, kde učitel střední školy sám lektoruje a vím, že je dobrý, že tam rád jezdím. Na podzim má zase něco být vícekrát po tom týdnu, takže až to přijde, tak tam pojedu, se přihlásím.

23. Kdybyste měl možnost navrhnout obsah 3 jednodenních kurzů dalšího vzdělávání, čemu by se kurzy věnovaly a jakým způsobem by byly organizovány?

preferovaný obsah

Aha.. to je nějaká těžká otázka. (smích) Tak první určitě nějaké ty aktuality v rámci České republiky.. a nejlepší by bylo, kdyby třeba vyučující nám to vykládal a měl to třeba i v té prezentaci, že bychom si to mohli stáhnout, protože jako nechtěl bych tam sedět x hodin a rychle si něco psát, anebo kdyby alespoň třeba nám něco pověděl, ale měl to k tomu nějakou brožuru. Zase bych ale nechtěl, což se teď děje na těch vysokých školách, že ty přednášky probíhají stylem, že ten učitel tam jako ani nic neříká a řekne jim, že na těchto stránkách si to stáhněte (...) První den.. Česká republika, druhý den aktuální změny na politické mapě světa, hhm.. třeba, a třetí takové zajímavé téma, které se moc neučí a které je tak nějak na hraně, je geopolitika, vztah geografie a politiky, takové různé teorie (...), taková geopolitika v dějinách. Protože politika a geografie se navzájem ovlivňují.

A co byste řekl interaktivní výuce v rámci dalšího vzdělávání?

obsah DV

Takové jsem tady ještě neabsolvoval, neumím si to tedy představit, ale pokud to tedy někdo má dobře zpracované, tak se tomu nebráním.

24. Jaké máte časové preference pro absolvování kurzů dalšího vzdělávání?

No, pro mě právě jako... protože tady mám dvě funkce – ještě toho zástupce, tak začátek, konec roku je nemyslitelný kvůli nahromadění práce. Takže pro mě jsou nejideálnější měsíce

preferované období

listopad, prosinec, já nevím.. a únor a březen. To je trošku klid.

25. Co byste ve své výuce zeměpisu/v gymnaziální výuce zeměpisu obecně chtěl změnit?

reflexe výuky

Hhm, ve své výuce.. to nevím, co bych chtěl změnit. No, asi bych chtěl se naučit to podávat trochu jednodušeji nebo stručněji, protože každoročně je problém... svůj plán práce, který si naplánuji, dodržet. Dokonce jsem si i prosadil, že máme v septimě ještě dvě hodiny zeměpisu, ačkoliv tam jako ten zeměpis být nemusí. No, třeba jiná gymnázia mají v tom vyšším – zeměpis jen v kvintě a sextě. Kolega, ještě když tady byl, vždy to projel stručněji, rychleji, nevím, jak toho dosáhl. Já většinou jsem vždy ve skluzu, protože se u něčeho zaseknu, probíráme to. Chci, aby to ty děti uměly.. Takže zestručnit, vybrat ty informace. (...)

motivace

Rád bych do té práce v hodině chtěl zapojit děti, protože jsem přesvědčen o tom, že dost mluvím já, беру to tak, že jako jim nedávám tolik samostatné práce, aby samy něco vyhledaly nebo na něco přišly. A to z toho důvodu, že ten zeměpis nemáme na počítačích, tudíž tam využít tu techniku nejde, takže až se škola lépe vybaví tou technikou, je to o penězích, tak bych chtěl, abych nastolil nějaký problém.. tak aby to děti více samy řešily. Ale tady to hrozně bere čas, takže se snažím já to rychle říct, abych se nedostal já do nějakých skluzů.

26. Které obecné pedagogické dovednosti byste u sebe chtěl zdokonalit?

(otázka vynechána)

27. Mohl byste procentuálně vyjádřit, jaký podíl oborových, didaktických a pedagogicko-psychologických znalostí a dovedností osvojených během kurzů dalšího vzdělávání jste použil ve výuce zeměpisu?

využití DV

No, procentuálně kdybych to měl vyjádřit, tak 50 %. No, protože, jak říkám, některé kurzy mi něco daly, ale některé méně, takže řeknu 50 %.

28. Myslíte si, že by měli být učitelé, kteří se aktivně dále vzdělávají, zvláště oceňováni?

ocenění DV

Myslím, že ano. Protože to jednak bere čas.. je to jejich práce, ale myslím si, že by měli být oceňováni. No, alespoň se snažíme, že jako na konci kvartálu.. období, kdy máme nějaké peníze, tak tam jsou různá kritéria, mezi nimi i další vzdělávání. Takže se koukáme, kdo kde byl, dáváme jim za to určitý díl peněz.

29. Jaká je Vaše osobní motivace dále se vzdělávat?

No... osobní motivace, samozřejmě vysokou školu jsem dokončil před 18 lety, od té doby samozřejmě se mnohé změnilo.. a v tom zeměpisu se člověk nemusí moc motivovat, protože

motivace

chci-li ten zeměpis učit aktuálně, moderně, dobře, tak se musím pořád vzdělávat. Není to jako matematika, kde 1+1 jsou dvě platí už dost dlouho. V tom zeměpisu, hlavně co se týče té regionální geografie, tam ty údaje 5 let staré jsou údaje už velmi staré. No, takže člověk.. pokud nechce říkat hlouposti ve smyslu aktuálnosti údajů, musí se vzdělávat stále. Takže motivace je automatická.

30. Uvažujete o tom, že byste se stal lektorem v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu nebo sám organizoval další vzdělávání pro své kolegy – učitele zeměpisu na této škole?

lektori DV

No, neuvažoval jsem o tom ještě nikdy. Dokonce mě jednou někdo oslovil, že bych do nějakého, nevím, jak se to tehdy jmenovalo.. takže pokud by mě někdo jako několikrát oslovil, tak bych samozřejmě to zvážil, jestli mám těm vyučujícím něco říct, něco dát. Pokud ano, tak bych se tomu asi nebránil.

31. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Asi ne.

32. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ne.

Rozhovor Db

Přístup účastnice výzkumu byl velmi otevřený, podávala široké odpovědi a zajímala se celkově o diplomovou práci. Byla cítit snaha co nevíce autorce práce pomoci, provedení výzkumu bylo věnováno dostatek času. Rozhovor s účastnicí byl veden v přátelské atmosféře, přestože autorka účastnici výzkumu předem neznala.

1. Kolik let vyučujete zeměpis na vyšším gymnáziu?

délka praxe

26 let. Včetně mateřské dovolené.

2. Jaké podmínky Vám dává škola k dalšímu vzdělávání?

podpora vedení

Ideální. Kamkoliv bych chtěla na seminář, tak mě pustí.

3. Scházíte se jako skupina vyučujících zeměpisu za účelem diskuse a vzájemné výměny zkušeností, dovedností, nových metod a vědomostí, které by přispěly k Vašemu dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Ano. Určitě.

A vy jste předsedkyně předmětové komise?

Nejsem.

A máte tady pro každý předmět svoji komisi?

předmětová komise

Ano, ale zeměpis je spojen s tělesnou výchovou, protože všichni zeměpisáři kromě mě mají kombinaci s tělesnou výchovou. Zrovna teď jsme byli na jednom semináři všichni zeměpisáři. Teď v pondělí.

4. Jak často byla ve Vaší výuce zeměpisu hospitace ze strany vedení školy, případně České školní inspekce?

hospitace

Byla, byla.. ze strany vedení školy naposledy vloni.. když se vyměnilo vedení. A školní

četnost inspekci

inspekce tady byla, to také není tak dlouho. Teď si nejsem jistá, jak je to dlouho. Z vedení školy chodí každý rok hospitace, to je standardní. Do každého předmětu, který vyučuji.

A jak často chodí inspekce?

Možná jednou za 4 roky. To je jako hloubková inspekce, zajímá se o všechny předměty.

5. Využíváte pro své další vzdělávání hospitací ve vyučovacích hodinách svých kolegů? Přicházejí do Vašich hodin zeměpisu hospitovat Vaši kolegové?

Hhm, vloni jsme to zkusili poprvé, bylo to navrženo vedením školy, takže jsme to začali dělat, ale my jsme hodně ve spojení. V podstatě se domlouváme, co třeba budeme v těch hodinách učit nebo na různých pomůckách společných. Žádný problém. Vzájemně si

hospitace

hospitujeme v hodinách zeměpisu. Stalo se mi, že jsem měla hospitaci kolegy ve své hodině zeměpisu.

6. Je Vám školou hrazena literatura, kterou si zakoupíte za účelem svého dalšího vzdělávání?

No, některá určitě. Samozřejmě, že se nejdříve zeptám, jestli si to mohu koupit. Nebudu si kupovat knihy za tisíce, pak je nosit do školy, to ne. To já se nejprve zeptám, jestli je dobré třeba... i CD, DVD. Nejdříve se zeptám. Nezaznamenala jsem žádný problém s vedením.

úhrada literatury

Vždy mi to škola uhradila.

7. Kdy čerpáte 12 dnů volna, které ze zákona přísluší dalšímu vzdělávání učitelů?

volno pro DV

No, tak buď jezdím na semináře.. ve všední den nebo když mají děti volno.

8. Kolikrát jste se během doby, kdy působíte jako učitel zeměpisu na vyšším gymnáziu, zúčastnil kurzů dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu?

(...) Kolikrát nedokáži říct. To bylo mnohokrát. V průběhu jednoho roku se kurzů v rámci

zájem

organizační problémy

zeměpisu zúčastním přibližně třikrát. Protože člověk zase myslí na to, aby moc nechyběl..

(...)

9. O jaké akce se jednalo? Jak byly časově, resp. finančně náročné? Kde se akce konaly?

organizace DV

No, tak jedna se konala v Poděbradech – třídní akce. Finančně nevím, jak byla náročná.

(...) Teď jsem byla v Českých Budějovicích na školení, ale to nám škola dovolila, to bylo přes

organizace DV

školu. To byla jednodenní akce, to jsou většinou semináře o zajímavých tématech, teď to byla globalizace. Já učím i geopolitiku, zvláštní seminář, tak si vyhledávám témata, protože na geopolitiku neexistuje učebnice, takže pro mě je to přínosné.

10. Co limituje Vaši účast na kurzech dalšího vzdělávání mimo školu?

organizační problémy

No, takhle. Já bych řekla, spíše abych nechyběla. (smích). Aby se nenarušila výuka. Protože já mám.. já vlastně mám 4. ročníky seminář i geopolitiku, jenom já učím semináře, takže já bych nerada chyběla, protože by jim to chybělo do přijímacích zkoušek.

Neomezuje vás nějak škola?

podpora vedení

Ne, určitě ne.

11. Jaké důvody Vás vedly zapojit se do organizovaného dalšího vzdělávání mimo školu?

motivace

Zajímá mě to, baví mě to. (smích)

12. Kdo hradí náklady na Vaše další vzdělávání mimo školu?

úhrada DV

Škola. Klasické cestovní náhrady plus kurzovné.

13. Organizuje škola sama formou setkání učitelů zeměpisu další vzdělávání?

organizace DV

(pauza) No, my tady máme teď pedagogické centrum, takže jestli se dá říct, že ano, tak ano. Od letošního roku se budeme moci setkávat tady.

14. Preferujete další vzdělávání ve škole nebo organizované mimo školu?

preferovaná organizace

(pauza) Mimo školu. Já jsem pak v centru toho dění, člověk se soustředí jenom na ten kurz. Když je to ve škole, tak první hodinu např. musím učit, pak půjdu na kurz, ještě stihnu sedmou hodinu. Takhle bych to brala.

15. Do jaké míry Vaše absence ve škole ovlivní výuku zeměpisu?

organizační problémy

No, neovlivní, protože si to zorganizuji tak, abych to stihla příště. Když ten kurz bude v den, který se mi nehodí, tak nejedu. Když mám seminář, tak nejedu. To už by muselo být hodně výjimečné, abych odjela.

16. Čemu byste se chtěl naučit v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

preferovaný obsah

Já potřebuji informace, na internetu je hodně informací, ale já potřebuji informace hlavně.. další a další aktuální informace, novinky i čísla novější, třeba. Někdy na tom internetu najdete všechno možné, ale liší se to od sebe. A potom asi práci s počítačem, mapami, GIS. I nové metody výuky.

17. Co očekáváte od kurzů dalšího vzdělávání? Se kterými tématy byste se rád setkal v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

preferovaný obsah

No, to je to, co už jsem řekla. Všechno přes tu geopolitiku. To znamená jakékoli problémy ve světě, myslím ty geopolitické, nebo.. do toho patří i konflikty, globalizace,

zájem

třeba index lidského rozvoje. Bylo by toho hodně. (...)

18. Jakou formou by podle Vašeho názoru měly kurzy dalšího vzdělávání probíhat? Jak by měly být časově, resp. finančně náročné?

preferovaná organizace

organizace DV

Mně vyhovuje, když ten kurz je celodenní. Od rána do čtyř hodin. Ne, když je v Plzni pěkný kurz a začíná od dvou do pěti. Mně jede autobus 1x denně do Plzně, takže musím být v Plzni stejně od rána. Já jezdím pouze na ty celodenní. A střídala bych různé formy. (...)

preferovaná cena

Nebráním se ani interaktivní výuce ani přednáškám. Když by to stálo za to, tak si kurz uhradím, i když by byl dražší. Téma, o které stojím, jsem ochotná si zaplatit. Už jsem v tom školství hodně

motivace

dlouho a pořád mě to ještě baví. (smích)

19. Do jaké míry ovlivnilo/ovlivňuje další vzdělávání Vaši výuku zeměpisu?

využití DV

No, tak, určitě přispívá k výuce, když se dozvím něco nového.

20. Předáváte svoje znalosti a dovednosti osvojené během dalšího vzdělávání svým kolegům?

předmětová komise

Předáváme, protože když získám materiál, tak si ho buď kopírujeme nebo pošleme e-mailem. Nejezdíme všichni, jede jeden na nějaké téma, a předá to dalším. (...)

21. Jaké znalosti a dovednosti osvojené v rámci dalšího vzdělávání jste aplikoval do výuky? Uveďte konkrétní příklady činností ve výuce.

využití DV

Hhm, no v té geopolitice spousty. Měla jsem dovolené třeba.. když jsem byla na semináři o terorismu, tak mapy, závěry z toho. To jsem mohla i ve výuce použít, to jsem měla i dovolené. Samozřejmě nešířit dále, ale poslali mi prezentaci na počítači a ty mapy jsem mohla využít ve výuce seminářů. Mnohokrát.

22. Jaké kladete nároky na organizované kurzy dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

Já si nekladu nároky.. když se mi téma líbí, tak..

A poznala jste kurz, na kterém byste si řekla, že lektor byl nekvalitní?

lektori DV

No.. já si vybírám. Je to o těch lidech, protože ty lektory už celkem znám, takže musím

preferovaná organizace *organizace DV*
říct, že ta Plzeň mi vyhovuje absolutně. Koná se to tam na pedagogické fakultě. Mají třeba *časová dotace* *organizace DV*
dvoudenní akce, že se vyjíždí jeden den, v sobotu, do terénu, třeba do Českého lesa. Ta Plzeň mi vyhovuje.

23. Kdybyste měl možnost navrhnout obsah 3 jednodenních kurzů dalšího vzdělávání, čemu by se kurzy věnovaly a jakým způsobem by byly organizovány?

preferovaná organizace
Vyhovovaly by mi více kurzy tady v kraji. To je jasné. Tak za prvé by tam určitě bylo *preferovaný obsah*
téma těžby. Stoprocentně. Rozšíření těžby, rekultivace, jakým způsobem.. specifikum kraje. To by mělo být spíše dvoudenní, aby mohlo zahrnovat terénní výuku. Druhé téma by byla skladba obyvatelstva v kraji i v celé republice.. obyvatelstvo určitě, národnostní menšiny (...) A třetí téma – mě zajímá cokoli přes tu geopolitiku, takové ty konflikty současné, náboženské problémy.

24. Jaké máte časové preference pro absolvování kurzů dalšího vzdělávání?

preferované období
(pauza) Prázdniny by nevyšly, to by se ani nezorganizovalo, protože jsou lidé pryč. To vůbec ne. Jinak je mi to jedno. Když je ta terénní část, tak je to také přes sobotu. A nevdá mi to. Ani víkend by mi nevdal.

25. Co byste ve své výuce zeměpisu/v gymnaziální výuce zeměpisu obecně chtěl změnit?

(pauza) Všude se dá něco zlepšovat. Změnit, no.. jestli se nám povede více se naučit *preferovaný obsah*
pracovat s technikou – interaktivní tabule, počítače. Máme techniku, pokoušíme se, ale pořád existují zábrany. Nejsme v tom tak zběhlí. I já osobně zde cítím nedostatky. Nejsm si všude jistá. (...) Ta technika jednoznačně.

26. Které obecné pedagogické dovednosti byste u sebe chtěl zdokonalit?

Tady necítím problém.. komunikace s žáky asi problém není, to byste se musela zeptat žáků (smích) (...) Já jsem dělala ve škole preventistu.

A vybrala byste si mezi kurzy dalšího vzdělávání i kurzy zaměřené na rozvíjení pedagogicko-psychologických dovedností?

preferovaný obsah
Vybrala, ale nejezdím na ně. Protože už nemám tolik času.. aby člověk nechyběl. Raději si vyberu zeměpis. (...)

27. Mohl byste procentuálně vyjádřit, jaký podíl oborových, didaktických a pedagogicko-psychologických znalostí a dovedností osvojených během kurzů dalšího vzdělávání jste použil ve výuce zeměpisu?

využití DV
Procentuálně? To vůbec nedokážu odhadnout. V té geopolitice jsem jich využila řadu. V těch seminářích, v hodinách zeměpisu na to není tolik času. Ten zeměpis je tři roky po dvou hodinách, tam tolik času není, ale na těch seminářích se s tím dá pracovat více. Je to kurz *organizace DV*
od kurzu, ale řeknu 20–25 %. Když si třeba představím poslední seminář, tak čtvrtinu. *preferovaný obsah*
Někde se stane, že méně. Já hlavně sháním nová čísla, nové informace.. (...)

28. Myslíte si, že by měli být učitelé, kteří se aktivně dále vzdělávají, zvláště oceňováni?

ocenění DV
Myslím si, že ano. Protože ta výuka pak stagnuje. (...) Když bych se v zeměpise dále

význam DV
nevzdělávala, zůstanu v roce.. (smích). To by bylo hodně špatné.

29. Jaká je Vaše osobní motivace dále se vzdělávat?

motivace
Baví mě to. (smích) Zajímá mě to.

30. Uvažujete o tom, že byste se stal lektorem v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu nebo sám organizoval další vzdělávání pro své kolegy – učitele zeměpisu na této škole?

lektori DV
Ne, nejsem organizační typ.

31. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ani ne.

32. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

(...)

Rozhovor Dc

Účastnice výzkumu věnovala rozhovoru dostatek času, měla zájem o studium autorky, kladla jí řadu otázek týkajících se obecně studia a diplomové práce. Na jednotlivé otázky se účastnice snažila podat vyčerpávající odpověď. Při dohodnutí termínu schůzky byla zaznamenána ochota ze strany účastnice výzkumu.

1. Kolik let vyučujete zeměpis na vyšším gymnáziu?

délka praxe

Tady u nás 10 let. Učila jsem ještě na obchodní akademii.. a tam jsem byla asi 3 nebo 4 roky.

2. Jaké podmínky Vám dává škola k dalšímu vzdělávání?

podpora vedení

Tak, je možnost jezdit na semináře a.. možná, když je nabídka učebnic nebo nějakých programů, tak to je také možno využít.

A stalo se vám, že by bylo něco zamítnuto ze strany vedení školy?

podpora vedení

To ne. Ne, tady celkem je to v pořádku. (...)

3. Scházíte se jako skupina vyučujících zeměpisu za účelem diskuse a vzájemné výměny zkušeností, dovedností, nových metod a vědomostí, které by přispěly k Vašemu dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Tak my jsme tady jenom dva, takže když potřebujeme něco probrat, třeba teď konkrétně jsme dělali to ŠVP, takže tam jsme se potřebovali sjednotit a zjistit, co v kterém ročníku.. co by měli umět, protože zeměpis tu bude i maturitní předmět, takže abychom to sjednotili.

A máte tu předmětovou komisi?

předmětová komise

Máme, ale máme to jako předmětovou komisi přírodovědných předmětů, takže do toho patří biologie, chemie a zeměpis. To takhle máme dohromady. Ale komisi máme.

4. Jak často byla ve Vaší výuce zeměpisu hospitace ze strany vedení školy, případně České školní inspekce?

hospitace

Hospitace ze strany vedení školy se koná průměrně jednou za rok.. Inspekci jsem četnost inspekci v hodinách na této škole nikdy neměla. Za celou kariéru ne. (...)

5. Využíváte pro své další vzdělávání hospitací ve vyučovacích hodinách svých kolegů? Přicházejí do Vašich hodin zeměpisu hospitovat Vaši kolegové?

hospitace

Ne. Pouze když jsem byla krátce po škole, tak ke mně chodil na hospitace zavádějící učitel.

6. Je Vám školou hrazena literatura, kterou si zakoupíte za účelem svého dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

Tak, pokud ji chci nechat ve škole, pokud ji napíšu na číslo školy, tak ano. Pokud si ji chci koupit a chci ji mít doma, tak samozřejmě ne. Nikdy s tím nebyl žádný problém.

7. Kdy čerpáte 12 dnů volna, které ze zákona přísluší dalšímu vzdělávání učitelů?

volno pro DV

To myslíte to studijní volno? No, tak trhaně.. ono se to smí používat pouze v době volna, když se neučí, takže.. většinou se to tak využívá.

A když byste ho potřebovala někdy během roku ve všední den?

volno pro DV

To si myslím, že.. to jsem ještě nevyužila. Využívám ho v době prázdnin.

8. Kolikrát jste se během doby, kdy působíte jako učitel zeměpisu na vyšším gymnáziu, zúčastnil kurzů dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu?

zájem

To jsme byli asi třikrát za celou kariéru. Já jsem moc nechodila.

9. O jaké akce se jednalo? Jak byly časově, resp. finančně náročné? Kde se akce konaly?

organizace DV

Jednou to bylo tady v rámci pedagogického centra nebo dvakrát.. jednou jsme byli v Praze,

zájem

organizace DV

to bylo z kraje hned. Většinou to byly jednodenní akce, finančně to bylo od 500,- Kč do 1 000,- Kč.

10. Co limituje Vaši účast na kurzech dalšího vzdělávání mimo školu?

No.. tak jednak teď jsem se vrátila po mateřské dovolené, takže já jsem od září začala teprve znovu učit, sice jsem ty tři roky trochu učila, ale tak je člověk trochu mimo. No.. a předtím..

omezení DV

ty nabídky, já nevím, jestli se to k nám ještě nedostalo nebo jestli jsem měla pocit, že to zrovna nepotřebuji. Ani nevím.

11. Jaké důvody Vás vedly zapojit se do organizovaného dalšího vzdělávání mimo školu?

preferovaný obsah

No, spíše jsem chtěla vědět, co je nového, jestli se něco novelizovalo, nebo jestli jsou nové věci, které nevím, protože od toho studia uplynulo už pár let, takže aktualizace informací.

12. Kdo hradil náklady na Vaše další vzdělávání mimo školu?

úhrada DV

Byla to škola. Včetně cestovních náhrad.

13. Organizuje škola sama formou setkání učitelů zeměpisu další vzdělávání?

To nevím. To si myslím, že ne..

14. Preferujete další vzdělávání ve škole nebo organizované mimo školu?

preferovaná organizace

No, tak lepší by to bylo tady, kdyby ti dotyční přijížděli sem, to je každopádně jasné, záleží na tom, jaká škola.. aby měla vybavení, aby se dalo využít té techniky a moderních pomůcek. Takže už by potom nehrálo roli, jestli by to bylo na naší škole nebo někde v našem kraji. Ale bylo by určitě příjemnější, kdyby kurzy byly tady v kraji, než cestovat třeba do Prahy. (...)

15. Do jaké míry Vaše absence ve škole ovlivní výuku zeměpisu?

organizační problémy

No, tak se musí samozřejmě některé části.. buď jim to dát jako práci domů.. nebo se musí některé části trochu generalizovat.

16. Čemu byste se chtěl naučit v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

Hhm, tak pokud jsou.. spíše z těch oblastí světových, tam ty nové věci, co se týče toho

preferovaný obsah

hospodářství, tady ta Evropa celkem až tak.. to člověk má v obraze. Spíše něco z toho světa, no.. nějaké ty oblasti. Nebo třeba co se týče náboženství, to zase člověk až tak do té hloubky nejde. Tam by to možná bylo zajímavé.

A co kurzy zaměřené na rozvíjení obecných pedagogicko-psychologických dovedností?

preferovaný obsah

No, určitě. Ano. Když by tam bylo něco, co se setkalo s úspěchem, že to má prostě vliv na tu výuku, že to ti žáci prostě berou, tak určitě, to ano.

17. Co očekáváte od kurzů dalšího vzdělávání? Se kterými tématy byste se rád setkal v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

(otázka vynechána)

18. Jakou formou by podle Vašeho názoru měly kurzy dalšího vzdělávání probíhat? Jak by měly být časově, resp. finančně náročné?

Já si myslím, že každá forma má svoje, samozřejmě.. svoje opodstatnění. Někdy stačí, pokud jsou to nějaké ty inovace, tak stačí ten jeden den, pak když se zabředne do nějakého

preferovaná organizace

většího problému, když ten okruh je větší, tak ten víkend také není špatný, tam může být zahrnuto měření v kartografii apod. Ten týden.. tak také je možnost, ale to já už vidím, že bych z rodinných důvodů nemohla absolvovat. To už by na mě bylo dlouhé. Ty víkendy, ty ano.. (...)

A co finanční náročnost kurzů?

preferovaná cena

No, já si myslím, že tak 1 000,- Kč na den je prostě optimální, to ještě jde.

19. Do jaké míry ovlivnilo/ovlivňuje další vzdělávání Vaši výuku zeměpisu?

význam DV

*No, tak, určitě by to výuku obohatilo. A co se týče samostudia.. tak to musí být pořad, protože pořad se něco děje, ať je to dělení států, ať je to politická situace v některých státech, takže to člověk musí zkrátka sledovat pořad. Ale tak ty.. to vzdělávání určitě výuku ovlivní, člověk může jednak dát nějakou zajímavost jako vsuvku do výuky, a i pro sebe má *motivace* určitě lepší pocit, že pro to něco dělá.*

20. Předáváte svoje znalosti a dovednosti osvojené během dalšího vzdělávání svým kolegům?

předmětová komise

Tak vždy, když někdo někam jede, vždy řekneme co a jak, i literaturu, kterou jsme nakoupili, co je dobré, co nám připadalo dobré, protože ta literatura je k dostání často pouze na té fakultě nebo na té akci. Takže to určitě si vždy předáváme. Diskutujeme o tom.

21. Jaké znalosti a dovednosti osvojené v rámci dalšího vzdělávání jste aplikoval do výuky? Uvedte konkrétní příklady činností ve výuce.

(pauza) Tak já, protože jsem teď 5 let byla mimo, tak... to tedy teď rozhodně nic a předtím, to

využití DV

byla ta Asie, řeknu ty nové poznatky, ale vyloženě konkrétní činnost, to si nevybavuji.

22. Jaké kladete nároky na organizované kurzy dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

lektori DV

No, tak říkám si, že je dobré, když to vede právě někdo z těch vysokých škol, protože se to často kryje s těmi autory učebnic. Tak to si myslím, že je dobré.. a je to taková záruka kvality. Protože dneska se rojí spousta kurzů a aktivit, u kterých člověk nemá jistotu, jestli tam nějaká ta kvalita je.. (...) Takže vždy si myslím, že je lepší, když je to někdo, kdo už má nějakou tu publikaci nebo je to učitel na vysoké škole, to si myslím, že je vždy lepší.

Takže byste si vybírala jednak podle tématu a jednak podle lektora?

Ano, určitě.

23. Kdybyste měl možnost navrhnout obsah 3 jednodenních kurzů dalšího vzdělávání, čemu by se kurzy věnovaly a jakým způsobem by byly organizovány?

preferovaný obsah

Tak, já bych určitě dala Čínu, protože to je v současné době takový fenomén současnosti, pořád se málo o ní ví, takže když by byl nějaký vyloženě specialista, tak by to bylo ideální. Potom, jak jsem říkala ta náboženství, to se také hodně mění.. a v současné době by to bylo také zajímavé. A ten třetí den.. něco, co je pro nás netradiční, s čím se až tak třeba člověk nesetká, tak možná celkově... nebo možná migrace obyvatelstva ve světě a průmyslová centra světa. Tam, kde se soustřeďuje nejvíce obyvatelstva.

A co třeba Česká republika?

preferovaný obsah

No, možná průmyslové podniky nebo oblasti, protože to se pořád mění, to by člověk také využil, asi.

A co se týče metod?

Tak my tady máme zavedenu techniku, takže to možná by byly dobré vyloženě zeměpisné

preferovaný obsah

programy, kdyby člověk jel na tu akci a dostal by k tomu zároveň ty podklady, které by potom ve výuce využil. Pak určitě ano.

24. Jaké máte časové preference pro absolvování kurzů dalšího vzdělávání?

Tak.. záleží samozřejmě, co člověk zrovna probírá, ale tak ideální.. no tak asi právě teď – teď je taková doba, kdy se nic neděje, protože když to skloubíme s tělesnou výchovou, tak pak to druhé pololetí je už hodně akcí.. a v září je také hodně akcí. Takže taková hluchá sezóna je

preferované období

říjen a listopad. No, takže to by se pro nás hodilo.. pak už jsou zimní kurzy, pak jsou hodně soutěže, takže tam už se to těžko vtěsňuje.

25. Co byste ve své výuce zeměpisu/v gymnaziální výuce zeměpisu obecně chtěl změnit?

preferovaný obsah

Tak já bych osobně chtěla více využít techniky, ale nějak musím postupně se k tomu propracovat. Přece jen to byla pauza ty roky. Takže to bych jako já osobně kladla za cíl, více tam zapojit tu techniku a.. jinak u kolegů to.. to nevím, říkám, my jsme tu jen dva, takže.. a celkem, jak jsme dělali spolu ten plán ŠVP, tak jsme se domlouvali, co a jak. Jak říkám, u sebe určitě ta technika.

26. Které obecné pedagogické dovednosti byste u sebe chtěl zdokonalit?

Tak určitě je pořád co zdokonalovat. Je to samozřejmě třída od třídy. Na každou třídu musí člověk trochu jinak. (...) Zdokonalovat je pořád co, záleží na třídě. (...)

27. Mohl byste procentuálně vyjádřit, jaký podíl oborových, didaktických a pedagogicko-psychologických znalostí a dovedností osvojených během kurzů dalšího vzdělávání jste použil ve výuce zeměpisu?

No, málo asi.. málo, ale já jsem kurzů absolvovala poměrně málo.. takže, to já nevím, to je

využití DV

spíše odborná výuka, tam se toho až tak.. řeknu 10 %.

28. Myslíte si, že by měli být učitelé, kteří se aktivně dále vzdělávají, zvláště oceňováni?

(pauza) Ono někdo jezdí po seminářích a třeba to nemá na výuku vliv, někdo nejezdí tolik a vliv to má. To už je zase člověk od člověka. Možná... ani nevím. Já tady v tom směru... (...)

29. Jaká je Vaše osobní motivace dále se vzdělávat?

motivace

No, tak nezakrňt.

30. Uvažujete o tom, že byste se stal lektorem v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu nebo sám organizoval další vzdělávání pro své kolegy – učitele zeměpisu na této škole?

lektori DV

Tak to neuvažuji.

31. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

32. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

(...)

Rozhovor Dd

Účastník rozhovoru původně odmítl pořízení zvukového záznamu, poté s pořízením souhlasil. Odpovědi byly široké, rozhovor trval poměrně dlouhou dobu. K autorce však účastník přistupoval s odstupem, proto se autorka během rozhovoru necítila příliš příjemně.

1. Kolik let vyučujete zeměpis na vyšším gymnáziu?

délka praxe

17 let.

2. Jaké podmínky Vám dává škola k dalšímu vzdělávání?

Myslím si, že dostatečné, protože jakmile přijde nabídka nějakého zajímavého školení

zájem

podpora vedení

v rámci dalšího vzdělávání, tak se rád zúčastním a ta škola mě v tom vždy podpořila.

3. Scházíte se jako skupina vyučujících zeměpisu za účelem diskuse a vzájemné výměny zkušeností, dovedností, nových metod a vědomostí, které by přispěly k Vašemu dalšímu vzdělávání?

předmětová komise

Tak, na každé škole fungují předmětové komise, takže máme samozřejmě i předmětovou komisi zeměpisu, takže se scházíme. Není to nic tedy.. alespoň 2–3x do roka se sejdeme a jsme neustále samozřejmě v kontaktu a něco probíráme.

4. Jak často byla ve Vaší výuce zeměpisu hospitace ze strany vedení školy, případně České školní inspekce?

Já dělám zástupce ředitele, takže.. než jsem to dělal, tak jsem samozřejmě párkrát v hodině

hospitace

hospitaci měl a odhadnu.. ze strany vedení školy jsem měl asi 4x hospitaci a pak tu jednou byla inspekce a to jsem tam měl 2x hospitaci inspektora, tuším.

5. Využíváte pro své další vzdělávání hospitací ve vyučovacích hodinách svých kolegů? Přicházejí do Vašich hodin zeměpisu hospitovat Vaši kolegové?

hospitace

Určitě.. na to odpovím i ze svého současného postu, protože tím se člověk vždy učí, ať už je hospitující nebo ať.. takže ano. No.. my jsme se stokrát domlouvali s kolegou, že přijde do mé hodiny hospitovat, ale ještě k tomu nedošlo. Ale toto téma se tu řeší.

6. Je Vám školou hrazena literatura, kterou si zakoupíte za účelem svého dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

zájem

Hhm, ano. Ale rád si kupuji knihy i do vlastní knihovny. To není, že bych chtěl jako všechno proplatit od školy.

7. Kdy čerpáte 12 dnů volna, které ze zákona přísluší dalšímu vzdělávání učitelů?

volno pro DV

(smích) Podle potřeby a podle situace. Protože když jsou samozřejmě dny na samostudium,

omezení DV

tak většinou kolegové samostudují, ale já třeba mám v rámci svého postu práci další, čili rozkládám to tak, jak se najde čas. (...)

8. Kolikrát jste se během doby, kdy působíte jako učitel zeměpisu na vyšším gymnáziu, zúčastnil kurzů dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu?

účast na kurzech

To jsou ty školení a kurzy? No.. já bych řekl, že v průměru 2 kurzy do roka, kterých se účastním.

9. O jaké akce se jednalo? Jak byly časově, resp. finančně náročné? Kde se akce konaly?

organizace DV

Tak nejčastěji jsou organizované v Karlových Varech na NIDV, ale vloni jsme byli třeba

spokojenost

i v Plzni. Otázka je kvality. A tam musím říct, že málokdy se povede takové školení, které by opravdu bylo přínosné. (...) Před rokem v Plzni se to týkalo využití Google Earth a potom se to týkalo třeba GIS.

A časová náročnost?

časová dotace

Pět až šest hodin každá akce. Nikdy jsem neabsolvoval vícedenní akci.

10. Co limituje Vaši účast na kurzech dalšího vzdělávání mimo školu?

omezení DV

No, asi výběr, to je vlastně ta zkušenost.. co se týče kvality. A samozřejmě časové možnosti. To je jasné.

11. Jaké důvody Vás vedly zapojit se do organizovaného dalšího vzdělávání mimo školu?

motivace

No, tak samozřejmě se člověk vždy rád dozví něco nového a jsou témata, která potřebuje aktualizovat, doplňovat. To je jasné.

12. Kdo hradil náklady na Vaše další vzdělávání mimo školu?

úhrada DV

Škola. Vždy škola. Škola je velkorysá.

13. Organizuje škola sama formou setkání učitelů zeměpisu další vzdělávání?

organizace DV

Tak to asi škola přímo jako taková neorganizuje.

14. Preferujete další vzdělávání ve škole nebo organizované mimo školu?

(pauza) Pokud by to bylo nějakým způsobem zajímavé a mohlo se to uskutečnit tady, mohli

preferovaná organizace

bychom se na tom spolupodílet, tak tady. Pokud ta nabídka přijde.

15. Do jaké míry Vaše absence ve škole ovlivní výuku zeměpisu?

organizační problémy

(pauza) No, to samozřejmě záleží na okolnostech, jak je udělaný rozvrh, když to bude poslední hodina, tak asi odpadne, ale jinak se většinou snažíme udělat suplování tak, aby tam byl další kolega ze zeměpisu.

16. Čemu byste se chtěl naučit v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

(pauza) No, pro mě by bylo asi obohacující, najít třeba nějaký nový náhled na témata

preferovaný obsah

v socioekonomickém a regionálním zeměpisu.. řeknu Česká republika – průmysl nebo vůbec ekonomika. Nebo jednotlivé kraje, kde se to poměrně komplikovaně učí a komplikovaně se shánějí informace. Čili jestli toto lze pojmout jinak, aby tam nebyly ty výčty, navíc, jak se pořád něco mění, tak je to samozřejmě..

A co obecné pedagogické dovednosti?

No.. nikdy není na škodu, když si je člověk osvěží, ale toto si myslím, že řešíme v rámci

organizace DV

školení, která děláme i přímo tady ve škole. Takže v tomto oboru se dále vzděláváme i přímo tady ve škole.

17. Co očekáváte od kurzů dalšího vzdělávání? Se kterými tématy byste se rád setkal v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

lektori DV

Představoval bych si jako lektora kohokoli, kdo mi je schopen předat něco nového, co já použiji při výuce a bude to nějakým způsobem.. konsolidované tak, aby to prostě mělo hlavu a patu, prostě aby to nebyl nějaký vytržený moment, ale bohužel školení, která jsem absolvoval, byla opačná v tom smyslu, že to byl trochu chaos a výstup z toho byl málo použitelný.

spokojenost

využití DV

A jakou formu byste preferoval?

To záleží na tématu – cokoli, ale ta forma vždy musí odpovídat tomu, o čem ten kurz je.

18. Jakou formou by podle Vašeho názoru měly kurzy dalšího vzdělávání probíhat? Jak by měly být časově, resp. finančně náročné?

preferovaná organizace

Pokud by to pro mě bylo časově reálné, tak bych se nebránil ani víkendovým akcím. Ani jakýmkoli vícedenním akcím.

19. Do jaké míry ovlivnilo/ovlivňuje další vzdělávání Vaši výuku zeměpisu?

Zase.. pokud to školení bude přínosné, tak ho samozřejmě nějakým způsobem v té výuce použiji. Ale musím říct skepticky, že spíše zatím moc ne, že jsem to moc nepoužil.

využití DV

20. Předáváte svoje znalosti a dovednosti osvojené během dalšího vzdělávání svým kolegům?

předmětová komise

Pokud je co předávat, tak ano. A pokud je to školení, které nějakým způsobem předem vypadá přínosné, tak tam většinou jedeme všichni.

21. Jaké znalosti a dovednosti osvojené v rámci dalšího vzdělávání jste aplikoval do výuky? Uveďte konkrétní příklady činností ve výuce.

(otázka vynechána)

22. Jaké kladete nároky na organizované kurzy dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

(otázka vynechána)

23. Kdybyste měl možnost navrhnout obsah 3 jednodenních kurzů dalšího vzdělávání, čemu by se kurzy věnovaly a jakým způsobem by byly organizovány?

Můžu chvilku přemýšlet? (pauza) Já se vrátím ke dvěma školením, která mě zaujala předem jako témata, ale pak mě zklamala jako výsledkem. Kdyby byla udělána jinak, tak by to klidně mohla být znovu školení, která by se týkala GIS, stejně tak využití počítače ve výuce zeměpisu a takových programů, které se nabízejí – Google Earth třeba. Ale tak, aby z toho ten výstup byl jiný, než jsem zažil. Třetí školení.. co by mě asi tak zajímalo.. tak určitě geopolitická témata, jakákoli ohniska napětí v současném světě očima člověka, který tam byl nebo to viděl z vlastní praxe.. by mě zajímalo.

preferovaný obsah

24. Jaké máte časové preference pro absolvování kurzů dalšího vzdělávání?

preferované období

Tam asi je mi to docela jedno. Nemám období, které bych preferoval. Nevadilo by mi to ani o prázdninách. Když to bude časově reálné, tak nevadilo.

25. Co byste ve své výuce zeměpisu/v gymnaziální výuce zeměpisu obecně chtěl změnit?

budoucnost

Tak už jsem o tom mluvil, vždy kámen úrazu je socioekonomický zeměpis a sledování novinek.. to pojetí bych změnil. Pravda je, že nevím jak. Abecední seznamy a čísla jsou k ničemu, spíše pochopit to nějak jinak. Co ovlivňuje ten či onen trend, vývoj.. spíše než výčet a čísla.. ta tam potom nemusejí ani být. To se týká výuky zeměpisu obecně i mojí vlastní výuky.

26. Které obecné pedagogické dovednosti byste u sebe chtěl zdokonalit?

(smích) Tak vždy se má člověk co učit, je nesmysl, aby člověk tvrdil, že už nepotřebuje. A... možná mě napadá, ale to asi není odpověď na tuto otázku.. mít dostatek sil na důslednost,

budoucnost

náročnost.. a nevzdávat to. Ale to asi není přesně to téma.. je to nějaká psychohygiena. Souvisí to s vyhořením učitelů.

27. Mohl byste procentuálně vyjádřit, jaký podíl oborových, didaktických a pedagogicko-psychologických znalostí a dovedností osvojených během kurzů dalšího vzdělávání jste použil ve výuce zeměpisu?

využití DV

To je hodně nepřesné.. ale řeknu 15 %.

28. Myslíte si, že by měli být učitelé, kteří se aktivně dále vzdělávají, zvláště oceňováni?

ocenění DV

Hhm, ano.

29. Jaká je Vaše osobní motivace dále se vzdělávat?

motivace

Osobní motivace.. protože zeměpis mám rád, baví mě toto povolání a vždy vítám cokoli, co mi může pomoci v tomto povolání.

30. Uvažujete o tom, že byste se stal lektorem v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu nebo sám organizoval další vzdělávání pro své kolegy – učitele zeměpisu na této škole?

Já jsem o tom v jednom konkrétním případě uvažovat musel a nebránil jsem se tomu, ale

lektori DV

nevyšlo to potom. Kdybych měl co poskytnout, nabídnout, tak bych se nebránil.

31. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

(...)

32. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

(...)

Rozhovor De

Celková atmosféra ve škole byla příjemná, přesto se přístup účastnice jevil jako relativně chladný. V odpovědích je zřetelné postavení účastnice mimo každodenní realitu ve škole. Přesto byly získány odpovědi na většinu položených otázek.

1. Kolik let vyučujete zeměpis na vyšším gymnáziu?

délka praxe

To ani nemohu říci, protože více než 13 let tuto práci nedělám. Dříve jsem působila na obchodní akademii, nyní učím externě na této škole zeměpis.

2. Jaké podmínky Vám dává škola k dalšímu vzdělávání?

Tak jak jsem řekla – vzhledem k tomu, že jsem externista, tak se víceméně spoléhá na mě

podpora vedení

samotnou. Ne, že by mi škola vyloženě něco takového nabízela. Asi tak.

3. Scházíte se jako skupina vyučujících zeměpisu za účelem diskuse a vzájemné výměny zkušeností, dovedností, nových metod a vědomostí, které by přispěly k Vašemu dalšímu vzdělávání?

(otázka vynechána)

4. Jak často byla ve Vaší výuce zeměpisu hospitace ze strany vedení školy, případně České školní inspekce?

Hhm.. (smích) V době, kdy jsem působila na střední škole, tak jsem sama byla ředitelkou školy, takže jsem chodila sama na hospitace kolegům. Takže já nemohu říci, že by mě

hospitace

potkala hospitace ze strany inspektorů ani vedení školy. Nepamatuji si. Ale samozřejmě dělali jsme si vzájemné hospitace v rámci předmětové komise jako takové, kdy jsme se jako

hospitace

kolegové samozřejmě navštěvovali v hodinách, abychom věděli, jak kdo vyučuje. (...) I do mých hodin zeměpisu přicházeli moji kolegové, abychom se tak nějak vzájemně poznali. Je to důležité i pro činnost školy, kdy vlastně v rámci toho předmětu víme, kam chceme ty studenty dostat, aby po absolvování v rámci té geografie věděli, co vědět mají.

5. Využíváte pro své další vzdělávání hospitací ve vyučovacích hodinách svých kolegů? Přicházejí do Vašich hodin zeměpisu hospitovat Vaši kolegové?

(otázka vynechána)

6. Je Vám školou hrazena literatura, kterou si zakoupíte za účelem svého dalšího vzdělávání?

úhrada literatury

podpora vedení

Zcela. Myslím si, že tato péče je na této škole veliká.

7. Kdy čerpáte 12 dnů volna, které ze zákona přísluší dalšímu vzdělávání učitelů?

volno pro DV

Nečerpám.

8. Kolikrát jste se během doby, kdy působíte jako učitel zeměpisu na vyšším gymnáziu, zúčastnil kurzů dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu?

účastníci DV

zájem

Můžu říci, že ani jednou, a ač bych zájem měla a myslím si, že.. zrovna nějaká témata nebo

nabídka DV

vyloženě nějaké metodické semináře, že nic takového moc připravováno nebo nabízeno není. Viděla bych to jako ojedinělé akce, kdy přijde nějaká nabídka z nějakého vzdělávacího institutu, to zpravidla přichází z těch nějakých pedagogických center.

9. O jaké akce se jednalo? Jak byly časově, resp. finančně náročné? Kde se akce konaly?

(otázka vynechána)

10. Co limituje Vaši účast na kurzech dalšího vzdělávání mimo školu?

omezení DV

Vzhledem k tomu, že já teď už nejsem tím ryzím pedagogem, který to má jako hlavní pracovní náplň.. a chce se v tom udržet. Já mám i další aktivity.

11. Jaké důvody Vás vedly zapojit se do organizovaného dalšího vzdělávání mimo školu?

(otázka vynechána)

12. Kdo hradil náklady na Vaše další vzdělávání mimo školu?

(otázka vynechána)

13. Organizuje škola sama formou setkání učitelů zeměpisu další vzdělávání?

organizace DV

(...) O tom mi není nic známo.

14. Preferujete další vzdělávání ve škole nebo organizované mimo školu?

preferovaná organizace

Hhm.. já preferuji vzdělávání smysluplné a je mi jedno, jestli bude tady ve škole nebo někde jinde,

spokojenost

ale opravdu smysluplné. Nejen shrnutí něčeho, co většina kolegů dělá, dělala a bude dělat, kde víceméně jen metodici se prezentují a mnohdy si myslím, byť jsem se sama delší dobu ničeho neúčastnila, takže nechci to brát jako nějaké dogma, že to tak je. Že se tam ten konkrétní člověk jen prezentuje. Asi tak. Já nechci říct, že něco bylo kvalitní nebo nebylo kvalitní, zase toto bych si vůbec nechtěla přisvojit, tuto schopnost hodnotit někoho, zda

preferovaný obsah

kvalitně nebo nekvalitně.. ale víceméně si myslím, že takové nějaké diskusní fórum k dané problematice, kde z toho vyplynou nějaké závěry pro činnost těch geografů ve škole.. bych brala.

15. Do jaké míry Vaše absence ve škole ovlivní výuku zeměpisu?

organizační problémy

Moje absence ve škole? Tak já vůbec nechybím. (...)

16. Čemu byste se chtěl naučit v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

No, čemu bych se chtěla naučit.. samozřejmě doba přináší s sebou to, že žáci a studenti

preferovaný obsah

jsou dnes jiní. To si myslím, že je to podstatné. Víceméně takový ten sociálně-psychologický přístup, takové to pedagogické mistrovství v tom celkovém pojetí, nemyslím si v té oblasti geografické, protože to je hodně dynamická disciplína a každý člověk, který chce být trochu v obraze a předat nějaké povědomí o tom, co ta geografie je a k čemu slouží, jak jí budeme v praktickém životě uplatňovat, případně budeme-li se jako odborníci chtít dále vzdělávat,

preferovaný obsah

tak.. Spíše si myslím, že bych uvítala opravdu to, jak na současnou mladou generaci.. já to vidím trošku i z toho pohledu, že já už nejsem tím článkem té školy, že na ní nahlížím už delší čas zvenčí. No, takže pro mě třeba by toto bylo přínosnější. Já s nimi nejsem

preferovaný obsah

v každodenním kontaktu. Mě by zajímaly ty měkké dovednosti týkající se celkového zkvalitňování pedagogického mistrovství jako takového. A myslím si, že toto je.. že to je to, co by každého pedagoga mělo provázet celý život. Ať už je to absolvent, ať už je to někdo před důchodem. Opravdu tohle vidím jako to podstatné, protože ta profesní čest nám nedovoluje nevědět nebo se dále nevzdělávat. Ale samozřejmě jsme pedagogové

a v průběhu doby se společnost mění a mění se i děti. Chodí do škol z různých prostředí, dříve přicházely víceméně ze stejného prostředí, dnes přicházejí z různých prostředí. Ta determinace toho okolního světa každého z nich ovlivňuje nějakým jiným způsobem. Takže asi tak.

17. Co očekáváte od kurzů dalšího vzdělávání? Se kterými tématy byste se rád setkal v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

lektori DV

Lektorovat kurzy dalšího vzdělávání by měl hlavně ten, kdo chce něco druhým sdělit, kdo cítí sám tuto potřebu. Je mi úplně jedno, jestli to bude učitel základní školy nebo vysokoškolský pedagog. Úplně jedno.

lektori DV

18. Jakou formou by podle Vašeho názoru měly kurzy dalšího vzdělávání probíhat? Jak by měly být časově, resp. finančně náročné?

preferovaná organizace

Já si myslím, že v geografii je potřeba kombinace forem. Takže proč ne všechno v určité posloupnosti nebo v určitém časovém harmonogramu. Proč ne, ale setkávám se s jedním, že.. tak, jak jsou pedagogové oceňováni v rámci celé společnosti, tak stejně tak přistupují

úhrada DV

školy samy ke vzdělávání svých vlastních pracovníků, takže 500,- Kč se jim za vzdělávání svého pedagoga nebo jejich pedagoga zdá hodně. A já si myslím, že cena by vždycky měla mít i určitou vypovídající hodnotu, ale bohužel v těch školách, tak jak je to nastaveno, těch peněz je strašně málo. Jsou školy, kde ty peníze samozřejmě mohou získávat a umí získávat a osvícené vedení nebrání svým pedagogům, aby se zúčastňovali i daleko nákladnějších akcí, ale samozřejmě myslím si, že to je záležitost jednak toho konkrétního zřizovatele, jestli je to jenom ten kraj, kde vlastně dochází k přerozdělování těch státních prostředků nebo jestli je to škola, která má v pozadí nějakého mecenáše nebo zainteresované rodiče – rodičovskou veřejnost.. a samozřejmě na vedení školy, které umí získávat nebo nacházet zdroje financí pro nějakou nadstavbu.

A co se týče časové náročnosti?

preferovaná organizace

Pro mě osobně je reálné všechno. Jestli být někde týden a škola ten zájem má, nebo jestli se zúčastnit každý měsíc o víkendu něčeho.. já ze své strany vzhledem k tomu, že už nemám ty běžné starosti, které mají třeba mladé učitelky, které mají ještě starost o rodinu. Já už jsem víceméně člověk svobodnější v tom rozhodování.

19. Do jaké míry ovlivnilo/ovlivňuje další vzdělávání Vaši výuku zeměpisu?

(otázka vynechána)

20. Předáváte svoje znalosti a dovednosti osvojené během dalšího vzdělávání svým kolegům?

(otázka vynechána)

21. Jaké znalosti a dovednosti osvojené v rámci dalšího vzdělávání jste aplikoval do výuky? Uveďte konkrétní příklady činností ve výuce.

(otázka vynechána)

22. Jaké kladete nároky na organizované kurzy dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

(otázka vynechána)

23. Kdybyste měl možnost navrhnout obsah 3 jednodenních kurzů dalšího vzdělávání, čemu by se kurzy věnovaly a jakým způsobem by byly organizovány?

preferovaný obsah

Tak určitě bych hlavně.. určitě rozvíjela psychosociální dovednost, takže určitě věkové zvláštnosti jednotlivých skupin a jak na ně v problematických situacích – v součinnosti s pedagogy, psychology, psychiatry. (...) To by bylo jedno téma. Pak samozřejmě by to byly takové.. co se týká té geografie.. tak bych spíše viděla něco k té schopnosti získávání

preferovaný obsah

poznatků a zpracovávání informací, protože samozřejmě je tendence mnohých pedagogů.. probírá se stát po státu, dávají se tam ty základní parametry. Dnes je informací hodně, myslím si, že současná generace je informacemi zahrnována a myslím si, že to má na ně i ten dopad nedobrý, protože my bychom je měli asi naučit ty informace zpracovávat. No, takže spíše to zpracovávání informací v určité věkové skupině žáků. (...)

A třetí den?

Asi mě teď v tuto chvíli, protože nemám čas a prostor se nad tím zamyslet.. tak si myslím..

preferovaný obsah

zapojení různých pomůcek do výuky. Samozřejmě jsou školy, kde jsou kabinety, kde mají další jiné.. možná využívají i ve výuce zeměpisu chemickou nebo fyzikální laboratoř pro ukázkou některých klimatických jevů, které mohou nějak simulovat v tomto laboratorním prostředí, takže třeba toto by mě zajímalo.

24. Jaké máte časové preference pro absolvování kurzů dalšího vzdělávání?

(otázka vynechána)

25. Co byste ve své výuce zeměpisu/v gymnaziální výuce zeměpisu obecně chtěl změnit?

budoucnost

(pauza) Asi toto tak nějak všechno.. udělat ten předmět nejen tím předmětem, kde je výčet nějakých faktů, což často mnohé vyučující svádí, ale tak nějak mít to jako předmět, který je hodně uplatnitelný v praktickém životě. Najít tu smysluplnost pro žáky a studenty, protože dnes se hodně cestuje, i v rámci Evropy se poznávají lidé z různých oblastí světa, takže myslím si, že udělat ten předmět hodně, hodně zajímavý právě pro tu praktickou stránku života.

26. Které obecné pedagogické dovednosti byste u sebe chtěl zdokonalit?

(otázka vynechána)

27. Mohl byste procentuálně vyjádřit, jaký podíl oborových, didaktických a pedagogicko-psychologických znalostí a dovedností osvojených během kurzů dalšího vzdělávání jste použil ve výuce zeměpisu?

(otázka vynechána)

28. Myslíte si, že by měli být učitelé, kteří se aktivně dále vzdělávají, zvláště oceňováni?

ocenění DV

To si až tak nemyslím. Nevidím to. Myslím si, že každý odborník, ať učitel, lékař, inženýr, automechanik, elektrikář.. jestliže ctíme profesi, musíme se dále vzdělávat. Asi tak.

29. Jaká je Vaše osobní motivace dále se vzdělávat?

motivace

Moje osobní motivace je taková, že mě strašně baví pořád něco nového vědět, znát a umět. Už jenom proto, že jsem sama taková, jaká jsem. Ale vidím, že toho času je strašně málo na to obrovské množství informací a jenom lituji, že mi ten čas tak rychle utekl a že mi není už těch dvacet pět. (smích)

30. Uvažujete o tom, že byste se stal lektorem v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu nebo sám organizoval další vzdělávání pro své kolegy – učitele zeměpisu na této škole?

Vzhledem k tomu, co jsem řekla hned na začátku, já jsem externistka, tak bych si vůbec, byť si myslím, že mám určité schopnosti předat postřehy, předat i určité návody, zaujetí pro věc, tak bych si vůbec vzhledem k tomu časovému odstupu, který tady už za ty roky mám, tak

lektori DV

bych vůbec nechtěla. Protože já tím školním životem nežiji. Já ho až tak teď už neznám. Takže to je to, co mě vede k tomu, že teď říkám ne.

31. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?
Ne.

32. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Proč jste si vybrala toto téma pro diplomovou práci?

Rozhovor Df

Rozhovor byl veden ve velmi příjemné atmosféře, účastník výzkumu věnoval rozhovoru mnohem více času, než bylo předem dohodnuto. Účastník se zajímal o poskytnutí výsledků výzkumu i o samotné studium autorky. Rozhovor trval poměrně dlouhou dobu.

1. Kolik let vyučujete zeměpis na vyšším gymnáziu?

délka praxe

Na vyšším gymnáziu prvním rokem. Celkem vyučuji 5 let.

2. Jaké podmínky Vám dává škola k dalšímu vzdělávání?

podpora vedení

Tak ty podmínky jsou v celku dobré, v podstatě nabídka těch seminářů, kterou dává NIDV, není tak široká, jak bych si představoval, mohlo by těch nabídek být více, ale vzhledem k tomu, že jsem byl zvolen koordinátorem environmentální výchovy na této škole, tak se pro mě otevírá širší spektrum.. musím říci, že přes tu environmentální výchovu je toho více, takže díky té environmentální výchově se dostanu i na nějaký ten kurz.

nabídka DV EVVO

3. Scházíte se jako skupina vyučujících zeměpisu za účelem diskuse a vzájemné výměny zkušeností, dovedností, nových metod a vědomostí, které by přispěly k Vašemu dalšímu vzdělávání?

Hhm, no.. tak vždy bývaly tzv. předmětové komise, ale od letošního roku.. a klidně to řeknu

předmětová komise

otevřeně.. hlavně z finančních důvodů, byly předmětové komise sjednoceny, zeměpis spadá pod biologii a chemii. No, a v podstatě od letošního roku se proto už pravidelně jako zeměpisci nescházíme. (...) Zeměpisci mezi sebou moc nekomunikují. Ale vždy na začátku roku se zeměpisci sejdou a řeknou, co plánují za exkurze, jestli chtějí nějaké pomůcky a tak. (...)

4. Jak často byla ve Vaší výuce zeměpisu hospitace ze strany vedení školy, případně České školní inspekce?

Tak letos ještě žádná, hospitace se chystají na listopad. Vloni jsem na zeměpisu hospitaci

hospitace

neměl ani jednu, jenom v tom druhém předmětu, který učím. Na zeměpisu já osobně jsem

hospitace

neměl. (...) Co se týče inspektorů, tak ty jsem měl na hospitaci také pouze na druhém předmětu.

5. Využíváte pro své další vzdělávání hospitací ve vyučovacích hodinách svých kolegů? Přicházejí do Vašich hodin zeměpisu hospitovat Vaši kolegové?

hospitace

Nenavštěvujeme se.

6. Je Vám školou hrazena literatura, kterou si zakoupíte za účelem svého dalšího vzdělávání?

Pokud jedu na nějaký ten seminář v rámci dalšího vzdělávání, tak vždy nejdříve zavolám

omezení DV

sem do školy, jestli jsou finanční prostředky. Je to všeobecně známé, že financí je málo,

úhrada literatury

takže zavolám.. a pokud škola řekne ano, máme peníze, kup si to, tak do těch 500,- Kč, tak určitě ano. Pokud je to nějaká knížka, slepé mapy, pracovní sešit.. já je pak mám psané na kartě, ale pokud je někdo potřebuje z kolegů, tak může přijít a zapůjčit si to.

7. Kdy čerpáte 12 dnů volna, které ze zákona přísluší dalšímu vzdělávání učitelů?

volno pro DV

Hhm, pokud máte na mysli tzv. samostudium, tak se vyčerpává většinou v době vedlejších prázdnin. (...)

8. Kolikrát jste se během doby, kdy působíte jako učitel zeměpisu na vyšším gymnáziu, zúčastnil kurzů dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu?

zájem

organizace DV

Tak účastnil jsem se jednou v Plzni, byl to Den učitelů zeměpisu, organizovala to katedra

obsah DV

geografie, kde jsem studoval, takže tam jsem byl. Potom další vzdělávání v rámci používání moderní techniky ve výuce, třeba interaktivní tabule, projektor, práce s různým softwarem při výuce.. to bylo všechno v Plzni. Většinu z toho organizovala katedra geografie, takže jakmile jsem viděl známé jméno některého z mých kantorů, tak jsem jel. Jinak co se týče

nabídka DV

Karlových Varů, tak tam jsem.. jestli jsem za ty roky, co mám ten zeměpis, byl jednou.. vícekrát ne.

9. O jaké akce se jednalo? Jak byly časově, resp. finančně náročné? Kde se akce konaly?

organizace DV

Vždy se jednalo o jednodenní akci, celodenní, takže jsem byl z toho dne omluven ze školy

úhrada DV

z důvodu dalšího vzdělávání, cestovní náhrady i kurz hradí škola, takže pro mě finančně nic, pouze pokud mám nějakou přesčasovou hodinu během toho dne a neodučím ji, tak se to potom na platu projeví.

10. Co limituje Vaši účast na kurzech dalšího vzdělávání mimo školu?

omezení DV

Tak.. limituje asi nabídka těch kurzů, protože není extra široká a myslím si, že by se mohlo.. ta nabídka by mohla být určitě širší jak v Karlových Varech, tak v Plzni. Přece jen geografie je zajímavá věda a lze toho vymyslet spoustu a já osobně nevím, jestli je to z důvodu, že někdo nemá čas, nebo z důvodu, že se někomu ani nechce. Já osobně bych nebyl proti. Z mé strany třeba.. nešel bych úplně do všeho, protože nejsem dlouho ze školy, jsem

zájem

čerstvým absolventem, takže nemám potřebu se nějak extra vzdělávat. V podstatě vše, co

význam DV

potřebuji do výuky, tak jsem vzdělaný v rámci vysokoškolského studia, a zatím se ještě na trhu neobjevilo nic, co bych neznal a co bych nezvládl bez proškolení.

11. Jaké důvody Vás vedly zapojit se do organizovaného dalšího vzdělávání mimo školu?

lektori DV

No.. tak jednak známá jména, věděl jsem, co od těch lidí, co to organizovali, čekat, takže to byla jedna z těch věcí.. a potom to, že jsem si říkal, že jsem dlouho nikde nebyl, takže zase

zájem

aby to nevypadalo, že nemám zájem dále se vzdělávat, tak jsem se třeba přihlásil na nějaký ten seminář a určitě i to, že se vůbec něco objevilo, do čeho se člověk mohl přihlásit. Teď v poslední době, co jsem od září jmenovaný koordinátorem environmentální výchovy, tak veškeré akce, které se konají, tak se toho snažím využít. Takže když je něco dokonce zdarma, že škola zaplatí jen cestovní náhrady, tak prostě jedu.

12. Kdo hradil náklady na Vaše další vzdělávání mimo školu?

úhrada DV

Vždy to platila škola – kurz i cestovní náhrady.

13. Organizuje škola sama formou setkání učitelů zeměpisu další vzdělávání?

organizace DV

Ne.

14. Preferujete další vzdělávání ve škole nebo organizované mimo školu?

No, tak.. nedokáži si představit, že by bylo něco v této škole, protože (smích) většinou je to tak, že musí být větší spádová oblast, aby se na to kantoři přihlásili, ale pro mě není problém

preferovaná organizace

někam dojet, takže jako určitě Karlovy Vary, Plzeň.. ale musí něco nabídnout.

15. Do jaké míry Vaše absence ve škole ovlivní výuku zeměpisu?

Hhm, tak ta absence. Pokud myslíte absenci z důvodu dalšího vzdělávání, tak je naprosto minimální, protože toho zeměpisu moc není v tom dalším vzdělávání. Takže pokud je nějaká moje absence zde ve škole, tak je to ze zdravotních důvodů nebo proto, že jedu s žáky na nějakou exkurzi. (...) Toho zeměpisu ani tolik neučím.

16. Čemu byste se chtěl naučit v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

reflexe výuky

No, tak.. zatím nemám pocit, že bych nevěděl, jak tedy třeba vést tu výuku nebo jaké pomůcky použít, jaké technologie a podobně, ale určitě každé vzdělávání, ať v rámci oboru nebo celkově v rámci pedagogiky, které dokáže kantora těm žákům přiblížit.. a v podstatě mohu říct nějaké nové motivační techniky.. tak je to určitě přínosem. Takže hlavně ty žáky

preferovaný obsah

motivovat, aby je to zajímalo. To je to, co by mi to další vzdělávání mělo dát.

17. Co očekáváte od kurzů dalšího vzdělávání? Se kterými tématy byste se rád setkal v rámci kurzů dalšího vzdělávání?

preferovaný obsah

Já osobně jsem vždy preferoval vzdělávání typu.. různé informační technologie, různé programy typu Google Earth nebo GIS apod., takže to třeba mě osobně zajímá. Horší věc je využití DV

aplikovat to potom do té výuky, protože přece jen něco je volně stažitelné, tak to lze použít, ale něco je finančně nákladnější a zase na to třeba škola nemá prostředky. A při té výuce zase.. zabere to více času, než kdybych to prezentoval s křídou v ruce. Takže čas hraje

omezení DV

jednu roli, finance jsou druhá věc.. v rámci těch informačních technologií.

A ti lektori?

lektori DV

No, tak.. já si myslím, že to může být i někdo z kolegů, pokud by se třeba v tom vyznal, pokud by např. bylo náročné studium v rámci nějakého problému.. Kdyby škola třeba mohla uhradit jen jednomu učiteli daný kurz, no, a potom by ten kolega seznámil s tím tématem i další kantory. (...) Pokud někam jedu, tak se dívám, kdo to organizuje. Pokud je to třeba katedra geografie v Plzni nebo kdokoli z jiné univerzity, tak jako určitě mi to dá určitou jistotu

spokojenost

v tom, že to bude na úrovni a že tam nebude nějaký takový.. Zatím jsem se neseťkal s tím,

lektori DV

že by to bylo v uvozovkách o ničem. Ale zase nemohu říct, že by obyčejný kantor, kdyby se rozhodl, že uspořádá nějaký kurz třeba typu hry v zeměpisu, tak třeba z vlastní praxe může odprezentovat daleko více než nějaký.. já nevím, docent, který se zabývá jen tou teorií. Určitě jedno je odborná stránka a druhé je ta praxe.

18. Jakou formou by podle Vašeho názoru měly kurzy dalšího vzdělávání probíhat? Jak by měly být časově, resp. finančně náročné?

preferovaná organizace

Vždy jsem absolvoval a preferuji jednodenní semináře, tzn. dojet buďto do Karlových Varů nebo do Plzně a tam řekněme nějakých 7–8 hodin s přestávkami absolvovat, někdy je to i kratší.

A forma?

preferovaná organizace

Pro mě není problém někam dojet, takže já osobně preferuji, když může být přímá komunikace s tím lektorem. Třeba narazíme na nějaký problém a já se rovnou zeptám, on rovnou odpoví. To je třeba nevýhoda toho e-learningu (...)

19. Do jaké míry ovlivnilo/ovlivňuje další vzdělávání Vaši výuku zeměpisu?

využití DV

U mě zatím neovlivnilo nijak.

20. Předáváte svoje znalosti a dovednosti osvojené během dalšího vzdělávání svým kolegům?

předmětová komise

(pauza) Zatím jsem nepředal. V podstatě v době, kdy jsem byl v minulých letech na nějakém tom vzdělávání, tak jsem tady měl kolegyně, které teď už jsou v důchodu.. a je seznamovat s nějakou technologií přes počítače a práci s internetem.. to by pro ně bylo náročnější, než když to zase nakreslily křídou na tabuli. (...) Samozřejmě pokud na internetu najde někdo nějakou zajímavost, tak si ji samozřejmě sdělíme. Ale jinak jako.. myslím si, že na to je ještě čas. (...)

21. Jaké znalosti a dovednosti osvojené v rámci dalšího vzdělávání jste aplikoval do výuce? Uveďte konkrétní příklady činností ve výuce.

(otázka vynechána)

22. Jaké kladete nároky na organizované kurzy dalšího vzdělávání učitelů zeměpisu?

(otázka vynechána)

23. Kdybyste měl možnost navrhnout obsah 3 jednodenních kurzů dalšího vzdělávání, čemu by se kurzy věnovaly a jakým způsobem by byly organizovány?

preferovaný obsah

Tak.. kurzy určité moderní technologie ve výuce, protože dnes je stejně spousta kantorů ve věku nad 50 let, kteří pořád preferují křidu před počítačem. Dneska v podstatě kantor si může veškerou přípravu udělat na počítači a promítne to ve třídě.. a v podstatě je široká možnost uplatnit to ve výuce, ale ti starší do toho ještě nepronikli. Takže třeba nabídnout vzdělávání – používání interaktivní tabule ve výuce, používání různých mapových portálů, Google Earth ve výuce, využití programů, které mohou tvořit zábavnou formou opakování

preferovaný obsah

ve výuce.. (...) Já osobně také preferuji různé exkurze v rámci třeba Karlovarského kraje, kdyby byla jednodenní exkurze pro učitele zeměpisu v (xxx) a blízkém okolí, třeba pojedeme se podívat na přírodní památky v Karlovarském kraji. Že by to ti učitelé poznali a mohli by třeba v červnu uspořádat zeměpisnou exkurzi pro studenty a jet do terénu a podívat se.

A třetí kurz?

preferovaný obsah

(pauza) Třeba možnosti.. nebo nabídka učebnic zeměpisu.. že by mě někdo seznámil s tím, jaké jsou různé učebnice od různých nakladatelství, abych si tu knihu mohl projít, podíval se, jaké mají ty knihy klady a zápory a z toho bych si třeba vybral.. (...) To by stačil i půldenní seminář nebo někdo by mohl do školy dojet, že by se ti kantorů sešli na 1–2 hodiny, podívali se, prostudovali si to.

24. Jaké máte časové preference pro absolvování kurzů dalšího vzdělávání?

preferované období

Víkend.. o víkendu, pokud něco je, tak já se toho neúčastním, protože jak jsem říkal, veškeré volnočasové aktivity soustřeďuji na ten víkend, abych nemusel žádat o dny volna během týdne, takže víkend určitě ne, prázdniny také ne. To už skutečně by musela být nějaká zahraniční exkurze třeba.. do Skandinávie na 1 týden, tak bych tomu i ten víkend obětoval. Kdyby to bylo zajímavé a kdyby to vedl člověk, o kterém vím, že to o něčem bude, tak ano. Jinak v tom všedním dnu kdykoli, nehodí se to ale v době maturit, to tu máme všichni hodně práce. Stejně tak před pololetím, kdy se uzavírá klasifikace, třídní učitel má spoustu práce

preferované období

uzavřít docházku, jsou různé porady. Tak nejideálnější je říjen a listopad, si myslím, a potom březen a duben.

25. Co byste ve své výuce zeměpisu/v gymnaziální výuce zeměpisu obecně chtěl změnit?

budoucnost

No, tak změnit.. (smích) Já bych vyměnil všechny žáky, protože dneska klesá zájem o zeměpis jako takový (...) To je vidět i na poklesu zájmu studentů o volitelný seminář ze zeměpisu.

26. Které obecné pedagogické dovednosti byste u sebe chtěl zdokonalit?

preferovaný obsah

No, přece jenom stále hledám tu správnou metodu, jakým způsobem těm žákům ten zeměpis nebo ty moje znalosti ze zeměpisu předat. Dost často u mě převládá frontální styl výuky, i když se snažím zapojovat multimédia, jak jen to jde. (...)

27. Mohl byste procentuálně vyjádřit, jaký podíl oborových, didaktických a pedagogicko-psychologických znalostí a dovedností osvojených během kurzů dalšího vzdělávání jste použil ve výuce zeměpisu?

(otázka vynechána)

28. Myslíte si, že by měli být učitelé, kteří se aktivně dále vzdělávají, zvláště oceňováni?

Tak, vzhledem k tomu, že další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v době výuky,

ocenění DV

kdy třeba ten kantor může přijít o určitou část výplaty, tak si myslím, že by to určitě nebylo od věci. Ale zase na druhou stranu.. když škola platí cestovní náhrady i ten kurz, tak to už je dostatečnou odměnou pro toho kantora. Takže já osobně bych neodmítl odměnu, kdybych absolvoval nějaké semináře. (...) Ale nesnažím se ji vynutit.

29. Jaká je Vaše osobní motivace dále se vzdělávat?

motivace

reflexe výuky

V podstatě mě motivuje zejména to, že žáci ztrácejí zájem a já chci a snažím se zdokonalovat v tom, jakým způsobem jim předávat ty informace, aby je to zaujalo. Takže kdyby tam žáci seděli, poslouchali slovo od slova, všechno si psali a aktivně se účastnili výuky, pořád by se hlásili, pořád by se ptali, tak by mě to moc nemotivovalo dále se vzdělávat. Byl bych sám spokojený, že ta výuka je taková, jakou si sám představuji, a nepátral bych dále. Ale tím, že to není tak, jak bych si představoval, tak jako.. když bych viděl

preferovaný obsah

něco jako např. zeměpis zábavně jako příklad nějakého semináře, tak bych si řekl, že do toho jdu, protože se třeba dozvím něco, jak tu výuku zatraktivnit, jak je nalákat, aby je to prostě bavilo..

30. Uvažujete o tom, že byste se stal lektorem v kurzech dalšího vzdělávání organizovaných mimo školu nebo sám organizoval další vzdělávání pro své kolegy – učitele zeměpisu na této škole?

lektori DV

V současné době ne, protože jednak mám třídnictví, jsem hodnotitelem maturitních prací, jsem koordinátorem environmentální výchovy ve škole, organizuji různé exkurze pro žáky v průběhu roku, ať už zeměpisné nebo jazykové, takže toho času moc není a.. sám ani osobně nevím, co bych jim jako mohl předat. Protože to, co já vím a naopak neví jiní, tak to se týká generace těsně před důchodem, a ti už zase nemají zájem. Oni si řeknou, k čemu. A že bych zase byl nějak extra vzdělaný přes geografii, to určitě ne. Nejsem nějaký expert, který by pořádal pro zájemce a kolegy exkurze apod. To zase ne.

31. Chtěl byste zdůraznit nějakou oblast, která byla předmětem tohoto rozhovoru?

Ne.

32. Chtěl byste se na něco zeptat Vy?

Ne.

Abecední seznam kódů

Kód	Výskyt kódu
budoucnost	Ab4, Ab6, Cb16, Cd16, Dd25, Dd26, De25, Df25
časová dotace	B2, B11, Ce10, Da9, Db22, Dd9
četnost inspekcí	Aa9, Ab9, Ca7, Cb7, Cc7, Cd7, Ce7, Cf7, Cg7, Ci7Da4, Db4, Dc4
délka praxe	Da1, Db1, Dc1, Dd1, De1, Df1
dotace	Ab10, Ab11, Ab13, Ac10, Ac12, B2
DV učitelů zeměpisu	Aa5
EVVO	Ab10, B8, Df2
faktory rozvoje	Ca16, Ce16, Cf16, Cg16
finanční náklady	B9, Da9
hodnocení škol	Aa7, Ab7
hodnocení učitelů	Aa8, B2
hospitace	Ca6, Cb6, Cc6, Cd6, Ce6, Cf6, Cg6, Ci6, Da4, Da5, Db4, Db5, Dc4, Dc5, Dd4, Dd5, De4, Df4, Df5
kvalifikovanost	Aa4, Ab4, Ab10, Ac10, B2, Cc1, Ci4
lektoři DV	Aa11, Aa13, Ab11, Ab13, Ac12, B2, B5, B6, Ca10, Cb10, Cc10, Cd10, Cd15, Ce10, Cf10, Cg10, Ci10, Da22, Da30, Db22, Db30, Dc22, Dc30, Dd17, Dd30, De17, De30, Df11, Df17, Df30
motivace	Ab11, B2, B4, B8, B11, B16, Cb3, Cb11, Cb15, Cc4, Cc16, Ce1, Da11, Da25, Da29, Db11, Db18, Db29, Dc19, Dc29, Dd11, Dd29, De29, Df29
nabídka DV	B2, B4, B8, B13, Ca1, Ca16, Cd15, Ce11, Ce15, Cf9, Cf16, De8, Df2, Df8
náklady na DV	Ab10
obsah DV	B7, B13, Da11, Da23, Df8
ocenění DV	Ca4, Cb4, Cb6, Cb11, Cc4, Cd4, Ce4, Cf4, Cg4, Ci4, Da28, Db28, Dd28, De28, Df28
omezení DV	Ca15, Cb15, Cc15, Ce3, Ce4, Ce13, Ce15, Ci15, Da10, Da14, Dd7, Dd10, De10, Df6, Df10, Df17
organizace DV	Aa5, Aa11, Ab4, Ab6, Ab10, Ab11, Ac5, B1, B2, B3, Ca16, Cc16, Cd1, Cd15, Ce10, Cf9, Da8, Da9, Da13, Db9, Db13, Db18, Db22, Db27, Dc9, Dd9, Dd13, Dd16, De13, Df8, Df9, Df13
organizační problémy	Ab4, Ab10, B4, B8, Cb15, Cc3, Cc10, Cc11, Ce15, Ce16, Ci1, Db8, Db10, Db15, Dc15, Dd15, De15
personální složení	Ab8
podpora DV	Ca1
podpora vedení	Ca3, Da2, Cb1, Cb2, Cb3, Cb11, Cc1, Cd1, Cd15, Ce1, Cf1, Cg1, Ci12, Db2, Db10, Dc2, Dd2, Ci1, De2, De6, Df2
použitelné finance	Aa1, Aa10, Aa12, Ab1, Ab3, Ac1, Ac3, Ca2, Cb2, Cc2, Cd2, Ce2, Ce4, Ce10, Cf2, Cf15, Cg2, Ci2
preferovaná cena	Da18, Db18, Dc18
preferovaná organizace	Da14, Da18, Da22, Db14, Db18, Db22, Db23, Dc14, Dc18, Dd14, Dd18, De14, De18, Df14, Df18
preferované období	Ca11, Da24, Cb11, Cc11, Cd11, Ce11, Db24, Dc24, Dd24, Df24
preferovaný obsah	Da16, Da17, Da23, Cb11, Db16, Db17, Db23, Db25, Db26, Db27, Dc11, Dc16, Dc23, Dc25, Dd16, Dd23, De14, De16, De23, Df16, Df17, Df23, Df26, Df29
projekty	Aa4, Aa5, Ab1, Ab4, Ab11, Ac10, B2, Cb10, Cd2, Cd15, Ce10
předmětová komise	Ca8, Da3, Cb8, Cc8, Ce8, Db3, Db19, Dc3, Dc20, Cf8, Cf14,

	Cg8, Dd3, Dd20, Df3, Df20
přerozdělení financí	Aa2, Aa3, Ab1, Ab2, Ab3, Ab10, Ac1, Ac2
reflexe výuky	Da25, Df16, Df29
spokojenost	B2, Da11, Da19, Ce16, Dd9, Dd17, De14, Df17
spolupráce s ČŠI	Aa9, Ab9
účast na kurzech	Ce9, Da8, Dd8
účastníci DV	Ab10, Cb9, Cc9, Cd9, Ce9, Cg9, Ci9, De8
úhrada DV	Ca12, Ca13, Cb11, Cc2, Cc12, Cc13, Cd12, Cd13, Cd15, Ce12, Ce13, Cf12, Cg3, Cg12, Cg13, Ci1, Ci2, Ci12, Ci13, Da9, Da12, Db12, Dc12, Dd12, De18, Df9, Df12
úhrada literatury	Ca14, Da6, Cb14, Cc14, Cd14, Ce14, Cf14, Cg14, Ci14, Db6, Dc6, Dd6, De6, Df6
volno pro DV	Ca5, Cb5, Cc3, Cc5, Cd3, Cd5, Ce3, Ce5, Cf3, Cf5, Cf11, Cg3, Cg5, Cg11, Ci3, Ci5, Ci11, Da7, Da15, Dd7, Db7, Dc7, De7, Df7
využití DV	Cb15, Ce16, Da19, Da21, Da27, Db19, Db21, Db27, Dc21, Dc28, Dd17, Dd19, Dd27, Df17, Df19
význam DV	Aa4, Ab4, Ce13, Ce16, Cg4, Db28, Dc19, Df10
zájem	B14, Ca11, Cd15, Ce9, Cf4, Cf15, Cg15, Ci1, Ci16, Db8, Db17, Dc8, Dc9, Dd2, Dd6, De8, Df8, Df10, Df11
zásah kraje	Aa3, Aa13, Ab4, Ab13, Ac2, Ac3, Ac5, Ac12, B15, Ca2

Zdroj: vlastní zpracování

Kategorizovaný seznam kódů

BUDOUCNOST

budoucnost; faktory rozvoje; projekty

EVALUAČNÍ ČINNOST

četnost inspekcí; hodnocení škol; hodnocení učitelů; hospitace; spolupráce s ČŠI

FINANCOVÁNÍ

dotace; finanční náklady; náklady na DV; použitelné finance; přerozdělení financí; úhrada DV; úhrada literatury

ORGANIZACE

kvalifikovanost; lektoři DV; nabídka DV; obsah DV; organizace DV; personální složení; zásah kraje

PREFERENCE UČITELŮ

preferovaná cena; preferovaná organizace; preferované období; preferovaný obsah

ÚČAST

časová dotace; délka praxe; DV učitelů zeměpisu; EVVO; omezení DV; organizační problémy; předmětová komise; účast na kurzech; účastníci DV; volno pro DV

VYUŽITÍ V PRAXI

reflexe výuky; využití DV

VZTAH K DALŠÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

motivace; ocenění DV; podpora DV; podpora vedení; spokojenost; význam DV; zájem